
Teitl y cyfarfod: **Cyfarfod Bwrdd CNC, Diwrnod 2 – Sesiwn Gyhoeddus**

Dyddiad y cyfarfod: **22 Medi 2022**

Amser y cyfarfod: **10.00-14.50**

Lleoliad: **Sir y Fflint**

Cyfarfod Microsoft Teams

Ymunwch ar eich cyfrifiadur, eich ap symudol neu ddyfais eich ystafell

[Cliciwch yma i ymuno â'r cyfarfod](#)

[Lawrlwytho Teams](#) | [Ymuno ar y we](#)

Neu ffoniwch i mewn (sain yn unig)

[+44 29 2105 5545,493072433#](tel:+442921055545493072433)

Amser

Eitem

**10.00
(5 munud)**

1. Agor y Cyfarfod

- Croeso
- Datgan buddiannau
- Egluro'r dull o gynnal y cyfarfod

Noddwr a Chyflwynydd: Syr David Henshaw (Cadeirydd)

Crynodeb: NODI unrhyw ddatganiadau o fuddiant.

**10.05
(5 munud)**

2. Adolygu'r Cofnodion a'r Log Gweithredu
2A. Adolygu Cofnodion y Cyfarfod Cyhoeddus a gynhaliwyd ar 13 Gorffennaf
2B. Adolygu'r Log Gweithredu Cyhoeddus

Noddwr a Chyflwynydd: Syr David Henshaw (Cadeirydd)

CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod blaenorol a'r log gweithredu.

**10.10
(5 munud)**

3. Diweddariad gan y Cadeirydd

Noddwr a Chyflwynydd: Syr David Henshaw

Crynodeb: NODI diweddariad y Cadeirydd i'r Bwrdd.

**10.15
(15 munud)**

4. Adroddiad gan y Prif Weithredwr

Noddwr a Chyflwynydd: Clare Pillman, Prif Weithredwr

Crynodeb: NODI'r sefyllfa gyfredol a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Bwrdd am weithgareddau allweddol.

Cyfeirnod y Papur: 22-09-B06

10.30
(20 munud)

5. Adroddiadau Diweddaru gan y Pwyllgorau

Noddwyr a chyflwynwyr: Cadeiryddion y Pwyllgorau

Y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg – 8 Medi

Y Pwyllgor Cyngori ar Dystiolaeth – Ni chynhaliwyd cyfarfod

Y Pwyllgor Cyllid – 15 Medi

Y Pwyllgor Rheoli Risg Llifogydd – Ni chynhaliwyd cyfarfod

Y Pwyllgor Pobl a Thaliadau 13 Medi

Y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchoddedig – Ni chynhaliwyd cyfarfod

Cyfeirnod y Papur: 22-09-B08

Fforwm Rheoli Tir Cymru – 5 Medi

Cyfeirnod y Papur: 22-09-B09

Crynodeb: NODI'R diweddariadau gan bwyllgorau'r Bwrdd, a gafwyd mewn unrhyw gyfarfodydd a gynhaliwyd ac a gafwyd y tu allan iddynt.

10.50
(20 munud)

Egwyl

11.10
(15 munud)

6. Adroddiad Chwarter 1 Llesiant, Iechyd a Diogelwch

Noddwr: Prys Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth a

Datblygu Corfforaethol

Cyflwynydd: Charlotte Morgan, Rheolwr Llesiant, Iechyd a Diogelwch

Crynodeb: CYMERADWYO Adroddiad Chwarter 1 Llesiant, Iechyd a Diogelwch

Cyfeirnod y Papur: 22-09-B11

11.25
(20 munud)

7. Adroddiad Chwarter 1 Dangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes

Noddwr a Chyflwynydd: Clare Pillman, Prif Weithredwr

Yn bresennol: Caroline Hawkins, Cynllunio Corfforaethol,

Rheolwr Perfformiad ac Asesu Strategol, Sarah Williams,

Pennaeth y Strategaeth Gorfforaethol a'r Swyddfa Rheoli

Rhaglenni; Sue Ginley, Cynghorydd Arbenigol Arweiniol,

Cynllunio Corfforaethol a Pherfformiad

Crynodeb: CYMERADWYO Adroddiad Chwarter 1 Dangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes

Cyfeirnod y Papur: 22-09-B10

11.45
(20 munud)

8. Adolygu Penderfyniad ar Helfeydd Dilyn Trywydd

Noddwr: Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a

Thrwyddedu

Cyflwynydd: Ieuan Williams, Uwch Syrfêwr Arbenigol

Crynodeb: CYMERADWYO'R adolygiad o'r penderfyniad ar Helfeydd Dilyn Trywydd

Cyfeirnod y Papur: 22-09-B17

**12.05
(15 munud)**

9. Pwyllgor Ystad Tir CNC Arfaethedig

Noddwr: Gareth O'Shea, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau
Cyflwynydd: Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac
Ysgrifennydd y Bwrdd

Crynodeb: CYMERADWYO'R trefniadau llywodraethu arfaethedig ar gyfer Pwyllgor Ystad Tir newydd CNC

Cyfeirnod y Papur: 22-09-B12

**12.20
(5 munud)**

10. Newidiadau arfaethedig i'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol (SaLS)

Noddwr: Clare Pillman, Prif Weithredwr
Cyflwynydd: Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac
Ysgrifennydd y Bwrdd

Crynodeb: CYMERADWYO'R newidiadau i'r SaLS

Cyfeirnod y Papur: 22-09-B13

**12.25
(40 munud)**

Cinio

**13.05
(50 munud)**

11. Sylfaen Dystiolaeth Ofynnol ar gyfer gwella Ansawdd Dŵr yng Nghymru a Diweddariad Strategol ar y Dystiolaeth

Noddwr: Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrydedu
Cyflwynydd: Chris Collins, Pennaeth Gwybodaeth a Thystiolaeth;
Alun Attwood, Rheolwr Monitro ac Adrodd

Crynodeb: TRAFOD y sylfaen dystiolaeth ofynnol ar gyfer gwella Ansawdd Dŵr yng Nghymru a Diweddariad Strategol y Dystiolaeth

Cyfeirnod y Papur: 22-09-B14

**13.55
(15 munud)**

12. Ymgysylltu â'r Cyhoedd a Thryloywder yng Nghyfarfodydd y Bwrdd

Noddwr: Prys Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth a Datblygu Corfforaethol
Cyflwynydd: Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac
Ysgrifennydd y Bwrdd

Trafodaeth

**14.10
(5 munud)**

13. Rhagolwg y Bwrdd

Noddwr: Syr David Henshaw

Cyflwynydd: Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac
Ysgrifennydd y Bwrdd

Cyfeirnod y Papur: 22-09-B15

**14.15
(5 munud)**

14. UNRHYW FATER ARALL

a) Cylch Gorchwyl y Bwrdd

Crynodeb: CYMERADWYO Cylch Gorchwyl y Bwrdd

Cyfeirnod y Papur: 22-09-B16

Diwedd Cyfarfod Cyhoeddus y Bwrdd

**14.20
(30 munud)**

Holi ac Ateb Cyhoeddus

14.50

Diwedd y Cyfarfod

**14.50
(10 munud)**

Egwyl

**15.00 i
16.30**

Ymweliad Safle

Arweinydd: Lyndsey Rawlinson, Pennaeth Gweithrediadau Y
Gogledd-ddwyrain

Cofnodion heb eu cadarnhau

Teitl y cyfarfod:	Cyfarfod Bwrdd CNC – Sesiwn Gyhoeddus Cymerodd yr holl fynychwyr ran yn y cyfarfod trwy gyfrwng Microsoft Teams
Dyddiad y cyfarfod:	13 Gorffennaf 2022
Aelodau'r Bwrdd a oedd yn bresennol:	Yr Athro Steve Ormerod, Cadeirydd Dros Dro Clare Pillman, Prif Weithredwr Karen Balmer Catherine Brown Julia Cherrett Geraint Davies Zoë Henderson Yr Athro Calvin Jones Mark McKenna Dr Rosie Plummer Yr Athro Peter Rigby
Aelodau'r Tîm Gweithredol a oedd yn bresennol:	Rachael Cunningham, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu Prys Davies, Cyfarwyddwr Strategaeth a Datblygu Corfforaethol Catrin Hornung, Pennaeth Cyfathrebu a Thrawsnewid Digidol (yn dirprwyo ar ran Sarah Jennings, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnachol) Steve Morgan, Pennaeth Gweithrediadau De Ddwyrain Cymru (yn dirprwyo ar ran Gareth O'Shea, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau)
Mynychwyr ychwanegol a oedd yn bresennol:	Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd (Pob Eitem) Rob Bell, Pennaeth Cyllid, Eitem 6 Caroline Hawkins, Rheolwr Cynllunio Corfforaethol, Perfformiad ac Asesu Strategol, Eitem 7 Sarah Williams, Pennaeth y Strategaeth Gorfforaethol a'r Swyddfa Rheoli Rhaglenni, Eitem 7 Sue Ginley, Cynghorydd Arbenigol Arweiniol, Cynllunio Corfforaethol a Pherfformiad, Eitem 7 Sioni Davies, Cynghorydd, Cynllunio Corfforaethol a Pherfformiad, Eitem 7 Siân Williams, Pennaeth Gweithrediadau Gogledd Orllewin Cymru, Eitem 8 Ruth Johnston, Cynghorydd Arbenigol Arweiniol, Y Strategaeth Ddŵr, Eitem 8 Natalie Hall, Rheolwr Dŵr Cynaliadwy, Eitemau 8 a 9 Geraint Weber, Arweinydd Tîm, Eitemau 8 a 9 Mark Squire, Prif Gynghorydd, Prosiectau Strategol, Eitemau 8 a 9 Rhian Thomas2, Prif Gynghorydd, Prosiectau Strategol, Eitemau 8 a 9

Ben Wilson, Prif Gynghorydd, Pysgodfeydd, Eitem 10
Sarah Wood, Rheolwr Bioamrywiaeth a Chydnerthedd Ecosystemau, Eitem 10
Patrick Lindley, Cynghorydd Arbenigol Arweiniol, Adareg, Eitem 10
David Mee, Cynghorydd Arbenigol Arweiniol, Rheoli Pysgodfeydd Dŵr Croyw, Eitem 10
Ian Williams, Arweinydd Tîm, Trwyddedu Rhywogaethau (Adar), Eitem 10
Lyn Williams, Cynghorydd Polisi'r Iaith Gymraeg, Eitem 11
Victoria Painter, Rheolwr Llywodraethu a Risg, Eitem 12

**Sylwedyddion
CNC:**

Kate Evans, Materion Cyhoeddus ac Ysgrifennydd Preifat (pob eitem)
Meinir Wigley, Arweinydd Tîm, Cyfathrebu Integredig – Eitemau 8 a 9
Joanne Westlake, Uwch-swyddog Cyfathrebu – Eitemau 8 a 9
Martyn Gough, Uwch-swyddog, Cyfathrebu ac Ymgysylltu – Eitem 10

**Sylwedyddion
Cyhoeddus:**

Dr Callum Macgregor, Ymddiriedolaeth Adareg Prydain – Cymru
Julian Hughes, Pennaeth Rhywogaethau, RSPB Cymru – Eitem 10
Paul Adams
Richard Garner Williams – WildFish (Cadwraeth Eogiaid a Brithyllod Cymru)
Tanglewest Douglas – WildFish
Lynda Makepeace – Y Gangen Iechyd Planhigion a Diogelu'r Amgylchedd, Llywodraeth Cymru
Kim Wardell
Aelodau ychwanegol o'r cyhoedd

Datganiadau:

Yr Athro Steve Ormerod – Is-lywydd yr RSPB; cynhaliwyd gwaith ymchwil gwyddonol ar eogiaid a materion yn ymwneud ag ansawdd dŵr; Cymrawd y Gymdeithas Fiolegol Dŵr Croyw
Dr Rosie Plummer – Aelod o Fwrdd Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro – mae gan yr Awdurdod gyfrifoldeb dros gynllunio yn nalgylch Cleddau; Ymddiriedolaeth Plantlife – cydweithrediad Natur am Byth a chysylltiadau â Chynffig

Ymddiheuriadau:

Syr David Henshaw
Sarah Jennings, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnachol
Gareth O'Shea, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau

Ysgrifenyddiaeth:

Jocelyn Benger
Natalie Williams

Eitem 1: Agor y Cyfarfod

1. Agorwyd y cyfarfod gan y Cadeirydd Dros Dro ac estynnwyd croeso i bawb. Datganwyd buddiannau a chyflwynwyd ymddiheuriadau fel y nodir uchod. Esboniodd y Cadeirydd Dros Dro drefn y cyfarfod. Bydd Julia Cherrett yn cadeirio'r eitem yn ymwneud ag Adar sy'n Bwyta Pysgod gan fod yr Athro Steve Ormerod wedi cadeirio'r Grŵp Cynghori ar y mater hwn. Estynnodd y Cadeirydd Dros Dro groeso i Dr Callum Macgregor, Cymdeithas Adareg Prydain – Cymru (BTO), fel sylwedydd a nododd gyfraniad y BTO at arolygon yn ymwneud â dosbarthiad amryfal rywogaethau adar afon yng Nghymru.
2. Nododd y Cadeirydd Dros Dro na fyddai sesiwn holi ac ateb ar gyfer y cyhoedd yn cael ei chynnal y tro hwn ac esboniodd bod yr arfer o ymgysylltu â'r cyhoedd yn ystod cyfarfodydd y Bwrdd yn cael ei adolygu er mwyn datblygu proses fwy cyflawn a chynhwysol. Fodd bynnag, roedd croeso i sylwedyddion cyhoeddus ddefnyddio cyfleuster sgwrsio Microsoft Teams i gyflwyno sylwadau neu ofyn cwestiynau. Tynnwyd sylw at gyfleoedd i ymgysylltu â'r cyhoedd yn ystod y Sioe Amaethyddol Frenhinol a'r Eisteddfod.

Eitem 2. Adolygu'r Cofnodion a'r Cofnod Camau Gweithredu

2A. Adolygu cofnodion y cyfarfod cyhoeddus a gynhaliwyd ar 26 Mai

3. Adolygwyd cofnodion y cyfarfod cyhoeddus a gynhaliwyd ar 26 Mai a chytunwyd ar y newidiadau.

2B. Adolygu'r Cofnod Camau Gweithredu Cyhoeddus

4. Adolygwyd y cofnod camau gweithredu.
5. Rhoddodd Pennaeth Gweithrediadau De Ddwyrain Cymru ddiweddariad ynglŷn â Cham Gweithredu 36 a dywedodd fod cyfarfodydd cychwynnol cadarnhaol wedi cael eu cynnal gyda Chytundeb Diogelwch y Diwydiant Coedwigaeth (FISA) a'r Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE). Bydd gan CNC rôl yn y dasg o lansio strategaeth newydd FISA ac roedd wedi cael gwahoddiad gan FISA i ymuno ag amryfal is-grwpiau. Roedd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu a'r Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau wedi cynnal trafodaethau gyda chwaer-sefydliadau yn Lloegr a'r Alban. Yn ddiweddar, roedd y Pennaeth Stiwardiaeth Tir wedi cyhoeddi erthygl ar gyfer Sefydliad y Coedwigwyr Siartredig (ICF) yn ymwneud â gwella safonau diogelwch yn y maes coedwigaeth.

Eitem 3: Diweddariad gan y Cadeirydd

6. Roedd y Cadeirydd a'r Dirprwy Gadeirydd wedi mynychu cyfarfod Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith y Senedd, gan ateb cwestiynau'n ymwneud â'r Adferiad Gwyrdd, galluogi'r sector anllywodraethol amgylcheddol, a llywodraethu amgylcheddol. Yn dilyn y cyfarfod, ysgrifennodd Cadeirydd y Pwyllgor at Brif Weinidog Cymru er mwyn tynnu sylw at rai o'r gwahaniaethau rhwng llywodraethu amgylcheddol yng Nghymru ac yn Lloegr.
7. Cyfarfu'r Prif Weithredwr a'r Dirprwy Gadeirydd â Chadeiryddion a Phrif Swyddogion Gweithredol cyrff cadwraeth natur statudol eraill o'r DU. Ystyriwyd y pwysau sy'n deillio o'r newid gwleidyddol yn Lloegr a nodwyd adolygiad posibl o gyrff amgylcheddol hyd

braich yn Lloegr. Cydnabuwyd y sefydlogrwydd gwleidyddol a'r gefnogaeth i faterion amgylcheddol yng Nghymru ynghyd â'r cyfleoedd a'r heriau a ddarperir gan ehangder cylch gwaith CNC.

8. Tynnodd aelodau'r Bwrdd sylw at y ffaith nad yw'r Grŵp Adferiad Gwyrdd yn dod oddi mewn i gylch gwaith na chyfrifoldeb CNC yn llwyr. Nodwyd bod y gwaith a'r canlyniadau yn hyn o beth yn mynd y tu hwnt i CNC.

Eitem 4: Adroddiad gan y Prif Weithredwr

9. Cyflwynodd y Prif Weithredwr ddiweddariad yn ymwneud â'r adroddiad ysgrifenedig. Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi'r rhaglen ddeddfwriaethol ar gyfer y sesiwn nesaf. Dyma'r pum Bil a gynhwysir yn y rhaglen: Diogelwch Tomenni Glo; Amaethyddiaeth; Plastig Untro; Aer Glân; a Seilwaith. Croesawyd y ffocws amgylcheddol, a gwelwyd bod trafodaethau'n cael eu cynnal gyda Llywodraeth Cymru ynglŷn â rôl CNC mewn perthynas â phob Bil. Nodwyd y byddai'r Bil gogyfer llwyr sefydlu rôl Asesydd Amgylcheddol yn lle rôl Cynghorydd Interim yn cael ei ddwyn ymlaen yn sesiwn derfynol y Llywodraeth hon.
10. Cafwyd y diweddaraif ynglŷn â nifer o ddigwyddiadau ac ymweliadau a gynhaliwyd yn ddiweddar. Yr wythnos diwethaf, agorwyd Ffordd Goedwig Cwmcarn yn ffurfiol. Ymwelodd Tywysog Cymru â llwybr yr arfordir yn Sir Benfro i ddathlu pen-blwydd y llwybr yn ddeg oed. Croesawodd Zoe Henderson y Gweinidog a gwesteion eraill i agoriad ffurfiol y fferm wynt newydd yng Nghlocaenog. Hefyd, ymwelodd y Gweinidog â'r prosiect gylfinirod ym Mhentrefoelas i drafod y prosiect gyda staff CNC a'r RSPB. Bydd y Sioe Amaethyddol Frenhinol yn cael ei chynnal yr wythnos nesaf. Bydd stonid arferol CNC yno, a'r tro hwn bydd yn canolbwyntio ar faterion yn ymwneud ag ansawdd dŵr. Roedd y Prif Weinidog yn bwriadu cynnal uwchgynhadledd ar ansawdd dŵr a bydd y Gweinidog yn mynychu digwyddiad ar stonid CNC. Roedd CNC yn edrych ymlaen at estyn croeso i'r cyhoedd.
11. Cafwyd y diweddaraif ynglŷn â'r sefyllfa bresennol o ran dŵr. Roedd y statws sychder wedi newid o Arferol i Dywydd Sych Estynedig; caiff hyn ei fonitro'n ofalus. Bydd y Cynllun Sychder ar gyfer dalgylchoedd De Cymru yn cael ei ddilyn. Mae'r cyswllt agos gyda'r cwmnïau dŵr yn parhau a chyhoeddwyd cyfyngiadau ar bysgota.
12. Disgrifiwyd y sefyllfa bresennol o ran ynni adnewyddadwy ar y môr. Ar hyn o bryd, mae 34 o geisiadau ar gyfer ynni adnewyddadwy ar y môr yn nwylo CNC. Yr wythnos diwethaf, cyflwynodd CNC sylwadau ffurfiol yn ymwneud â chais caniatâd datblygu Awel y Môr, a bydd yr ymgysylltu gyda'r ymgeisydd yn parhau yn ystod y cam nesaf. Mae'r cais am drwydded forol mewn perthynas ag Erebus yn dal i fod ar y gweill.
13. Ac yntau'n gynrychiolydd CNC, cyflwynodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu y diweddaraif ynglŷn ag archwiliad dwfn Llywodraeth Cymru o fioamrywiaeth. Y ffocws oedd yr ymrwymiad "30 erbyn 30" i ddiogelu 30% o'n tiroedd a'n moroedd er budd natur erbyn 2030 a rhoi camau gweithredu ar waith gogyfer hyn. Roedd aelodau o'r grŵp craidd yn canolbwyntio ar nifer o themâu, yn cynnwys sut gellid symud y rhain yn eu blaen, pennu partneriaid allweddol a sicrhau cysylltiad da rhwng safleoedd. Mae amseru'r gwaith adrodd wedi symud i fis Medi a'r bwriad yw cynnal cynhadledd yn ystod mis Hydref. Mae is-grwpiau arbenigol yn gweithio ar faterion a chaiff trafodaethau bord gron eu cynnal gyda rhanddeiliaid. Fel cynrychiolydd Prifysgol Caerdydd, cyflwynodd yr Athro Steve Ormerod rai myfyrdodau personol ar yr archwiliad dwfn, yn cynnwys pryderon ynglŷn â chyflwr rhai safleoedd gwarchoddedig. Nodwyd bod ansawdd dŵr a bioamrywiaeth, ynghyd â dulliau priodol o reoli tirweddau er mwyn cyflawni'r materion hyn ar yr un pryd, wedi bod yn thema blethol.

14. Rhoddodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu ddiweddariad i'r Bwrdd ynglŷn â'r sefyllfa bresennol o ran Ffliw Adar. Mae'r DU wedi bod o dan barth gwarchod Ffliw Adar ers yr hydref diwethaf; mae'r parth hwn yn dal i fod ar waith, er i'r gorchymyn i gadw dofednod o dan do gael ei godi ym mis Mai. Mae CNC yn gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru a'r Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion (APHA), sy'n cymryd yr awenau o ran rheoli'r brigiad o achosion. Cafodd y Bwrdd y diweddaraf ynglŷn ag adroddiadau pryderus o'r Alban, Gogledd Ddwyrain Lloegr a'r Iseldiroedd yn ymwneud â'r effeithiau cynyddol ar boblogaethau adar môr. Roedd yr effaith bosibl ar nythfeydd adar môr rhyngwladol bwysig a geir yng Nghymru yn destun cryn bryder. Disgrifiwyd ymateb y cynllun rheoli digwyddiadau. Er nad oes unrhyw achos wedi'i gadarnhau yng Nghymru ar hyn o bryd, rhaid mynd i'r afael yn awr â gwaith monitro a goruchwylio, ac mae gwaith ar y gweill gyda chwaer-asiantaethau, Llywodraeth Cymru a'r Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion.
15. Bu aelodau'r bwrdd yn ystyried cynnwys yr adroddiad. Cafwyd eglurhad ynglŷn â threfniadau dirprwyo'r Dreth Gwarediadau Tirlenwi, a chadarnhawyd nad oedd CNC yn gyfrifol am alldalu'r adnodd. Croesawodd y Bwrdd y newyddion da ynglŷn â llofnodi cytundeb rheoli pum mlynedd gydag Ymddiriedolaeth Corfforaeth Cynffig yng Ngwarchodfa Natur Genedlaethol Cynffig. Nodwyd llwyddiant Diwrnod #TîmCyfoeth a thynnwyd sylw at ba mor bwysig yw hi i'r staff ailgysylltu yn y cawd.

Eitem 5: Adroddiadau Diweddarau gan y Pwyllgorau

16. Rhoddodd Catherine Brown, Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg, ddiweddariad i'r Bwrdd ynglŷn â'r cyfarfodydd a gynhaliwyd ar 9 Mehefin ac 8 Gorffennaf. Cymerwyd bod yr adroddiad ysgrifenedig wedi cael ei ddarllen. Roedd aelodau'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg yn siomedig na chawsant yr adroddiad ar Chwythu'r Chwiban yn y cyfarfod diwethaf, ond roeddynt yn edrych ymlaen at weld yr adroddiad yn cael ei gyflwyno yn y cyfarfod nesaf. 'Sicrwydd Cyfyngedig' yw barn y tîm Archwilio Mewnol o hyd. Fodd bynnag, mae trafodaethau da ar y gweill a chydabyddir bod pethau'n symud mewn cyfeiriad cadarnhaol – er, mae angen gwaith ac ymdrech barhaus. Mynegwyd rhai pryderon yn ymwneud â'r cynnydd yn y nifer o ganllawiau; ystyriwyd hyn gan aelodau'r uwch-dîm, a cheisiwyd ei gymhwyso at y gwaith mapio sicrwydd er mwyn sicrhau y bydd y gwaith hwnnw'n ddiwastraff ac yn ddefnyddiadwy. Diolchwyd i'r timau ac i gyd-aelodau'r Pwyllgor ar yr adeg brysur hon o'r flwyddyn. Hefyd, ar ran y Bwrdd diolchodd y Cadeirydd Dros Dro i Catherine Brown am ei gwaith, ac ategodd ei diolchiadau hithau i'r tîm ac i'r Pwyllgor ar ran y Bwrdd. Cyflwynodd aelodau'r Bwrdd sylwadau ynglŷn â chyfluoedd i ddefnyddio dulliau digideiddio i symleiddio prosesau canllawiau.
17. Rhoddodd Peter Rigby, Cadeirydd y Pwyllgor Cynghori ar Dystiolaeth, ddiweddariad i'r Bwrdd ynglŷn â'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 7 Mehefin. Hwn oedd y tro cyntaf i'r Pwyllgor gyfarfod yn y cawd a chynhaliwyd cyfarfod hybrid llwyddiannus. Croesawyd dau aelod newydd i'r Pwyllgor, sef: Dr Tom Nisbet o Forest Research a'r Athro Melanie Austen o Brifysgol Plymouth. Tynnwyd sylw at y drafodaeth ynghylch y Rhaglen Mawndiroedd. Cafwyd her awdurdodol yn ymwneud â chostiadau'r Rhaglen, ac oherwydd hyd y prosiect a'r costiadau bydd yn rhaid i'r Bwrdd geisio sicrwydd pellach ynglŷn â hyn. Felly, bydd yn dychwelyd at y Bwrdd a'r Pwyllgor Cynghori ar Dystiolaeth. Cynhaliwyd trafodaeth fanwl ynglŷn â'r dull o ymdrin â gwyddoniaeth y dinesydd a pha un a ddylid canolbwyntio'n bennaf ar ymgysylltu â'r cyhoedd ynteu ar gael gafael ar ddata cadarn.
18. Croesawodd aelodau'r Bwrdd y trafodaethau ynglŷn â'r dull o ymdrin â gwyddoniaeth y dinesydd a nodwyd mai buddiol fu ystyried sut gallai prosiectau wireddu cymysgedd o amcanion. Nodwyd yr asesiad ansoddol o dystiolaeth a rôl grwpiau cynghori gwyddonol o ran asesu'r hyn y gellid ei ystyried yn dystiolaeth. Tynnwyd sylw at y rôl y gallai'r gymuned ffermio ei chwarae o ran cefnogi gwyddoniaeth y dinesydd. Trafodwyd y gost

sydd ynghlwm wrth adfer mawndiroedd ac argymhellwyd y dylid ailwerthuso'r costiadau. Disgrifiodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu y gwaith a wneir ar y cyd mewn perthynas â mawndiroedd ym mhedair gwlad y DU ac yn Iwerddon.

19. Nodwyd adroddiad ysgrifenedig cyfarfod y Pwyllgor Cyllid a gynhaliwyd ar 10 Mehefin.
20. Rhoddodd Julia Cherrett, Cadeirydd Dros Dro y Pwyllgor Rheoli Perygl Llifogydd, ddiweddariad i'r Bwrdd ynglŷn â'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 1 Gorffennaf. Cafwyd cyfarfod da a chynhaliwyd ymweliad cadarnhaol â Llyn Tegid. Tynnwyd sylw at y dulliau rheoli da ar y safle. Roedd y Pwyllgor yn falch iawn o weld dulliau rhagweithiol o ymgysylltu â'r cyhoedd. Awgrymwyd y gellid dysgu gwersi cadarnhaol yn sgil cyfathrebu gyda chymuned Llyn Tegid. Yn y sesiwn ffurfiol a gynhaliwyd yn ystod y prynhawn, atgoffwyd y Pwyllgor Rheoli Perygl Llifogydd mai gwaith ymatebol oedd hwn o hyd yn hytrach na gwaith rhagweithiol fel y argymhellodd yr Athro Balmforth. Cynhaliwyd trafodaeth ddilynol ynglŷn â'r cyfeiriad strategol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd a bydd y trafodaethau ynglŷn â'r mater hwn yn parhau. Cafwyd cyflwyniad yn ymwneud â'r Adolygiad Llifogydd a disgrifiwyd y camau tuag at ddirwyn y Rhaglen i ben; bydd y camau hyn yn cynnwys cyflwyno diweddariadau rheolaidd i'r Pwyllgor Rheoli Perygl Llifogydd. Bydd angen ailragamcanu'r Rhaglen Gyfalaf oherwydd materion contractiol. Mae cynnod rhagamcanu hwy wrthi'n cael ei ddatblygu mewn perthynas â lleihau perygl llifogydd.
21. Rhoddodd Julia Cherrett, Cadeirydd y Pwyllgor Pobl a Thaliadau, ddiweddariad i'r Bwrdd ynglŷn â'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 24 Mehefin. Croesawodd y Pwyllgor y ffaith fod Rheolwr Rhaglen wedi'i benodi ar gyfer y Rhaglen Trawsnewid Pobl. Mae'r Pwyllgor Pobl a Thaliadau yn edrych ymlaen at gael diweddariadau rheolaidd yn ymwneud â'r Rhaglen ac at feithrin dealltwriaeth a chefnogaeth mewn perthynas â chyflawni amrywiaeth eang o brosiectau. Cynhaliwyd archwiliad dwfn o absenoldeb salwch. Rhoddwyd sicrwydd i'r Pwyllgor Pobl a Thaliadau ynglŷn â hyn a nodwyd y gellid ystyried ffyrdd mwy arloesol o reoli llesiant. Craffwyd ar Adroddiad Blynyddol yr Iaith Gymraeg ac argymhellwyd y gallai aelodau'r Bwrdd eu herio'u hunain i ddefnyddio mwy ar y Gymraeg mewn cyfarfodydd. Cafwyd cyflwyniad ar Ymgysylltu â Chwsmeriaid, a bellach mae'r Pwyllgor yn hyderus bod aelodau'r tîm yn canolbwyntio ar y cyfeiriad iawn a'u bod yn bwrw ymlaen â'r gwaith o sefydlogi'r tîm a meincnodi arferion gorau. Ystyriwyd Cylch Gorchwyl y Pwyllgor. Bydd angen mireinio'r elfen 'canolbwyntio ar gwsmeriaid' a gynhwyswyd yn y Cylch Gorchwyl a bydd y gwaith mewn perthynas â hyn yn parhau all-lein.
22. Rhoddodd Dr Rosie Plummer, Cadeirydd y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig, ddiweddariad i'r Bwrdd ynglŷn â'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 21 Mehefin. Tynnwyd sylw at rychwant eang y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig a'r anawsterau dilynol o ran sicrhau sylw teg i bopeth. Nodwyd bod y Rhaglen Tirweddau Dynodedig Integredig, y mae'r Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig yn bwrw ymlaen â hi ar ran y Bwrdd, wedi cyrraedd cam cymharol gynnar yn y broses casglu tystiolaeth. Pwysleisiwyd pa mor bwysig yw cyfathrebu ynglŷn â materion o'r fath, a'r bwriad yw bwrw ymlaen â hyn ar ôl i adnoddau priodol gael eu dyrannu. Mae'r Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig wrthi'n adolygu'r ystyriaethau "30 erbyn 30". Mae gwaith craffu pwysig yn cael ei wneud ar olrhain dulliau o fonitro'r tir. Tynnwyd sylw at ba mor bwysig yw monitro ardaloedd gwarchodedig dynodedig o ran adfer bioamrywiaeth, a gwerthuso'r dystiolaeth ynglŷn â hyn. Croesawodd y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig y ffaith fod tri Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) newydd wedi cael eu dynodi, gan gydnabod ar yr un pryd bod y gwaith hwn wedi bod yn drwm iawn ar adnoddau.
23. Rhoddodd Zoe Henderson, Cadeirydd Fforwm Rheoli Tir Cymru, ddiweddariad i'r Bwrdd ynglŷn â'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 6 Mehefin. Cymerwyd bod y papur wedi ei ddarllen. Roedd is-grŵp ychwanegol wedi cael ei sefydlu i ystyried materion yn ymwneud â ffosffadau. Roedd Delyth Lewis-Jones o'r Bwrdd Datblygu Amaethyddiaeth a

Garddwriaeth wedi cytuno i gadeirio'r grŵp hwn am gyfnod, a bydd hefyd yn aelod o'r Grŵp Ffosffadau Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA) Afonydd er mwyn sicrhau y cynrychiolir y byd amaethyddiaeth. Croesawodd aelodau'r Bwrdd y ffaith eu bod bellach yn cael diweddariadau gan Fforwm Rheoli Tir Cymru a thrafodwyd cynnwys y diweddariad. Gofynnwyd am gael dolen ar gyfer y prosiect a nodir ym mharagraff 7 yr Adroddiad. Nodwyd bod dau adroddiad yn berthnasol i'r pwnc hwn, sef: yr Adroddiad Dosrannu Ffynonellau a ryddhawyd gan Dŵr Cymru/Welsh Water (DCWW); a'r Prosiect RePhoKUs gan Brifysgol Caerhirfryn a gyflwynwyd i Adroddiad Pwyllgor Archwilio Amgylcheddol San Steffan ar ansawdd afonydd, lle'r edrychwyd yn benodol ar Afon Gwy.

Eitem 6: Diweddariad Cyllid

Cyflwynydd: Rob Bell, Pennaeth Cyllid

24. Gan ei bod hi'n gynnar yn y flwyddyn ariannol, esboniodd y Pennaeth Cyllid y byddid yn canolbwyntio ar y pwysau a'r materion a ddaw i'r amlwg. Yn ôl pob tebyg, bydd y Rhaglen Gyfalaf Perygl Llifogydd yn cael ei lleihau eleni gan fod y prisiau'n llawer uwch na'r disgwyl a chan nad oeddynt yn cynnig gwerth am arian. Bydd fframwaith Cyngor Caerdydd a phorth Gwerthwchi Gymru yn cael eu defnyddio i gaffael yn y dyfodol. Mae materion a ddaw i'r amlwg, mewn perthynas ag oedi mewn cynlluniau eraill yn y sefydliad, yn cael eu hadolygu. Disgrifiwyd y rhagolygon diwygiedig o ran incwm pren. Yn ôl pob tebyg, bydd yr incwm hwn yn gostwng i £36m oherwydd gostyngiad sylweddol yn y taliad chwyddo. Roedd y dyfarniad cyflog ar gyfer eleni wedi cael ei drafod gyda Llywodraeth Cymru. Dechreuodd y flwyddyn gyda gor-raglennu cyffredinol o £4m a dibyniaeth ar gyllid dros dro o £7.3m gan Lywodraeth Cymru. Nodwyd mesurau lliniaru'n ymwneud â'r rhagolygon ar gyfer incwm ynni, gwerthu trefniant partneriaeth Forest Holidays, a'r gyfradd uwch na'r disgwyl o ran swyddi gwag. Bydd y rhain yn cael eu trafod yn fanylach yng nghyfarfod y Tîm Gweithredol ddiwedd mis Gorffennaf ac yng nghyfarfod y Pwyllgor Cyllid ym mis Medi. Bydd y diweddaraf yn cael ei gyflwyno yng nghyfarfod nesaf y Bwrdd.
25. Cymeradwyodd y Bwrdd y newidiadau i 'Rheoli ein Harian' mewn perthynas â chael gwared â'r adran 'Rhagdaliadau Covid-19'.

CYMERADWYWYD: Y newidiadau i 'Rheoli ein Harian – Rhagdaliadau Covid-19' (dileu'r adran).

26. Nododd y Bwrdd y perfformiad ariannol hyd at ddiwedd mis Mai 2022. Trafodwyd y problemau o ran y Rhaglen Gyfalaf Perygl Llifogydd. Cwestiynwyd y dull o ymdrin â thanwariant a gofynnwyd a ellid dwyn prosiectau amgen ymlaen. Cadarnhaodd Julia Cherrett, Cadeirydd y Pwyllgor Rheoli Perygl Llifogydd, fod y Pwyllgor wedi holi ynglŷn â'r pwynt hwn a bod y tîm wedi cadarnhau na ellid gwario'r holl arian yn ystod y flwyddyn ariannol oherwydd cyfyngiadau adnoddau. Felly, bydd yn rhaid dychwelyd yr arian i Lywodraeth Cymru er mwyn i awdurdodau lleol Cymru allu ei ddefnyddio ar gynlluniau llifogydd. Roedd aelodau'r Bwrdd yn gefnogol i'r dull 'gwerth am arian'. Cydnabuwyd bod angen craffu ar y prisiau, a'u profi. Esboniodd y Pennaeth Cyllid bod y fframwaith wedi bod ar waith ers dwy flynedd bellach; bydd yn cadarnhau pryd yn union y bydd angen ei adnewyddu. Cadarnhaodd Cadeirydd y Pwyllgor Rheoli Perygl Llifogydd fod y fframwaith wedi cael ei drafod yng nghyfarfod diweddar y Pwyllgor a bod y Cynghorydd Arbenigol Arweiniol, Cynllunio Strategol a Buddsoddi, wrthi'n adolygu'r dull o ymdrin â modelau fframweithiau.

CAM GWEITHREDU: Y Pennaeth Cyllid i gadarnhau dyddiad adnewyddu'r fframwaith contractwr ar gyfer prosiectau Rheoli Perygl Llifogydd.

27. Ystyriwyd y Rhaglen Gyfalaf ar gyfer Gwaith Heblaw Llifogydd. Gofynnodd aelodau'r Bwrdd am eglurhad ynghylch yr oedi cyn llofnodi llythyrau cynnig grantiau, a pha un a fydd hyn yn effeithio ar ddyddiadau cychwyn y grantiau a gynigir. Cadarnhaodd y Pennaeth Cyllid y bydd y rhain yn bwrw ymlaen ar eu risg eu hunain cyn belled â'u bod wedi cael cadarnhad swyddogol y bydd yr arian mewn lle; bydd hyn yn sicrhau na cheir unrhyw oedi diangen. Cadarnhawyd bod Llywodraeth Cymru yn ymwybodol o'r dull hwn.

Eitem 7: Adroddiad Diwedd Blwyddyn Dangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes ar gyfer 2021/22

Cyflwynydd: Clare Pillman, Prif Weithredwr

28. Cyflwynodd y Prif Weithredwr Adroddiad Diwedd Blwyddyn Dangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes ar gyfer 2021/22. Cymeradwywyd yr Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon ar gyfer 2021/22 yn ystod sesiwn breifat y Bwrdd. Nodwyd bod y statws Coch Melyn Gwyrdd ar gyfer mesurau'r Adroddiad Perfformiad ar ddiwedd Chwarter 4 fel a ganlyn: dau yn Goch, chwech yn Felyn a 22 yn Wyrdd. Roedd y statws Coch Melyn Gwyrdd ar gyfer mesurau'r Adroddiad Perfformiad Mewnol yn cynnwys un Coch, dau Felyn ac wyth Gwyrdd.
29. Roedd dau fesur Melyn wedi troi'n Wyrdd ers Chwarter 3. Roedd tri mesur Gwyrdd wedi troi'n Felyn, sef: 'Gweithredu ar yr Argyfwng Hinsawdd ledled CNC' – roedd swyddi gwag a dibyniaethau wedi arafu'r gwaith yn y maes hwn; 'Darnau o goetiroedd newydd a grëir ar ystad CNC' – penderfynwyd gohirio'r gwaith plannu fel y gellid ymgysylltu ymhellach â rhanddeiliaid; 'Cyflawni camau gweithredu penodol er budd rhywogaethau sy'n dirywio neu rywogaethau sydd ar fin diflannu' – bu'n rhaid ailgyfeirio adnoddau staff at Adolygiad y Cydbwyllgor Gwarchod Natur. Roedd un mesur Melyn wedi troi'n Goch. Daeth y flwyddyn i ben gyda dau fesur Coch: 'Cynlluniau Rheoli Basnau Afonydd ac ymchwiliadau'n ymwneud â dŵr' – o ganlyniad i ailgyfeirio adnoddau at waith yn ymwneud ag afonydd ACA; 'Cynnydd y Strategaeth Profiad Cwsmeriaid' – oherwydd diffyg cyflenwyr addas i fwrw ymlaen â'r gwaith, bydd y gwaith aildendro mewn perthynas â hyn yn cael ei gynnal yn y flwyddyn ariannol bresennol. Roedd gwaith ar leihau llygredd o du Mwyngloddiau Metel wedi troi o fod yn Goch i fod yn Felyn.
30. Roedd dau ddeg dau o fesurau yn Wyrdd ar ddiwedd y flwyddyn; roedd rhai o'r rhain wedi bod yn Felyn am beth amser a thynnwyd sylw atynt: Cynnal a chadw asedau perygl llifogydd; Ymateb i ddigwyddiadau; Cwblhau camau ar safleoedd gwarchoddedig.
31. Cyflwynwyd y diweddaraf ynglŷn â mesurau Perfformiad Mewnol. Esboniwyd bod y mesur Coch yn ymwneud â'r System Reoli Amgylcheddol (EMS) fewnol; mae'r mesur hwn wrthi'n cael ei adolygu ar hyn o bryd, a chaiff newidiadau eu datblygu. Mae absenoldeb salwch wedi bod yn gostwng ac mae'r Pwyllgor Pobl a Thaliadau wedi ystyried y mater hwn. Rydym yn chwilio am welliannau i'r broses adrodd a hefyd i'r gefnogaeth a roddir i reolwyr a staff. Yn achos taliadau i gyflenwyr, a arferai fod yn Goch ac a drafodwyd yng nghyfarfodydd blaenorol y Bwrdd, gwelir bod y mater hwn bellach yn Wyrdd.
32. Trafodwyd yr Adroddiad gan aelodau'r Bwrdd a gofynnwyd am enghreifftiau lle na welwyd cynnydd o ran ymdrin â'r argyfwng hinsawdd mewn modd integredig ledled CNC. Er bod cyflawni ar sail y mesurau argyfwng hinsawdd yn rhywbeth sydd wedi cael ei ymwreiddio, esboniodd y Prif Weithredwr fod yna waith i'w wneud o hyd ar y mesurau argyfwng hinsawdd, er enghraifft ar y mesurau a ddefnyddir trwy'r System Reoli Amgylcheddol. Argymhellodd aelodau'r Bwrdd y dylid canolbwyntio ar dargedau mesuradwy a mesurau canlyniadau yn hytrach nag ar weithgareddau ar gyfer y Cynllun Corfforaethol newydd. Croesawodd y Bwrdd y ffaith fod y mesur 'Rheoli a chynnal asedau perygl llifogydd' a'r mesur 'Taliadau i gyflenwyr' bellach â statws Gwyrdd, a

nodwyd ymdrechion y tîm yn hyn o beth. Cydnabu'r Bwrdd y gwaith a oedd yn gysylltiedig â chyflawni'r mesurau a gynhwysir yn y Dangosfwrdd a diolchwyd i'r staff am hyn, ond cydnabuwyd y pryder a deimlir gan bawb pan fo'r mesurau'n Felyn neu'n Goch.

33. Cymeradwyodd y Bwrdd Adroddiad Diwedd Blwyddyn Dangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes ar gyfer 2021/22.

CYMERADWYWYD: Adroddiad Diwedd Blwyddyn Dangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes ar gyfer 2021/22.

Eitem 8: Rôl CNC yn y Rhaglen Amgylcheddol Genedlaethol ar gyfer Adnoddau Dŵr a Gwelliannau mewn Ansawdd Dŵr (PR24)

Cyflwynwyr: Siân Williams, Pennaeth Gweithrediadau Gogledd Orllewin Cymru; Ruth Johnston, Cynghorydd Arbenigol Arweiniol, y Strategaeth Ddŵr; Natalie Hall, Rheolwr Dŵr Cynaliadwy

34. Rhoddodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu gyflwyniad ac esboniodd fformat yr eitem lle byddid yn canolbwyntio ar rôl Bwrdd CNC ym mhroses Adolygu Prisiau 2024 (PR24). Bydd yr eitem a ganlyn yn cynnig diweddariad ehangach ynghylch ansawdd dŵr. Tynnwyd sylw at y ffaith nad oedd rôl yr Adolygiad Prisiau yn gweithredu mewn 'seilo' ac y byddai'n allweddol o ran ymdrin â materion yn ymwneud ag ansawdd dŵr.
35. Rhoddodd Pennaeth Gweithrediadau Gogledd Orllewin Cymru gyflwyniad ac esboniodd y byddai'r cyflwyniad yn ymdrin ag eitemau 8 a 9, gan eu bod yn gysylltiedig. Roedd y ffocws parhaus ar ansawdd dŵr yn golygu bod yna bwysau ychwanegol i wneud a chyflawni mwy, a thynnwyd sylw at y ffaith bod hyn yn flaenoriaeth i'r Gweinidog. Diolchwyd i aelodau'r Bwrdd am eu cefnogaeth barhaus yn y maes gwaith hwn. Bydd y Prif Weinidog yn cadeirio uwchgynhadledd Llywodraeth Cymru yn ystod y Sioe Amaethyddol Frenhinol a disgwylir y bydd camau gweithredu yn deillio ohoni. Roedd gwelliannau o ran monitro ansawdd dŵr yn faes allweddol, ochr yn ochr â deall blaenoriaethau Llywodraeth Cymru, a bydd trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru yn parhau i'r hydref. Mae adolygiad mewnol o ansawdd dŵr wrthi'n cael ei gynnal a bydd hwn yn dwyn popeth ynghyd o fewn un rhaglen. Hefyd, erbyn yr hydref bydd swydd wedi'i sefydlu er mwyn cysylltu hyn gyda'i gilydd.
36. Rhoddodd Cynghorydd Arbenigol Arweiniol y Strategaeth Ddŵr gyflwyniad er mwyn cynnig golwg gyffredinol ar Adolygiad Ofwat o Brisiau Cwmnïau Dŵr. Cyflwynwyd trosolwg o rôl Ofwat. Esboniwyd y bydd yr Adolygiad Prisiau yn pennu'r pris cyfanwerth ar gyfer 2024 a'r Rhaglen Rheoli Asedau ddilynol. Rhannwyd heriau ac uchelgeisiau allweddol Ofwat ar gyfer PR24 – byddant yn esgor ar ffocws hirdymor yn hytrach na chanolbwyntio ar y cyfnod pum mlynedd cyfredol. Bydd y cwmnïau dwr (Dŵr Cymru/Welsh Water, Hafren Dyfrdwy ac United Utilities yng Nghymru) yn cyflwyno'u cynlluniau busnes i Ofwat, ac yna bydd Ofwat yn gosod y prisiau ar sail y cynlluniau hyn. Esboniwyd y gallai CNC ddylanwadu ar y cynlluniau busnes yn uniongyrchol yn ei rôl fel rheoleiddiwr amgylcheddol a thrwy gyfeiriad y Rhaglen Amgylcheddol Genedlaethol, a fydd yn pennu rhestr gwelliannau â blaenoriaeth er mwyn bodloni rhwymedigaethau amgylcheddol statudol. Er bod y gwariant cymeradwy a gaiff ei fuddsoddi yn y Rhaglen Rheoli Asedau yn debygol o fod yn gannoedd ar filiynau o bunnoedd, esboniwyd y bydd yn rhaid parhau i flaenoriaethu.
37. Rhannwyd yr amserlen a nodwyd y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno cynlluniau busnes i Ofwat – sef mis Hydref 2023. Cydnabuwyd y pwysau cynyddol yn sgil yr argyfyngau hinsawdd a natur a chyflwynwyd trosolwg o'r meysydd y bydd y gwariant yn effeithio arnynt. Cydnabuwyd y bydd yr argyfwng costau byw yn cael effaith. Gofynnwyd i'r Bwrdd ganiatáu i'r cwmnïau dŵr gyflwyno'u cynlluniau busnes gerbron cyfarfod y Bwrdd ym mis

Tachwedd. Bydd hyn yn rhoi cyfle i'r Bwrdd herio rhagdybiaethau, ymdrin â materion cyfredol, dylanwadu ar flaenoriaethau buddsoddi a phennu llwybr clir tuag at ganlyniadau 2050.

38. Aeth aelodau'r Bwrdd ati i drafod cynnwys y cyflwyniadau. Holwyd pa ddull y byddid yn ei roi ar waith pe bai'r Bwrdd o'r farn fod cynlluniau'r cwmnïau dŵr yn annigonol. Holwyd hefyd a oedd CNC yn cydweithredu gormod yn y broses, a pha un a fyddai hyn yn gwneud y rôl reoleiddio yn anos.
39. Esboniodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu y dull o ymdrin â'r rôl reoleiddio. Mae CNC wedi delio'n uniongyrchol gyda Byrddau Dŵr Cymru/Welsh Water a Hafren Dyfrdwy, gan feincodi yn erbyn Lloegr, ac mae meini prawf perfformiad amgylcheddol ar waith. Defnyddiwyd dull tebyg mewn perthynas â chamau gorfodi, gan ddwyn cymariaethau a rhannu gwersi gydag Asiantaeth yr Amgylchedd. Cynhaliwyd cyfarfodydd chwarterol gyda'r Arolygiaeth Dŵr Yfed. Mae dulliau ar waith i sicrhau y ceir lefel herio briodol ynghyd â chydbywysedd cywir rhwng rheoleiddio a chydweithredu. Eglurwyd rolau Ofwat, CNC a'r Arolygiaeth Dŵr Yfed o ran cymryd camau ar sail eu cylch gorchwyl. Mynegwyd siomedigaeth ynghylch y gostyngiad a welwyd yn ddiweddar ym mherfformiad y cwmnïau dŵr.
40. Gofynnwyd am gael y diweddaraf ynglŷn â phrosiect mega-ddalgylch Bannau Brycheiniog, a chytunwyd y bydd modd darparu'r wybodaeth hon y tu allan i'r cyfarfod.

CAM GWEITHREDU: Dosbarthu diweddaraf ynghylch prosiect mega-ddalgylch Bannau Brycheiniog i aelodau'r Bwrdd.

41. Tynnodd aelodau'r Bwrdd sylw at y gwaith pwysig a wneir ar lygredd amgylcheddol, a chroesawyd y ffaith fod y cwmnïau dŵr yn gysylltiedig â'r gweithgor sy'n ymdrin â'r mater hwn. Disgwylir gweld ffocws a chraffu cynyddol ar y mater hwn, a chroesawyd y ffaith y bydd y mater yn cael ychwaneg o sylw er mwyn helpu i greu cyfleoedd i leihau llygredd amaethyddol a llygredd o fath arall.
42. Gofynnwyd am eglurhad ynglŷn â'r pwynt yn y papur lle sonnir am ddull llai gwrthwynebus. Oherwydd y gostyngiad ym mherfformiad y cwmnïau dŵr, pwysleisiwyd nad priodol ar hyn o bryd fyddai cael perthynas wedi seilio'n ddyfnach ar ymddiriedaeth. Esboniodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu mai bwriad y papur oedd pwysleisio dull mwy cyfrifol gan y cwmnïau dŵr.
43. Roedd aelodau'r Bwrdd yn fodlon â'r llwybr a gymerir, yn enwedig mewn perthynas â'r dull o ddatblygu gweledigaeth hirdymor, a chytunwyd ar yr argymhelliad yn y papur. Gofynnodd aelodau'r Bwrdd am gael sesiwn frifio cyn y cyfarfod a gynhelir ym mis Tachwedd er mwyn sicrhau eu bod yn deall y disgwyliadau.

CAM GWEITHREDU: Trefnu sesiwn frifio ar gyfer y Bwrdd cyn cyfarfod y Bwrdd ym mis Tachwedd. Dylai'r sesiwn hon nodi disgwyliadau CNC mewn perthynas â chynlluniau busnes drafft y cwmnïau dŵr.

PENDERFYNIAD: Cytunodd y Bwrdd ar yr argymhelliad: Trefnu sesiwn ar gyfer Bwrdd CNC lle gall cwmnïau dŵr Cymru gyflwyno'u cynlluniau busnes drafft i'w trafod – Hydref 2022. Dylid gwahodd Gwenllian Roberts, Cyfarwyddwr Ofwat yng Nghymru, i'r sesiwn.

Eitem 9: Y Diweddaraf am Ansawdd Dŵr

Cyflwynwyr: Siân Williams, Pennaeth Gweithrediadau Gogledd Orllewin Cymru; Ruth Johnston, Cynghorydd Arbenigol Arweiniol, y Strategaeth Ddŵr; Natalie Hall, Rheolwr Dŵr Cynaliadwy

44. Rhoddodd Pennaeth Gweithrediadau Gogledd Orllewin Cymru gyflwyniad gerbron y Bwrdd. Rhannwyd trosolwg o'r Tasglu Gwella Ansawdd Afonydd, yn cynnwys yr aelodau. Lansiwyd y map trywydd ar 5 Gorffennaf. Bydd dull partneriaeth yn cael ei roi ar waith, a bydd CNC yn canolbwyntio ar reoleiddio a thystiolaeth ynghylch gorlif stormydd. Disgrifiwyd cefnogaeth a chymhelliant cryf Cadeiryddion CNC, Ofwat a'r cwmnïau dŵr. Allbwn allweddol arall ar gyfer mis Gorffennaf fydd cyhoeddi'r Cynlluniau Rheoli Basnau Afonydd. Rhannwyd trosolwg o gamau gweithredu yr aethpwyd i'r afael â nhw ers 2009. Pwysleisiwyd pa mor bwysig yw cydweithredu. Disgrifiwyd Adroddiad Perfformiad Blyneddol Dŵr Cymru/Welsh Water a mynegwyd siomedigaeth ynglŷn â'r gostyngiad mewn perfformiad. Cafwyd gostyngiad siomedig ym mherfformiad Hafren Dyfrdwy hefyd.
45. Cafwyd y diweddaraf ynglŷn â'r Prosiect Afonydd ACA a sefydlwyd er mwyn cynnig cyfeiriad a chynghor. Soniwyd am y pethau a gyflawnwyd hyd yn hyn. Bydd cydweithredu a gweithredu yn allweddol. Mae Ardaloedd Cadwraeth Arbennig Morol yn cael eu hystyried a bydd modd dychwelyd at y Bwrdd gyda diweddariad llawn ar ôl i hyn gael ei gadarnhau. Cyflwynwyd y diweddaraf ynglŷn â Phrosiectau LIFE ar Afon Dyfrdwy a'r prosiect Pedair Afon LIFE, a ariennir yn rhannol gan yr UE a phartneriaid eraill. Caiff materion datblygol eu hystyried ar hyn o bryd ac mae gwaith wedi dechrau gyda phartneriaid allweddol ar feysydd yn ymwneud â gwyddoniaeth y dinesydd, cynhyrchion fferyllol, ymwrthedd i gyffuriau gwrthficrobaidd, a microblastigau.
46. Diolchodd y Bwrdd i aelodau'r tîm am eu gwaith parhaus ar ansawdd dŵr. Holodd y Bwrdd ynghylch y ddibyniaeth ar Benodiadau Cyfnod Penodol a mynegwyd pryderon ynglŷn â'r dull hwn. Tynnwyd sylw at ba mor werthfawr yw parhad o ran staff, a dywedwyd bod angen gwneud y swyddi hyn mor atyniadol â phosibl yn y prosiect pwysig hwn.
47. Croesawyd y gwaith yn ymwneud â gwyddoniaeth y dinesydd ac ymwrthedd gwrthficrobaidd. Tynnwyd sylw at elfennau fferyllol eraill sy'n effeithio ar ansawdd dŵr, ac awgrymwyd y gallai prifysgolion gydweithio yn y maes gwaith hwn. Tynnwyd sylw at rôl Awdurdodau Lleol yn y broses gynllunio ac mewn Cynlluniau Datblygu Lleol, yn enwedig o ran ffosffadau. Ymhellach, crybwyllwyd materion yn ymwneud â chyfiawnder cymdeithasol a chysylltu â systemau draenio priodol.
48. Argymhellwyd bod angen i'r Prosiect Afonydd ACA lunio trosolwg o ddiagram rhaeadru y gellid ei gyflwyno gerbron y Bwrdd, er mwyn egluro'r llwybr hollbwysig a hwyluso llywodraethu ar y mater hwn. Dywedodd aelodau'r Bwrdd fod angen ymgysylltu y tu hwnt i'r grwpiau rhanddeiliaid arferol a thynnwyd sylw at gynghor gan Archwilio Cymru ynglŷn ag ymgysylltu â chymunedau a grwpiau cymunedol. Mae angen rhoi dull mwy strategol ar waith, a byddai'r Bwrdd yn croesawu rhagor o ymgysylltu ynglŷn â'r mater hwn. Cadarnhaodd Pennaeth Gweithrediadau Gogledd Orllewin Cymru fod arweinydd cyfathrebu pwrpasol bellach ar waith a bod ei gyfrifoldebau'n cynnwys llunio cynllun ymgysylltu.

Eitem 10: Rheoleiddio'r arfer o reoli Adar sy'n Bwyta Pysgod: Argymhellion

Cyflwynwyr: Ben Wilson, Prif Gynghorydd, Pysgodfeydd; Sarah Wood, Rheolwr Bioamrywiaeth a Chydnherthedd Ecosystemau; Patrick Lindley, Cynghorydd Arbenigol Arweiniol, Adareg; David Mee, Cynghorydd Arbenigol Arweiniol, Rheoli Pysgodfeydd Dŵr Croyw

49. Cadeiriwyd yr eitem hon gan Julia Cherrett.

50. Rhoddodd y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu gyflwyniad byr i'r eitem. Atgoffwyd y Bwrdd fod yr ymrwymiad ynglŷn â'r mater hwn yn ymwneud â

mesurau rheoli 'dal a rhyddhau' a ddatblygwyd er mwyn sicrhau na fyddid yn dibynnu ar un dull yn unig o gynorthwyo poblogaethau eogiaid a brithyllod.

51. Rhoddodd y Prif Gynghorydd, Pysgodfeydd gyflwyniad i'r Bwrdd. Esboniwyd cefndir y Grŵp Cynghori ar Adar sy'n Bwyta Pysgod. Mae'r grŵp hwn yn cynnwys amryfal gyrrff cadwraethol sydd â buddiannau mewn adar, pysgod a chadwraeth. Esboniwyd mai'r rhywogaethau sydd o'r diddordeb pennaf yn hyn o beth yw'r fulfran a'r hwyaden ddanheddog. Nodwyd lefelau presennol eu poblogaethau a chyflwynwyd tystiolaeth ynghylch y risgiau ysglyfaethu sy'n wynebu poblogaethau eogiaid a siwin – poblogaethau sydd bellach wedi cyrraedd lefel hanesyddol isel. Disgrifiwyd y pryderon difrifol ynglŷn â'r dirywiad dramatig mewn poblogaethau eogiaid a brithyllod a rhannwyd mapiau asesu stociau.
52. Tynnwyd sylw at ba mor bwysig yw cael dull a arweinir gan dystiolaeth wrth ystyried materion yn ymwneud â'r berthynas rhwng gwahanol fathau o fywyd gwyllt. Rhannwyd trosolwg o'r dull, a oedd yn cynnwys arfarnu dulliau trwyddedu seiliedig ar ddalgylchoedd. Roedd yna gonsensws cyffredinol ynglŷn â'r canlyniad, a rhannwyd y meysydd allweddol y cytunai'r Grŵp Cynghori ar Adar sy'n Bwyta Pysgod arnynt. Disgrifiwyd ymateb CNC, lle defnyddir argymhellion y Grŵp Cynghori i lunio cynllun gweithredu. Cafwyd trosolwg o'r cynllun gweithredu a rhannwyd yr hierarchaeth rheoli ysglyfaethu. Disgrifiwyd y camau nesaf ar gyfer 2022 i 2024 a thu hwnt. Esboniwyd y costau tebygol ar gyfer Blynnyddoedd 2 a 3 a nodwyd y byddai'n rhaid ceisio arian ar gyfer hyn.
53. Aeth y Bwrdd ati i ystyried cynnwys y cyflwyniad. Crybwyllodd aelodau'r Bwrdd faterion yn ymwneud â chymhlethdodau'r gofynion ariannu o du mesurau eraill, megis gwella ansawdd dŵr, a pha un a fydd y cyllidwyr posibl yn meddu ar yr wybodaeth i gynnal asesiad cyfannol o'r mater hwn. Cadarnhaodd y Prif Ymgynghorydd, Pysgodfeydd, y bydd yn bwysig cyflawni amryfal fanteision, ac y gellid ystyried bod yr arian angenrheidiol yn swm cymharol fach.
54. Croesawodd aelodau'r Bwrdd y cydweithio pwysig mewn perthynas â'r mater hwn. Y gobaith yw y bydd y broses yn cynnig cyfleoedd dysgu da y gellir eu cymhwyso at faterion eraill yn ymwneud â bioamrywiaeth. Nododd aelodau'r Bwrdd fod y papur yn glir ynglŷn â'r cyfyngiadau sy'n perthyn i'r sylfaen dystiolaeth, a chydnabuwyd pa mor bwysig yw arbenigwyr ar gyfer cynnig cyngor ar argymhellion priodol mewn amgylchiadau o'r fath. Awgrymwyd y byddai'n bwysig cydweithio ar waith ymchwil gyda Lloegr a'r Alban.
55. Mynegwyd pryderon ynghylch Argymhelliad 12i, oherwydd ystyriwyd nad oedd yn briodol i rywun â buddiant yn un o'r pysgodfeydd o dan sylw wneud penderfyniadau ynghylch hyn, ac felly ni ddylid cynnwys hyn fel opsiwn.
56. Gofynnodd aelodau'r Bwrdd am wybodaeth ychwanegol yn ymwneud ag Argymhelliad 9 – sef argymhelliad na chafodd gefnogaeth unfrydol. Fel Cadeirydd y Grŵp Cynghori ar Adar sy'n Bwyta Pysgod, esboniodd yr Athro Steve Ormerod fod cyfnod y gleisiaid ddiwedd y gwanwyn yn un cam yng nghylch oes salmonidau lle gallai mesurau diogelu esgor ar fanteision sylweddol i'r boblogaeth. Roedd pryderon y cyrff adaregol yn ymwneud â'r effeithiau posibl y gallai mesurau rheoli eu cael ar rai rhywogaethau adar sensitif, a hefyd y goblygiadau posibl o ran eu cywion dibynnol. Fodd bynnag, disgrifiwyd y darlun mwy, ac roedd hwn yn cynnwys y posibilrwydd y byddai eogiaid yn mynd i ddifancoll. Mae angen llunio camau gweithredu ar gyfer yr ystod lawn o faterion sy'n ymwneud â newid hinsawdd, sychder, cynhesu, ansawdd dŵr, datblygiadau ar y môr a cholli cynefinoedd; ond mae rheoli ysglyfaethu hefyd yn rhan o hyn.

57. Diolchodd y Bwrdd i bawb sy'n gysylltiedig â'r gwaith hwn a chymeradwywyd yr argymhellion yn y papur ar yr amod bod Argymhelliad 12i yn cael ei newid, fel y nodir uchod.

CYMERADWYWYD: Y dull a argymhellir a'r camau nesaf fel y'u nodir yn y papur mewn perthynas â rheoleiddio'r arfer o reoli Adar sy'n Bwyta Pysgod ar yr amod bod Argymhelliad 12i yn cael ei newid.

Eitem 11: Adroddiad Blynyddol yr Iaith Gymraeg 2021/22

Cyflwynydd: Lyn Williams, Cynghorydd Arbenigol, Rheoli Pobl

58. Cyflwynwyd yr eitem gan y Cyfarwyddwr Strategaeth a Datblygu Corfforaethol. Gofynnwyd i'r Bwrdd gymeradwyo'r Adroddiad yn unol â Safonau'r Gymraeg. Roedd y Pwyllgor Pobl a Thaliadau wedi craffu ar yr Adroddiad, a'i gadarnhau, yn ystod y cyfarfod a gynhaliwyd ym mis Mehefin. Cydnabuwyd yr anawsterau o ran cael gwasanaeth cyfieithu ar y pryd yn ystod cyfarfodydd rhithwir neu hybrid, yn enwedig mewn perthynas â chyfyngiadau technolegol Microsoft Teams yn y maes hwn. Tynnwyd sylw at yr elfennau cadarnhaol yn yr Adroddiad a disgrifiwyd rhai o'r meysydd mae angen gwneud gwaith pellach ynddynt. Bydd angen datblygu Strategaeth Iaith Gymraeg ehangach wrth symud ymlaen, gan ystyried yr elfen 'Pobl' a chan raglennu'r gwaith ar hyn. Pwysleisiwyd pa mor bwysig yw arweiniad y Bwrdd o ran defnyddio'r Gymraeg.

59. Cyflwynodd yr Ymgynghorydd Arbenigol, Rheoli Pobl, ddiweddariad yn ymwneud â'r cynnydd o ran gweithio gydag Asiantaeth yr Amgylchedd (sy'n gweinyddu'r gwasanaeth Prynu Trwyddedau Pysgota ar ran CNC) i ddatblygu gallu iaith Gymraeg y wefan .gov. Y gobaith yw y bydd y gwasanaeth hwn ar waith erbyn diwedd y flwyddyn. Mae briff prosiect wrthi'n cael ei lunio ar gyfer datblygu'r gwasanaeth dwyieithog ar Flood Lines UK. Roedd aelodau'r tîm yn falch iawn fod CNC wedi ennill gwobr Cyflogwr Cymraeg Gwaith y Flwyddyn 2021/22, yn enwedig gan eu bod wedi arwain y ffordd o ran caniatáu i'r staff ddysgu Cymraeg yn ystod oriau gwaith.

60. Diolchodd y Bwrdd i'r Cynghorydd Arbenigol, Rheoli Pobl, a llongyfarchwyd y tîm ar ennill gwobr Cyflogwr Cymraeg Gwaith y Flwyddyn.

61. Croesawodd aelodau'r Bwrdd gynnwys yr Adroddiad a buont yn trafod opsiynau TGCh gwahanol i Microsoft Teams. Croesawyd yn arbennig y gwaith ar y cyfeiriadur rhywogaethau morol ac roedd y Bwrdd yn falch o glywed bod 94% o'r staff yn gallu dangos peth gallu yn y Gymraeg. Awgrymwyd y gellid trefnu sesiwn hyfforddi i aelodau'r Bwrdd yn ymwneud â defnyddio Cymraeg elfennol mewn cyfarfodydd.

62. Cymeradwyodd y Bwrdd Adroddiad Blynyddol yr Iaith Gymraeg 2021/22.

CYMERADWYWYD: Adroddiad Blynyddol yr Iaith Gymraeg 2021/22.

Eitem 12: Eitemau Agenda ar gyfer Cyfarfodydd Cyhoeddus a Phreifat y Bwrdd

Cyflwynydd, Victoria Painter, Rheolwr Llywodraethu a Risg

63. Cyflwynwyd yr eitem gan y Cyfarwyddwr Strategaeth a Datblygu Corfforaethol. Roedd yn cynnwys meini prawf arfaethedig ynghylch a ddylid ystyried eitemau agenda yn ystod sesiynau preifat / cyhoeddus y Bwrdd. Mae tryloywder yn fwyfwy pwysig ac mae'r Bwrdd yn cynnal cymaint o'i fusnes ag y bo modd yn ystod ei gyfarfodydd cyhoeddus. Dros yr haf, bydd gwaith yn cael ei gynnal ar wella dull y Bwrdd o ymgysylltu â'r cyhoedd. Byddai cyfraniadau gan aelodau'r Bwrdd a'r cyhoedd yn cael eu croesawu yn hyn o beth.

64. Ystyriodd y Bwrdd gynnwys y papur a chroesawyd y ffaith fod y meini prawf yn cael eu hadolygu. Esboniodd y Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd fod fersiwn o'r

meini prawf hyn wedi'i chymhwyso at eitemau'r Bwrdd mewn cyfarfodydd blaenorol a bod yna gyfle yn awr i ffurfioli'r dull. Dywedodd aelodau'r Bwrdd y byddai angen arfer disgrisiwn mewn perthynas â Chategoriâu 6 ac 8 fel y'u nodir yn yr atodiad i'r papur hwn, yn enwedig Categori 8 sy'n ymwneud yn fwy penodol â dirywiad yn effaith lansiadau. Mynegwyd rhai amheuon ynglŷn â Chategori 9, ond derbyniwyd y dylid ei dreialu.

65. Tynnwyd sylw at y cyfleoedd sy'n deillio o adolygu dulliau cyfathrebu ac ymgysylltu mewnol. Trafodwyd a ddylid cynnwys Is-bwyllgorau'r Bwrdd yn y meini prawf. Cydnabuwyd y byddai hyn yn fwy priodol i rai Pwyllgorau nag eraill; ac er bod yna ddyletswydd i gynnal cyfran o gyfarfodydd y Bwrdd yn gyhoeddus, nodwyd nad oedd y ddyletswydd hon yn berthnasol i'r Pwyllgorau. Trafodwyd yr arfer o recordio cyfarfodydd y Bwrdd a mynegwyd barn amrywiol ynghylch a ddylid rhannu'r recordiadau hyn yn gyhoeddus. Bydd y Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd yn ystyried y mater hwn ymhellach.

66. Cymeradwyodd y Bwrdd y meini prawf fel y'u hargymhellir yn y papur.

CYMERADWYWYD: Y meini prawf mewn perthynas ag eitemau agenda ar gyfer cyfarfodydd cyhoeddus a phreifat y Bwrdd a chyfarfodydd y Pwyllgorau.

Eitem 13: Newidiadau Arfaethedig i'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol

Cyflwynydd: Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd

67. Cyflwynodd y Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd drosolwg o'r eitem. Roedd yr eitem hon yn deillio o drafodaeth a gynhaliwyd yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Mawrth ynghylch system ar gyfer cymeradwyo Cynlluniau Llesiant Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus.

68. Ystyriodd y Bwrdd yr eitem, gan gymeradwyo'r newidiadau i'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol ar gyfer Bwrdd Busnes y Gwasanaethau Corfforaethol.

CYMERADWYWYD: Y newidiadau i'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol ar gyfer Bwrdd Busnes y Gwasanaethau Corfforaethol.

Eitem 14: Rhagolwg y Bwrdd

Cyflwynydd: Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd

69. Rhannwyd Rhagolwg y Bwrdd gan y Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd, a chyflwynwyd trosolwg ohono.

70. Argymhellwyd y bydd angen blaenoriaethu eitemau'r agenda oherwydd y ffocws a geir ar ymweld â safleoedd yng nghyfarfod mis Medi y Bwrdd. Trafodwyd yr eitem ar adolygu aelodaeth Pwyllgorau'r Bwrdd a chytunwyd y dylid gohirio hyn hyd nes y bydd aelodau newydd y Bwrdd wedi'u recriwtio. Gofynnodd aelodau'r Bwrdd am gael rhagor o fanylion ynghylch lleoliad a chynllun cyfarfod mis Medi.

CAM GWEITHREDU: Yr Ysgrifenyddiaeth i ddsbarthu rhagor o fanylion am leoliadau a chynlluniau cyfarfodydd y Bwrdd.

Eitem 15: Unrhyw Fater Arall

71. Nodwyd bod yr Adroddiad ar Berfformiad Cyllid hyd at fis Mawrth 2022 wedi'i gyhoeddi. Roedd hyn wedi deillio o gam gweithredu yng nghyfarfod mis Mai y Bwrdd.

NODWYD: Cyhoeddi'r Adroddiad ar Berfformiad Cyllid hyd at fis Mawrth 2022.

72. Rhoddodd Pennaeth Gweithrediadau De Ddwyrain Cymru wybod i'r Bwrdd fod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwent wedi'i ffurfio erbyn hyn a bod cais ffurfiol wedi'i dderbyn yn gofyn i aelod o Fwrdd CNC eistedd ar y Pwyllgor Craffu. Cytunwyd i ystyried hyn, gan gytuno trwy ohebiaeth.

CAM GWEITHREDU: Dylid ystyried cais ffurfiol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwent i aelod o fwrdd CNC eistedd ar y Pwyllgor Craffu, gan gytuno trwy ohebiaeth.

73. Diolchodd y Cadeirydd Dros Dro i'r cyflwynwyr a'r mynychwyr ac ymddiheurodd yn ddiffuant i'r cyhoedd am yr anawsterau TGCh a gafwyd yn ystod y cyfarfod.

- Cau cyfarfod y Bwrdd -

Cyfarfodydd Bwrdd

Rhif y Cam Gweithredu	Categori'r Cyfarfod	Dyddiad y Cyfarfod	Rhif yr Eitem	Rhif y Paragraff	Noddwr y Papur	Cam Gweithredu	Perchennog	Dyledus	Statws	Nodiadau/Diweddariadau
2	Cyhoeddus	26/11/2020	6	20	Prys Davies, Cyfarwyddwr Strategaeth a Datblygu Corfforaethol	CAM GWEITHREDU: Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau i siarad gyda Phennaeth Gweithrediadau Gogledd-ddwyrain Cymru ynghylch cael trafodaeth gyda'r Bwrdd yn y dyfodol am y cyfyngiad 4 awr ar ymateb i ddigwyddiadau.	Gareth O'Shea, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau'r De	23/06/2022	Yn parhau	Ychwanegwyd at y rhestr o eitemau trafodaeth strategol posibl, Cyflwyniadau Lleoedd, Sesiynau tystiolaeth ac Ymweliadau Safle. Awgrymir mai dyma'r eitem trafodaeth strategol ar gyfer cyfarfod Bwrdd mis Medi, a'n bod yn gohirio'r broses o grynhoi'r thema mewn trafodaethau strategol blaenorol er mwyn gwneud hyn. Wedi'i hychwanegu at Ragolwg Tachwedd. I'w hystyried fel rhan o'r eitem ar themâu trawsbynciol Cyflwyniad Lleoedd, symudwyd i Fwrdd Gorffennaf 2022
3	Cyhoeddus	24/03/2021	4	10	Clare Pillman, Prif Swyddog Gweithredol	CAM GWEITHREDU: Yr Ysgrifenyddiaeth i ganfasio pobl ar gyfer Diwrnod Datblygu'r Bwrdd ym mis Gorffennaf i ganolbwyntio ar fyfyrion a heriau'r dyfodol ar ôl Covid.	Yr Ysgrifenyddiaeth	30/09/2022	Yn parhau	Mae'r Cadeirydd wedi cadarnhau y bydd Diwrnodau Datblygu'r Bwrdd yn cael eu gohirio hyd nes y bydd cyfarfodydd wyneb yn wyneb yn bosibl. Dyddiad addas yn 2022 i'w gadarnhau. Diweddariad: Mae sesiynau datblygu'r Bwrdd yn cael ei ystyried gyda arfyrdio Aelodau Newydd y Bwrdd yn 2023.
25	Cyhoeddus	24/03/2022	11	58	Sarah Jennings, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnach	CAM GWEITHREDU: Cynllun cychwynnol ar symud y Strategaeth Ddigidol yn ei blaen i'w datblygu a'i chyflwyno gerbron cyfarfod Bwrdd yn y dyfodol.	Catrin Hornung, Pennaeth Cyfathrebu a Chysylltiadau Cwsmeriaid	26/10/2022	Yn parhau	Ar Ragolwg Tachwedd o gyfarfod y Bwrdd
36	Cyhoeddus	26/05/2022	2B	3	Syr David Henshaw	CAM GWEITHREDU: Camau gweithredu o ganlyniad i'r gwaith parhaus ar Ddiogelwch Coedwigaeth i'w hadrodd i'r Bwrdd mewn cyfarfodydd yn y dyfodol.	Gareth O'Shea, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau	22/09/2022	Yn parhau	Cynigir bod adroddiadau'n cael eu darparu i'r Pwyllgor Ystadau Tir newydd (yn amodol ar gymeradwyaeth y Bwrdd ym mis Medi).
41	Cyhoeddus	26/05/2022	7	46	Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu; Sarah Jennings, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnach	CAM GWEITHREDU: Y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr i ddatblygu'r trefniadau llywodraethu gydag is-bwyllgor newydd y Bwrdd, o ran y dull o ymdrin â thir a reolir gan CNC.	Cadeirydd a'r Prif Swyddog Gweithredol	30/09/2022	Yn parhau	Y Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd i ddatblygu Cylch Gorchwyl y pwyllgor newydd. Y Cadeirydd i drafod aelodaeth ehangach y pwyllgor gyda'r Athro Calvin Jones. I'w ystyried yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Medi.
50	Cyhoeddus	14/07/2022	6	26	Rachael Cunningham, Cyfarwyddwr Gweithredol Cyllid	CAM GWEITHREDU: Pennaeth Cyllid i gadarnhau dyddiad adnewyddu'r fframwaith contractwyr ar gyfer prosiectau Rheoli Perygl Llifogydd.	Rob Bell, Pennaeth Cyllid	17/08/2022	Cwblhawyd	Anfonwyd e-bost at aelodau'r Bwrdd 14/09/22
51	Cyhoeddus	14/07/2022	8	40	Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu	CAM GWEITHREDU: Diweddariad i'w ddsbarthu i aelodau'r Bwrdd am brosiect mega-ddalgylch Bannau Brycheiniog.	Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu	14/09/2022	Yn parhau	
52	Cyhoeddus	14/07/2022	8	43	Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu	CAM GWEITHREDU: Sesiwn friffio i'w threfnu i'r Bwrdd cyn cyfarfod y Bwrdd ym mis Tachwedd ar ddisgwyliadau CNC o gynlluniau busnes drafft y cwmnïau dŵr.	Sian Williams, Pennaeth Gweithrediadau Gogledd-orllewin Cymru	01/09/2022	Yn parhau	

53	Cyhoeddus	14/07/2022	14	70	Syr David Henshaw	CAM GWEITHREDU: Yr Ysgrifenyddiaeth i gylchredeg rhagor o fanylion am leoliadau a chynlluniau cyfarfodydd y Bwrdd yn y dyfodol.	Yr Ysgrifenyddiaeth	29/07/2022	Cwblhawyd	Anfonwyd e-bost 25/07/22
54	Cyhoeddus	14/07/2022	15	72	Syr David Henshaw	CAM GWEITHREDU: Ystyried cais ffurfiol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwent i gael aelod Bwrdd CNC i eistedd ar y Pwyllgor Craffu, a chytuno arno drwy ohebiaeth.	Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd	17/08/2022	Yn parhau	

Papur Bwrdd

	Manylion y Papur
Teitl y Papur:	Adroddiad y Prif Swyddog Gweithredol
Cyfeirnod y Papur:	22-09-B06
Noddir y Papur gan:	Clare Pillman, Prif Weithredwr
Cyflwynir y Papur gan:	Clare Pillman, Prif Weithredwr
Diben y Papur	Gwybodaeth/Trafodaeth

Cyflwyniad

- Roedd ein haf, mewn sawl ffordd, yn fodd i ni ddychwelyd i normalrwydd, gyda digwyddiadau fel y Sioe Frenhinol a'r Eisteddfod Genedlaethol yn dychwelyd ar ôl cael eu canslo am ddwy flynedd. Mewn ffyrdd eraill, rhoddodd fwy o gip ar yr hafau i ddod, gyda thywydd sych hirfaith yn troi'n sychder, a phrinder dŵr yn creu helynt o ran y gymdeithas a'r amgylchedd a thanau gwyllt, ar Ystad Goetir Llywodraeth Cymru (YGLIC) a rhai safleoedd dynodedig. Parhaodd ein safleoedd a'n canolfannau ymwelwyr yn boblogaidd (er nad oeddent mor brysur â'r llynedd), gyda'r holl heriau sy'n codi o ran diogelwch ymwelwyr a staffio.
- Ras arweinyddiaeth y Torïaid a lywiodd yr agenda wleidyddol dros yr haf, gyda'r ddau ymgeisydd dan bwysau i ddatgelu eu nodweddion amgylcheddol a'u cynlluniau. Gallai ethol Liz Truss (Ysgrifennydd Gwladol blaenorol DEFRA) weld newidiadau polisi sylweddol mewn nifer o feysydd allweddol, os yw'r cyfryngau i'w credu, megis ffracio, echdynnu olew, Cynlluniau Rheoli Tir Amgylcheddol (ELMS) a rheoleiddio amgylcheddol.
- Mae'r argyfwng costau byw yn parhau i fod ar frig yr agenda ddomestig, ac rydym yn gweld ei effaith o ran ein costau rhedeg, ar ein contractwyr a'r gadwyn gyflenwi, yn ogystal ag ar ein staff. Rydym yn rheoli'r peryglon sy'n gysylltiedig â hyn yn agos, a byddwn yn adrodd yn rheolaidd i'r Bwrdd a'i is-bwyllgorau.

Recriwtio Uwch Staff

4. Rydym bellach wedi penodi Ian Johns yn Bennaeth Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu. Mae Ian wedi gweithio yn y tîm TGCh ers dros wyth mlynedd, ac rydym wrth ein bodd ei fod wedi cymryd y rôl ar adeg mor dyngedfennol yn ein taith adnewyddu a thrawsnewid. Dyma'r olaf mewn cyfres o benodiadau diweddar, ac mae'n werth myfyrio ar y ffaith ein bod wedi recriwtio ar gyfer un ar bymtheg o'n tri deg un o rolau yn y Tîm Gweithredol a'r Tîm Arwain dros y tair blynedd diwethaf. O'r un ar bymtheg rôl, mae pump wedi bod yn symudiadau mewnol neu'n ddyrchafiadau, ac mae un ar ddeg wedi bod yn newydd i'r sefydliad.

Ymgysylltu Allanol

5. Roedd yn braf cael treulio amser gyda phartneriaid, rhanddeiliaid a'r cyhoedd, yn gyntaf yn Sioe Frenhinol Cymru ac yna yn yr Eisteddfod. Cafwyd rhai digwyddiadau amlwg, defnyddiol, gan gynnwys Uwchgynhadledd y Prif Weinidog ar Ddŵr ar ddydd Llun y Sioe, ond hefyd llawer mwy o gyfleoedd anffurfiol i siarad am ein gwaith ac ennyn diddordeb pobl yn yr ystod enfawr o faterion rydym yn ymdrin â nhw. Roeddwn yn arbennig o falch o'n llwyddiant yng Ngwobrau Coedwigaeth De-ddwyrain Cymru yn y Sioe. Rydym wedi ymrwmo i noddîr gwobrau hyn ers pedair blynedd, ac mae hyn wedi cael croeso mawr gan y gymuned Goedwigaeth yng Nghymru. Braff hefyd oedd cyflwyno ein Rhaglen Mawndiroedd yn yr Eisteddfod (diolch yn fawr i Geraint Davies am gynnal hon) a mynd â chriw mawr o Eisteddfodwyr allan i Gors Caron i weld ein gwaith adfer sydd ar y gweill.
6. Ynghyd â chydweithwyr y Tîm Gweithredol, bûm yn crwydro llawer dros yr haf, gan dreulio amser gyda chydweithwyr a rhanddeiliaid. Cefais innau hefyd gyfle i gerdded Cors Caron gyda thîm LIFE, a gweld â'm llygaid fy hun effaith eu gwaith dros nifer o flynyddoedd ar y dirwedd a'r cynefin hynod hwn. Cefais fy nhaith gerdded a sgwrs flynyddol gyda Coed Cadw yng Ngregynog, gan glywed am y gwaith maent yn ei wneud gyda'r Ymddiriedolaeth newydd i wella eu rheolaeth o'r safle pwysig hwn. Ymwelais hefyd ag Ymddiriedolaeth Ystrad Fflur i gwrdd â'u Cadeirydd, Andrew Green, a'r Ymddiriedolwyr, i siarad am eu cynlluniau ar gyfer y safle, a'i berthynas ag YGLIC, a'r gwaith adfer rydym yn ei wneud yn hen fwynglawdd metel Abbey Consols.
7. Treuliais ddiwrnod gwych gyda thîm y Cronfeydd Dŵr yng Nghoedwig Gwydir, yn edrych ar y gwaith maent wedi'i wneud yng Nghyffty a'r Tywysog Llywelyn, ac yn cerdded drwy rai o'r safleoedd newydd maent yn mynd i'r afael â nhw ar hyn o bryd. Y diwrnod canlynol, treuliais amser ym Mhen Llŷn gyda chydweithwyr o'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol, yr undebau ffermwyr, Cyngor Gwynedd a Dafydd Wynne Finch yn cerdded drwy un o'r ffermydd a fu'n rhan o gynllun peilot Talu am Wasanaethau Ecosystemau, a chlywed mwy am y ffordd mae Dafydd wedi symud i fodol adfywiol o ffermio llaeth. Pan oeddwn yng Nghaerdydd, fe wnes i gwrdd ag Auriol Miller o'r Sefydliad Materion Cymreig (IWA) a Tim Moss, sydd bellach wedi dechrau fel

Prif Swyddog Gweithredu Llywodraeth Cymru. Ar-lein, cefais gyfarfod rhagarweiniol da iawn gyda Phrif Weithredwr (eithaf) newydd Ystad y Goron, yn ogystal â chyfarfod Ruth Marks i siarad am strategaeth newydd Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (CGGC).

8. Yn ddiweddarach ym mis Awst, croesawodd CNC y Gweinidog, Julie James AS, i Brownhill, y safle a brynwyd yn gynharach eleni i gael Coetir Coffa a gwneud gwaith plannu cydadferol. Gyda Sarah Jennings a chydweithwyr CNC, rhanddeiliaid lleol a chynrychiolydd o'r Gynghrair Cefn Gwlad yn bresennol, bu'r digwyddiad llwyddiannus yn fodd i'r ymwelwyr ddatblygu dealltwriaeth lawnach o'n cynigion a gwerthfawrogi pwysigrwydd y safle wrth fynd i'r afael ag argyfyngau hinsawdd a natur, a choffáu'r rhai a gollodd eu bywydau yn ystod pandemig Covid.
9. Ar 26 Awst, ymwelodd y Gweinidog hefyd â Gwasanaethau Dadansoddi CNC yn y labordy ym Mhrifysgol Abertawe. Cafodd ei gynnal gan Gareth O'Shea, gyda'n Pennaeth Tystiolaeth, Chris Collins, a Phennaeth Lleuedd De-orllewin Cymru, Martyn Evans, yn bresennol. Roedd y Gweinidog yn gallu cyfarfod â'r tîm ehangach a mynd o amgylch y cyfleuster, sydd wedi'i leoli yn etholaeth y Gweinidog, sef Gorllewin Abertawe.

Cyfathrebu

10. Bu'r haf, fel bob amser, yn gyfnod eithriadol o brysur i'r tîm Cyfathrebu. Yn sgil y tywydd poeth a sych a gafwyd dros y cyfnod hwn, a chadarnhad o sychder ar gyfer de-orllewin Cymru, bu'r tîm yn gweithio'n agos gyda chydweithwyr adnoddau dŵr a physgodfeydd i reoli nifer o geisiadau dyddiol am gyfweiliadau gan gyfryngau'r teledu, radio, print ac ar-lein, yn genedlaethol a rhanbarthol, a diweddariadau ar effeithiau amgylcheddol. O ystyried y cyfnod estynedig o dywydd poeth a sych a maint y diddordeb yn y cyfryngau, lluniwyd rhestr o lefarwyr penodedig i sicrhau bod y cyfweiliadau'n cael eu rhannu'n effeithiol ar draws y sefydliad.
11. Bu'r tîm hefyd yn gweithio gyda phartneriaid allanol i fynd ati i hyrwyddo negeseuon atal tanau gwyllt a thanau glaswellt gyda'r ymgyrch #DawnsGlaw, a hyrwyddo negeseuon diogelwch dŵr agored a hamddena cyfrifol dros wyliau'r haf, drwy dynnu sylw cyson at negeseuon y Cod Cefn Gwlad ar draws ein platfformau cyfryngau cymdeithasol.
12. Gyda chalendr digwyddiadau'r haf ar y gweill, manteisiodd y tîm Cyfathrebu ar gyfleoedd i ymgysylltu â phartneriaid a hwyluso'r gwaith o ddarparu rhaglenni ymgysylltu ar gyfer cydweithwyr yn ein stondinau yn yr Eisteddfod Genedlaethol a'r Sioe Frenhinol. Bu'r tîm hefyd yn gweithio'n agos gyda chydweithwyr yn fewnol ac yn Llywodraeth Cymru i reoli elfennau logisteg a chyfathrebu'r gynhadledd llygredd dŵr yn y Sioe Frenhinol.

13. Mae rheoli ceisiadau gan y cyfryngau a materion sy'n ymwneud yn ehangach ag ansawdd dŵr yn parhau i ddominyddu gweithgarwch y tîm – yn fwyaf nodedig ynghylch cyhoeddi'r adroddiadau perfformiad amgylcheddol blynyddol ar gyfer cwmnïau dŵr, prynu tir ar gyfer plannu coed a Deuffenylau Polychlorinedig (PCBs). Cafodd y ffigurau ar stoc eogiaid a brithyllod yn afonydd Cymru sylw eang hefyd, yn ogystal â'r stori am ailddarganfod tegeirian prin y fign galchog, a ddenodd sylw yn y cyfryngau cenedlaethol.
14. Mae cyfathrebu am ein gweithgareddau gorfodi wedi parhau'n ddi-oed dros y cyfnod hwn. Mae sawl canlyniad proffil uchel yn y llys a'r sancsiynau a roddwyd am amrywiaeth o weithgareddau wedi sicrhau sylw eang yn y cyfryngau rhanbarthol a chenedlaethol – yn enwedig yr euogfarn am yr ymgyrch potsio anghyfreithlon hir-sefydlog ar Afon Teifi.
15. Rydym hefyd wedi mynd ati i hyrwyddo negeseuon am wasanaethau casglu gwastraff anghyfreithlon, cofrestru esemptiadau gwastraff, galw am dystiolaeth rheoleiddio o ran rhyddhau adar hela a phenderfyniad y Bwrdd i gefnogi'r cynllun gweithredu i ddiogelu stociau pysgod. Rydym wedi cyfrannu at amrywiaeth o eitemau yn y cyfryngau, cylchlythyrau, colofnau a sesiynau briffio, ac yn parhau i hyrwyddo sesiynau ymgysylltu â'r cyhoedd wyneb yn wyneb ar nifer o ymgynghoriadau a phrosiectau.

Materion Strategol

Natur am Byth

16. Ddiwedd Awst, cynhaliodd partneriaeth Natur am Byth ymweliad safle deuddydd gan ein prif ariannwr, Cronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol. Roedd hyn ar gais Pennaeth Polisi Tir a Natur y Gronfa Dreftadaeth ar lefel y DU, Drew Bennellick, a Chyfarwyddwr Cymru, Andrew White. Er nad oedd yn gam ffurfiol yn yr adolygiad o gais ariannu cam dau datblygol y bartneriaeth, roedd hwn yn gyfle gwych i ddangos sut mae gweithio mewn partneriaeth yn gweithredu yng Nghymru o dan ein fframwaith deddfwriaethol, i fuddsoddw'r mwyaf y DU mewn treftadaeth naturiol. Gyda Martyn Evans, Pennaeth Lleuedd De-orllewin Cymru, a chydweithwyr cyllid strategol CNC, bu'r tîm Natur am Byth a staff y Corff Anllywodraethol yn arddangos pwysigrwydd defnyddio dull aml-bartner i achub rhywogaethau yng Nghymru. Nododd y Gronfa Dreftadaeth y rôl allweddol y mae CNC yn ei chwarae mewn rhaglenni cymhleth, drwy adeiladu ar ein cylch gwaith statudol unigryw ynghyd ag amrywiaeth o staff profiadol o ddisgyblaethau cyfreithiol, ariannol ac ecolegol – sydd i gyd yn sgiliau hanfodol wrth fynd i'r afael â dirywiad bioamrywiaeth.
17. Mae'r cynlluniau safle manwl a'r rhaglenni ymgysylltu â phobl ar gyfer y cais cam dau yn parhau i fynd rhagddynt yn ddi-oed, gydag adolygiad ffurfiol ganol Hydref gan y Gronfa Dreftadaeth i gadarnhau bod cynnydd ar y trywydd iawn i'w gyflwyno ym mis Chwefror 2023. Mae pob un o'r deg partner wedi ailedrych ar y chwyddiant sylfaenol a chyllidebau costau byw gan arwain at godiad o dros £300k ar draws y cyfnod cyflawni

pedair blynedd a ragwelir (2023 – 27). Mae CNC yn parhau i drafod yn gyson â Llywodraeth Cymru ynghylch eu hymrwymiad ariannol parhaus i'r rhaglen, ac mae ein cyrff anllywodraethol partner wedi cynyddu targedau arian cyfatebol o incwm elusenol i adlewyrchu'r cynnydd mewn costau. Mae Swyddfa Rheoli Rhaglen CNC yn rhoi ei sicrwydd ar gyfer y rhaglen gyfan yn gynnar ym mis Rhagfyr 2022, cyn i'r Tîm Gweithredol a Bwrdd CNC roi eu cymeradwyaeth ym mis Ionawr.

Afonydd Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA)

18. Cynhaliodd y Prif Weinidog Gynhadledd yn y Sioe Frenhinol ar 18 Gorffennaf 2022, a gwahoddwyd CNC a nifer fawr o randdeiliaid iddi. Roedd y pwyslais ar gydgyfrifoldeb am leihau defnydd gormodol o ffosffad ar dir fferm, gollyngiadau o systemau carthffosiaeth ac o danciau septig. Fe'i gwnaeth yn glir nad yw'r ateb yn nwylo unrhyw un sefydliad, ond bod angen i bawb gamu i'r adwy a gweithio'n galed i sicrhau newid. Heriwyd pob sefydliad drwy ofyn iddynt beth arall y gallent ei wneud, gydag ymatebion amrywiol.
19. Mae datganiad gan y Gweinidog wedi'i gyhoeddi ers hynny sy'n nodi'r cytundeb y daethpwyd iddo ynghylch wyth maes ymyrryd sy'n cynnwys: datblygu Map Trywydd hirdymor a Chynllun Gweithredu Afonydd ACA; ariannu Byrddau Rheoli Maetholion gan gynnwys adolygiad o strwythurau llywodraethu; galluogi Atebion ar sail Natur; nodi a gweithredu mesurau tymor byr priodol e.e. unedau trin carthion cryno dros dro tra bod y gwelliannau i'r gwaith trin tymor hwy yn cael eu gosod; Cyfrifiannell Cyfrifo Maetholion Cymru Gyfan; dewislen gyfunol o gamau gweithredu lliniarol ac ymyriadau posibl; caniatâd i ddalgylchoedd; a llwyfan ar gyfer gwrthbwysu maetholion, gan gynnwys archwilio'r potensial ar gyfer masnachu maethynnau.
20. Mae CNC wrthi'n ystyried ein rôl a'r camau gweithredu y gellir eu cyflawni gennym ar gyfer y Cynllun Gweithredu, gan gydnabod ein bod eisoes yn cymryd rhan mewn rhai o'r wyth maes hyn, ac yn arwain arnynt, drwy ein Prosiect Afonydd ACA mewnol.
21. Rydym wedi cwblhau'r fersiwn wedi'i diweddarau o'r Cyngor Cynllunio i awdurdodau cynllunio, a rannwyd yn ffurfiol gyda'r awdurdodau hynny ar 15 Gorffennaf ac a gyhoeddwyd wedyn ar ein gwefan. Mae'r fersiwn hon yn cynnwys newidiadau yn y testun i wella eglurder, gan gynnwys nodi'r safbwyntiau ar gael gwared â ffosfforws mewn gweithfeydd trin dŵr gwastraff preifat a chyngor ar slwtsh, a'r gobaith yw y bydd hyn yn helpu i leihau nifer yr ymholiadau a gawn mewn perthynas â cheisiadau unigol.
22. Mae'r adroddiadau modelu dosraniad ffynonellau drafft wedi'u cyhoeddi ar gyfer Afon Dyfrdwy, Afon Gwy, Afon Wysg ac Afon Teifi. Bydd rhagor o waith sicrhau ansawdd yn cael ei wneud i'w gynnwys yn nhrefodaethau ehangach y cwmni dŵr yn ddiweddarach eleni. Rydym wedi datblygu ein Datganiad Safbwynt Polisi Niwtraliaeth Maetholion sy'n cael ei gymeradwyo'n fewnol ar hyn o bryd. Mae Arup wedi'u comisiynu i ddatblygu

canllawiau CNC ar ddefnyddio cyfrifanellau cyfrifo maetholion. Rydym mewn trafodaethau ynghylch cael datblygwyr i dalu am stripio ffosffad, er mwyn sicrhau y datblygir yr ACA, heb effeithio arni.

23. Mewn perthynas â'n llif gwaith monitro a thystiolaeth, mae tasgau allweddol wedi'u nodi, gan gynnwys ymchwiliadau i fethiannau ACA, asesu ein rhaglen fonitro a bylchau yn y dystiolaeth. Ar gyfer trwyddedu, rydym wedi cyhoeddi sefyllfa interim ragofalus nad yw'n caniatáu unrhyw ffosfforws ychwanegol i mewn i ACA sy'n methu. Rydym yn gweithio i ddatblygu meini prawf sgrinio newydd. Rydym hefyd yn edrych ar opsiynau mewn perthynas ag adolygu trwyddedau sy'n cyd-fynd â'r targedau llymach newydd. Rydym hefyd wedi sefydlu ffrwd waith newydd yn edrych ar ddeunyddiau at dir a beth yw'r bylchau o ran rheolaethau.

Gorchymyn Rheoleiddio Pysgodfa Cilfach Tywyn

24. Rydym wedi cynnal adolygiad helaeth o gostau a buddion Gorchymyn Rheoleiddio ar gyfer y bysgodfa cocos yng Nghilfach Tywyn, y mae CNC wedi bod yn ei rheoli a'i rheoleiddio ers 2013. Daeth yr adolygiad i'r casgliad bod costau rhedeg y bysgodfa yn fwy na'r incwm o ffioedd y drwydded. Gall y buddion a ddaw yn sgil y Gorchymyn, o ran diogelu buddiannau cadwraeth yr ardal forol warchoddedig o'i mewn, yn ogystal â rheoli'r bysgodfa'n gynaliadwy, gael eu cyflenwi bellach gan ei rheolaeth fel Pysgodfa Gyhoeddus, yn enwedig os bydd newidiadau arfaethedig Llywodraeth Cymru i fesurau rheoli cocos yng Nghymru yn cael eu gweithredu yn y cyfnod rhwng nawr a diwedd y Gorchymyn Rheoleiddio hwn.

25. Edrychwyd hefyd ar werth y bysgodfa a'r defnydd a wneir o'r trwyddedau. O ganlyniad, rydym wedi penderfynu peidio â gwneud cais am Orchymyn Rheoleiddio newydd, felly pan ddaw'r Gorchymyn hwn i ben yn 2025, bydd Cilfach Tywyn yn dychwelyd i fod yn Bysgodfa Gyhoeddus. Rydym wedi bod yn rhannu'r penderfyniad hwn â deiliaid y drwydded a rhanddeiliaid eraill, gan gynnwys Llywodraeth Cymru. Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi'r penderfyniad ac nid yw wedi mynegi unrhyw syndod. Roedd yr ychydig gasglwyr cocos sydd wedi rhoi adborth hyd yn hyn wedi mynegi peth pryder y byddai effaith ar eu bywoliaeth. Ymddengys mai eu prif bryder bellach yw rheoli'r bysgodfa unwaith y bydd yn dychwelyd i fod yn Bysgodfa Gyhoeddus.

Materion Gweithredol

Sychder a materion cysylltiedig

26. Fel y trafodwyd yng nghyfarfod Diweddariad y Bwrdd ym mis Awst, rydym wedi datgan sychder yn ne-orllewin Cymru ac mae Dŵr Cymru (DC) wedi cyflwyno gwaharddiad cyntaf Cymru ar bibellau dŵr ers 30 mlynedd yn Sir Benfro a rhannau o Sir Gaerfyrddin. Ar adeg ysgrifennu hwn, dyma'r unig ardal yng Nghymru i gael y gwaharddiad, ond mae'n debygol y bydd ardaloedd eraill yn dilyn yn fuan oni bai bod yr amodau'n newid.

27. Rydym wedi gosod hyn o dan ein gweithdrefnau rheoli digwyddiadau, oherwydd fe allai'r effaith fod yn sylweddol ar ein hadnoddau staff.
28. Gallai'r angen i wirio cydymffurfiaeth, gweithredu camau dilynol ac ymateb yn barhaus i ddigwyddiadau o'r sychder sy'n datblygu fod yn sylweddol, ac ar yr adeg honno byddai angen i ni alw ar y Asesiad Risg Effaith Busnes i benderfynu pa waith arall fydd yn dod i ben wrth i ni ganolbwyntio ar hyn. Mae'r tywydd sych parhaus hefyd yn dwysau effaith mathau eraill o ddigwyddiadau, yn arbennig tanau, a lle mae llygredd arall fel gollyngiadau'n digwydd, yna mae'r effeithiau'n llawer mwy a'r angen am bresenoldeb yn fwy difrifol. Drwy gydol misoedd Gorffennaf ac Awst, mae hyn wedi cael effaith sylweddol ar dimau gweithredol a'n cydweithwyr polisi yn yr Adran Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu.

Bae Caerdydd

29. Yn ystod y tywydd poeth diweddar, bu llifoedd isel o Afon Taf i Fae Caerdydd, ynghyd â thymheredd uchel. Mae'r Tîm Amgylchedd Lleol wedi bod yn trafod gydag Awdurdod yr Harbwr dros yr ychydig wythnosau diwethaf i geisio lleihau'r llif i lawr cyflenwydd y dociau i gynyddu'r llif i'r Bae, a fyddai'n helpu gyda thymheredd a lefelau ocsigen tawdd. Roedd yr ymateb cychwynnol wedi awgrymu nad oedd angen gwneud hyn gan fod lefelau ym Mae Caerdydd yn ymddangos yn iawn, gyda'r llwybr pysgod yn gwbl weithredol.
30. Ar 18 Gorffennaf 22, cawsom gais i leihau llif y llwybr pysgod oherwydd lefelau isel yn y Bae. Fe wnaethom wrthod hyn oherwydd bod angen cynnal llif digonol ar hyd y llwybr pysgod, ac o'r herwydd, bydd angen i Awdurdod yr Harbwr reoli'r lefelau gyda'r Bae trwy ddulliau eraill (lleihau'r llif i gyflenwydd y dociau a llai o ddefnydd o'r lociau). Cafwyd adroddiadau hefyd am nifer cynyddol o algâu ac mae samplau'n cael eu cymryd. Os canfyddir algâu gwyrddlas, byddai angen atal chwaraeon/gweithgareddau dŵr ym Mae Caerdydd, ac efallai na fyddai hyn yn cael ymateb cadarnhaol.

Llyncdwll yn Afon Ewenni

31. Yn dilyn adroddiadau am lif isel ddechrau Awst, cadarnhaodd tîm Canol De Cymru fod yna llyncdwll ar wely afon Ewenni. Oherwydd y llyncdwll, mae llif y dŵr o fewn sianel yr afon wedi'i ddargyfeirio o dan y ddaear trwy'r llyncdwll, ac wedi gadael tua 1km o wely'r afon yn agored heb unrhyw lif. O ganlyniad, roedd cannoedd o bysgod yn sownd mewn pyllau bach ynysig o ddŵr heb unrhyw fodd o ddianc. Oherwydd y tywydd poeth, roedd y pysgod bron yn sicr o farw, felly llwyddodd CNC i'w hachub. Llwyddodd swyddogion i rwydo dros 600 o bysgod a'u symud i ran fwy diogel, i lawr yr afon (pysgod bach yn bennaf fel pilcod, gwyrachod barfog a phennau lletwad, ond hefyd brithyllod a changhennau glas). Mae asesiadau'n mynd rhagddynt o ran yr opsiynau tymor hwy sydd ar gael i reoli goblygiadau'r llyncdwll.

Diwrnod hyfforddi tanau gwyllt gyda Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru

32. Mewn partneriaeth â Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru, cynhaliodd CNC ddiwrnodau hyfforddi tanau gwyllt a hofrenyddion ger Coedwig Llanwynno yn y de a ger Caernarfon yn y gogledd. Cafodd swyddogion y Gwasanaeth Tân ac Achub a CNC o'r timau rheoli tir a gweithrediadau coedwigoedd, gan gynnwys swyddogion dyletswydd rheoli tir, arddangosiadau o gyfarpar diffodd tân a rheoli tir, fel y peiriannau torri toriadau tân newydd a brynwyd drwy'r prosiect Llethrau Llon. Fe wnaethant ddysgu sut y gellir defnyddio'r hofrennydd ar alwad i ymladd tanau gwyllt ar dir a reolir gan CNC, neu sy'n agos ato. Cawsant hefyd weld yr hofrennydd yn diffodd tân o bellter agos. Yn ogystal, roedd yr hyfforddiant yn canolbwyntio ar yr angen i dimau integreiddio arferion rheoli tanau gwyllt yn eu cynlluniau adnoddau coedwigoedd, er mwyn rheoli'r perygl o danau gwyllt yn y dyfodol.

Prosiect Afon Dyfrdwy LIFE

33. Fe wnaeth prosiect Afon Dyfrdwy LIFE gael gwared â Rhyd Morlas ym mis Medi 2021 gan ei bod yn rhwystr rhannol i bysgod mudol. Mae hyn yn rhan o waith parhaus y prosiect i drawsnewid Afon Dyfrdwy a'i dalgylch drwy adfer yr afon a'r cyffiniau yn ôl i'w cyflwr naturiol. Ddydd Mawrth 10 Awst, fe wnaethom gwblhau ein harolygon electrobysgota yn Nant Morlas, a nododd fod eogiaid llawn dwf a oedd yn dychwelyd wedi cael mynediad i'r nant yn ystod y gaeaf blaenorol ac wedi llwyddo i silio uwchben y man lle cafwyd gwared ar y rhyd. Roedd arolygon electrobysgota blaenorol wedi dangos nad oedd unrhyw eogiaid wedi silio am o leiaf dair blynedd cyn i'r rhyd gael ei symud.
34. Trwy gael gwared ar y rhyd, rydym wedi caniatáu i eogiaid llawn dwf sy'n dychwelyd i gael mynediad at fannau silio o ansawdd da. Pellter o 60 metr yn unig oedd rhwng y strwythur a'r cydlifiad ag Afon Ceiriog, sy'n ymuno ag Afon Dyfrdwy yn is i lawr, felly roedd yn golygu nad oedd bron y cyfan o Nant Morlas yn hygyrch am y rhan fwyaf o flynyddoedd. Yn ogystal â chael gwared â Rhyd Morlas, bydd prosiect Afon Dyfrdwy LIFE hefyd yn cael gwared â phedair cored arall yn rhannol neu'n gyfan gwbl yn Afon Dyfrdwy a'i llednentydd, ac yn gosod strwythurau i hwyluso llwybr y pysgod mewn chwe chored arall. Bydd hyn yn gwella mynediad i bysgod ar hyd 88km o afonydd, gan roi budd i amrywiaeth eang o gynefinoedd a rhywogaethau.
35. Mae hyn yn newyddion ardderchog ac yn dangos y gwahaniaeth rydym yn dechrau ei gyflawni drwy brosiect Afon Dyfrdwy LIFE.

Ynni Adnewyddadwy'r Môr

36. Mae ynni adnewyddadwy ar y môr yn parhau i fod yn rhan sylweddol o waith achos y môr, ac mae nifer yr achosion yn cynyddu. Mae technolegau newydd ac arloesol, ynghyd ag ansicrwydd ynghylch sut mae'r dyfeisiau arfaethedig hyn yn rhyngweithio â rhywogaethau symudol, yn enwedig mamaliaid y môr, yn berygl penodol o safbwynt caniatadau. Er ein bod wedi gallu defnyddio dull rheoli wedi'i addasu i reoli'r perygl

hwnnw, gyda gofynion monitro sylweddol a dull graddol sy'n golygu y gellir gwneud defnydd bach ohono i ddechrau, ni ellir cynyddu hyn hyd nes y bydd y canlyniadau monitro yn dangos nad oes effeithiau andwyol ar y rhywogaethau symudol hynny, ac mae risg y gallai monitro ddangos fel arall o hyd.

37. Hefyd, dylid nodi nad sicrhau caniatâd yw diwedd y broses i ddatblygwyr a swyddogaethau cynghori CNC. Mae disgwyl y gall ein harbenigwyr barhau i gynghori'r datblygwyr ar ôl cael caniatâd, yn enwedig o ran y dull rheoli ymaddasol, felly mae'r goblygiadau o ran adnoddau yn parhau i fod yn her.
38. Mae trafodaethau wedi bod yn mynd rhagddynt gyda Llywodraeth Cymru yn dilyn yr Archwiliad Dwfn ar Ynni Adnewyddadwy, lle cafwyd argymhelliad i fynd ati ar unwaith i adolygu'r anghenion o ran adnoddau a'r opsiynau ar gyfer Rhaglen Ynni Adnewyddadwy'r Môr CNC. Mae'r opsiwn presennol sy'n cael ei symud yn ei flaen yn cynnwys ail-fuddsoddi'r hyn a gafwyd o'r Ynni Gwynt a gynhyrchwyd ar YGLIC i roi gwell adnoddau i CNC fel y gall gyfrannu at y gwaith o ymdrin â heriau o ran caniatadau ym maes yr argyfwng hinsawdd yng Nghymru, yn enwedig cyfleoedd ynni adnewyddadwy'r môr, yn ogystal â gwynt ar y tir.

Gwerthu Pren

39. Mae E-Werthiant mis Hydref yn cael ei baratoi ar hyn o bryd; mae ein cwsmeriaid pren yn profi marchnad ddi-fynd a heriau economaidd sylweddol. Rydym yn ymwybodol o'r heriau hyn, yn enwedig o ran y peryglon gyda therfynau credyd a llif arian ac rydym yn monitro hyn yn agos.

Busnes Mewnol

Adnewyddu

40. Mae ein ffrwd waith Gofod Strategol yn gwneud cynnydd da a bydd yn cyflwyno strategaeth adeiladau ddrafft erbyn diwedd Hydref, a ddaw gyda chynllun cyflawni ar gyfer y tymor byr i'r tymor canolig. Cyhoeddir papur opsiynau erbyn diwedd yr haf, a fydd yn archwilio'r cyfleoedd a gynigir gan opsiynau terfynu prydles sydd ar ddod. Fel rhan o'r gwaith o adnewyddu'r strategaeth adeiladau, mae swyddfa Cantref Court yn Nhrefynwy i fod i gau erbyn diwedd mis Medi.
41. Mae ein ffrwd waith Cefnogi Pobl yn y broses o ailddrafftio amrywiaeth o bolisiau pobl i sicrhau eu bod yn gyfredol ac yn galluogi ffyrdd newydd o weithio ac yn cefnogi dull gweithio hybrid.
42. Mae ein ffrwd waith Gofod Ystwyth yn gweithio i ddarparu manau gwaith hyblyg arbrofol ar chwe safle dros y gaeaf. Mae dyluniadau wedi'u comisiynu a disgwylir i'r gwaith ddechrau yn yr hydref.

43. Mae contractau cyflenwi Olew Llysiau wedi'i Drin â Hydrogen (HVO) ar waith i ddisodli diesel coch mewn cerbydau gweithredol.

Rhagolwg

Pwyllgor Ardaloedd Gwarchodedig – Dydd Iau 6 Hydref

Galwad Diweddariad y Bwrdd – Dydd Mercher 12 Hydref

Pwyllgor Cyngori ar Dystiolaeth – Dydd Llun 17 Hydref

Pwyllgor Rheoli Perygl Llifogydd – Dydd Gwener 21 Hydref

3edd Cynhadledd Tystiolaeth Fewnol CNC – Dydd Mercher 26 a dydd Iau 27 Hydref

Cyfarfod Bwrdd CNC – Dydd Mercher 16 a dydd Iau 17 Tachwedd (rhithiol)

Papur Bwrdd

Teitl y Papur:	Diweddariad y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchoddedig (PrAC)
Cyfeirnod y Papur:	22-09-B08
Noddir y Papur gan:	Dr Rosie Plummer – Cadeirydd y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchoddedig
Cyflwynir y Papur gan:	Dr Rosie Plummer
Diben y Papur:	Gwybodaeth
Argymhelliad:	Nodi'r diweddariad

Pwnc

1. Mae'r crynodeb hwn yn rhoi diweddariad ar faterion y dylid ym marn Cadeirydd y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchoddedig (PrAC) ddwyn sylw'r Bwrdd cyfan atynt yn dilyn cyfarfod diwethaf y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchoddedig, a gynhaliwyd ar 21 Mehefin 2022.

Diweddariad

Dynodiad Parc Cenedlaethol Posibl

2. Yn dilyn penderfyniad y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchoddedig i ddechrau'r broses ffurfiol o ystyried dynodi tirwedd, mae Bwrdd Rhaglen wedi'i sefydlu ac mae bellach yn cwrdd yn rheolaidd i gynllunio ac adolygu cynnydd. Bydd tîm rhaglen sy'n cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru i weithio gyda staff presennol yn ei le ym mis Hydref. Parhau mae'r ymgysylltiad anffurfiol ag awdurdodau lleol a phartneriaid perthnasol. Y cam allweddol nesaf fydd comisiynu'r sylfaen dystiolaeth ar harddwch naturiol, cyfleoedd hamdden awyr agored a grymoedd ar gyfer newid, ac asesu pa mor briodol yw'r dynodiad gan gynnwys profi mecanweithiau a threfniadau rheoli amgen.

Y Gronfa Rhwydweithiau Natur

3. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn cydweithio'n agos â Llywodraeth Cymru a Chronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol i gyflawni prosiect i gryfhau cydnerthedd rhwydwaith Cymru o safleoedd tir a morol gwarchoddedig a chefnogi adferiad gwyrdd ar gyfer natur a chymunedau. Lanswyd y Gronfa Rhwydweithiau Natur (cylch 2) ym mis Awst, ac yn y cylch hwn bydd yn cynnig grantiau o £30,000 - £1 miliwn ar gyfer prosiectau sy'n gwella cyflwr a chysylltedd rhwydwaith Cymru o safleoedd tir a morol gwarchoddedig. Bydd y gronfa yn cefnogi cyfranogiad gweithredol cymunedau mewn safleoedd gwarchoddedig ac o'u hamgylch, gan helpu i sicrhau buddion iechyd a lles i

bobl sy'n gweithio yn yr ardaloedd, yn byw yn yr ardaloedd ac yn ymweld â nhw. Gan gydnabod bod diogelu'r safle yn dibynnu ar sefydliadau cryf a llywodraethu da, bydd cylch cyllid dau yn cefnogi adeiladu capasiti gan gynnwys: cydnerthedd ariannol, ymgysylltu â'r gymuned, hyfforddiant a rhaglenni prentisiaeth a gwaith cynhwysiant. Rhaid i brosiectau rhwng £30,000 a £250,000 gael eu cwblhau erbyn 31 Mawrth 2025; rhaid i brosiectau rhwng £250,000 a £1 miliwn gael eu cwblhau erbyn 31 Mawrth 2026.

4. Lanswyd y Gronfa Rhwydweithiau Natur 1 ym mis Mawrth 2021. Mae grantiau sy'n amrywio o £53,000 i £500,000 wedi'u dyfarnu i 29 o brosiectau sy'n mynd i'r afael â newid hinsawdd a helpu natur i ffynnu.
5. Mae Cronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol yn gweinyddu'r Gronfa Rhwydweithiau Natur gyda chefnogaeth CNC a LIC. Bydd CNC felly yn rhoi'r gorau i ddatblygu ei raglen grant Cydnerthedd Ecosystemau ei hun. Bydd y bartneriaeth newydd yn caniatáu i CNC, ei phartneriaid a'i rhanddeiliaid gydlyn cyllid uchelgeisiol ar gyfer natur gan osgoi llw o gynlluniau grant a gweinyddiaeth.

Cyllid Cydnerthedd Ecosystem Bioamrywiaeth oddi wrth Raglen Rhwydweithiau Natur Llywodraeth Cymru

6. Cafodd CNC ddyraniad o £4.5m o Gronfa Rhwydweithiau Natur Llywodraeth Cymru i helpu i wella cyflwr safleoedd gwarchoddedig. Mae staff i gyflawni'r gwaith hwn yn cael eu recriwtio, gan gynnwys wyth i gyflawni prosiectau morol. Gall capasiti asiantau tir ac argaeledd contractwyr effeithio ar ein gallu i ddarparu'r holl waith hwn.

Rhaglen Hysbysu a Chyflwyno Safleoedd Gwarchoddedig

7. Mae pum safle newydd yn cael eu paratoi i'w dynodi'n Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) ar ddiwedd 2022/dechrau 2023. Mae gan y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchoddedig gyfres o ddyddiadau dal yn y flwyddyn i ddod er mwyn sicrhau y gall ystyried unrhyw wrthwynebiadau sydd heb eu datrys cyn dynodi.

Eitemau sydd i ddod: Cyfarfod y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchoddedig 6 Hydref 2022

8. Yn ogystal ag eitemau agenda sefydlog ar y Rhaglen Tirweddau Dynodedig Integredig a'r archwiliad dwf o fioamrywiaeth bydd y cyfarfod nesaf yn cynnwys:
9. Archwiliad dwfn o Risg Strategol 05 (Hyrwyddo Rheoli Adnoddau Naturiol yn Gynaliadwy), yn dilyn ail-ddatblygu'r Risg hon sydd bellach yn cynnwys ffocws allanol ar arweinyddiaeth a'r cyfleoedd i ddylanwadu ar eraill wrth fynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur.
10. Diweddariad ar gyngor CNC i awdurdodau cynllunio ar ddatblygiadau a fyddai'n effeithio ar afonydd mewn Ardaloedd Cadwraeth Arbennig sy'n sensitif i ffosfforws.
11. Adolygiad a diweddariad ar unrhyw ddarpar newidiadau a datblygiadau deddfwriaethol neu genedlaethol / rhyngwladol gyda goblygiadau ar gyfer cylch gwaith y Pwyllgor.
12. Adolygiad o Gylch Gorchwyl y Pwyllgor Ardaloedd Gwarchoddedig.

Papur Bwrdd

Dyddiad y cyfarfod:	22 Medi 2022
Teitl y papur:	Diweddariad gan Fforwm Rheoli Tir Cymru
Cyfeirnod y papur:	22-09-B09
Noddir y papur gan:	Zoe Henderson, Cadeirydd Fforwm Rheoli Tir Cymru
Paratowyd y papur gan:	Bronwen Martin, Cyngorydd Arbenigol: Rheoli Tir Cymru
Cyflwynir y papur gan:	Zoe Henderson, Cadeirydd Fforwm Rheoli Tir Cymru
Diben y papur	Gwybodaeth

Fforwm Rheoli Tir Cymru

1. Caiff cyfarfodydd Fforwm Rheoli Tir Cymru eu cynnal bedair gwaith y flwyddyn, ac maent yn cynnig cyfle i Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) a sefydliadau eraill sy'n aelodau o'r Fforwm rannu gwybodaeth, nodi materion sydd o ddiddordeb cyffredin a gweithio gyda'i gilydd mewn ffordd gydweithredol ar faterion rheoli tir strategol.

[Cyfoeth Naturiol Cymru – Fforwm Rheoli Tir Cymru](#)

Diweddariad

Cyfarfod 5 Medi 2022

2. Bydd cyfarfod nesaf y Fforwm yn cael ei gynnal ar 5 Medi 2022 a bydd yn cynnwys y canlynol:
 - Y Diweddaraaf am Dywydd Sych
 - Cyflwyniad ar Effeithlonrwydd Dŵr
 - Trosolwg o Gynllun Corfforaethol CNC
 - Diweddariadau gan CNC
 - Y Diweddaraaf gan Aelod-sefydliadau

3. Ar ôl i'r aelodau adolygu'r cofnodion a chytuno'n ffurfiol arnynt, byddant yn cael eu cyhoeddi ar dudalen y Fforwm ar wefan CNC.

Is-grŵp Fforwm Rheoli Tir Cymru ar Lygredd Amaethyddol

4. Prif ddiben Is-grŵp y Fforwm yw pennu cyfleoedd i ddileu llygredd amaethyddol yng Nghymru gan fynd ati ar yr un pryd i gynnal sector ffermio ffyniannus trwy ddilyn pum thema allweddol (cyngor ac arweiniad, dull gwirfoddol, rheoleiddio, arloesi, a buddsoddi), a gweithio ar y cyd ag amrywiaeth o randdeiliaid amaethyddol ac amgylcheddol.

[Cyfoeth Naturiol Cymru – Is-grŵp Fforwm Rheoli Tir Cymru ar Lygredd Amaethyddol](#)

Diweddariad

11 Gorffennaf 2022

5. Cafwyd cyflwyniad gan aelod o Is-grŵp y Fforwm a Chadeirydd y Gweithgor Gorchwyl a Gorffen ar Fesurau Amgen yn ymwneud â'r gwaith parhaus ar Fesurau Amgen. Daeth Rheoliadau Adnoddau Dŵr (Rheoli Llygredd Amaethyddol) (Cymru) 2021 i rym ar 1 Ebrill 2021 ond byddant yn mynd trwy gyfnodau pontio tan 1 Awst 2024, pan fo'r holl fesurau'n ofynnol. O fewn y Rheoliadau hyn, ceir cyfle i gynnig mesurau amgen a'u cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w hystyried; Rheoliad 45 'Mesurau Amgen'. Yn dilyn cyhoeddiad y Gweinidog ynglŷn â'r Rheoliadau newydd, aeth Is-grŵp y Fforwm ati i sefydlu Gweithgor Gorchwyl a Gorffen bach am gyfnod penodol i archwilio mesurau amgen posibl. Roedd y cyflwyniad yn cynnwys trosolwg o'r modd mae'r gwaith hwn yn mynd rhagddo a chynigiwyd cyfle i aelodau'r Is-grŵp ofyn cwestiynau ynglŷn â'r broses.
6. Ymhellach, cyflwynodd Llywodraeth Cymru daflen newydd yn dwyn y teitl 'Allyriadau Amonia Amaethyddol', gyda'r bwriad o'i lansio yn y Sioe Amaethyddol Frenhinol.
7. Cynhelir cyfarfod nesaf Is-grŵp y Fforwm ar 19 Medi 2022.
8. Ar ôl i'r aelodau adolygu'r cofnodion a chytuno'n ffurfiol arnynt, byddant yn cael eu cyhoeddi ar dudalen Is-grŵp y Fforwm ar wefan CNC.

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y cyfarfod:	22 Medi 2022
Teitl y papur:	Diweddariad Llesiant, Iechyd a Diogelwch Chwarter 1
Cyfeirnod y papur:	22-09-B11
Noddir y papur gan:	Prys Davies, Cyfarwyddwr Strategaeth a Datblygu Corfforaethol
Paratowyd y papur gan:	Charlotte Morgan, Rheolwr Llesiant, Iechyd a Diogelwch
Cyflwynir y papur gan:	Charlotte Morgan, Rheolwr Llesiant, Iechyd a Diogelwch
Diben y papur	Cynnal trafodaeth
Crynodeb	Trafod Diweddariad Llesiant, Iechyd a Diogelwch Chwarter 1

Cefndir

1. Dyma grynodeb o'n perfformiad o ran Llesiant, Iechyd a Diogelwch ar gyfer Cyfoeth Naturiol Cymru yn ystod Chwarter 1. Mae'r adroddiad yn cynnig trosolwg o'r modd mae CNC wedi rheoli Llesiant, Iechyd a Diogelwch trwy Chwarter 1 2022/2023.

Crynodeb

2. Mae'r penawdau sy'n deillio o Chwarter 1 2022/2023 yn cynnwys:-
3. **Adolygu digwyddiadau difrifol.** Adolygwyd dau ddigwyddiad difrifol trwy ddefnyddio'r weithdrefn ar gyfer adolygu digwyddiadau difrifol. Roedd a wnelo'r digwyddiadau hyn â gweithgareddau coedwigaeth ac aelod o'r cyhoedd. Mae adolygiad o ddigwyddiad difrifol yn ymwneud â choedwigaeth wedi cael ei ddsbarthu ar ffurf ddrafft fel y gellir cyflwyno sylwadau terfynol arno. Mae adolygiad o ddigwyddiad difrifol yn ymwneud ag aelod o'r cyhoedd wedi cael ei gwblhau ac mae camau gweithredu wedi cael eu neilltuo.
4. **Digwyddiadau angheuol.** Yn anffodus, cafwyd dwy farwolaeth ar Ystad CNC yn ddiweddar. Roedd y ddwy'n ymwneud ag aelodau o'r cyhoedd. Yn y digwyddiad cyntaf, disgynnodd unigolyn o uchder mewn ardal rhaeadrau; yn yr ail, digwyddodd damwain beic mynydd yn Bike Park Wales. Mae'r awdurdodau statudol perthnasol wrthi'n cynnal eu hymchwiliadau er mwyn gallu rhoi gwybodaeth i unrhyw gwest gan y Crwner.

Agorwyd Adolygiadau o Ddigwyddiadau Difrifol, ond fe'u gohiriwyd hyd nes y clywir beth fydd canlyniadau'r cwest.

5. **Anafiadau ac Anafiadau Adroddadwy Lle Collwyd Amser RIDDOR** – Dau Anaf RIDDOR a dim Anaf Adroddadwy Lle Collwyd Amser ar gyfer CNC yn ystod Chwarter 1. Mae'r ystadegau hyn yn cymharu'n fras â'r cyfnod hwn y llynedd. Mae'r arfer o gofnodi peryglon wedi cynyddu yn ystod y chwarter hwn o gymharu â'r un chwarter y llynedd.
6. **Y diweddaraf ynghylch y Safon Iechyd Corfforaethol.** Bydd proses ailachredu rithwir yn cael ei chynnal lle bydd modd i CNC ymestyn ei ddyfarniad 'arian' am 12 mis (Archwiliad Statws Uwch). Y bwriad yw gwneud hyn ym mis Rhagfyr.
7. **Llesiant.** Ym mis Mehefin, llofnododd CNC yr Addewid Menopos yn y Gweithle. Mae CNC yn un o blith nifer fechan o sefydliadau'r sector cyhoeddus yng Nghymru i lofnodi'r addewid i ymrwymo i lesiant menywod yn ystod y menopos.

Goblygiadau ehangach

8. **Cyllid:** Cydnabyddir bod y modd y camreolwyd Llesiant, Iechyd a Diogelwch wedi esgor ar oblygiadau ariannol sylweddol. Rydym yn parhau i roi systemau newydd ar waith er mwyn rheoli ein risgiau o ran Llesiant, Iechyd a Diogelwch, a thrwy hynny leihau unrhyw gostau. Yn ogystal â diogelu ein staff, y rhai sy'n gweithio ar ystad CNC a'r rhai sy'n defnyddio ystad CNC, mae'n bosibl y bydd goblygiadau ariannol sylweddol yn deillio o fethu â rhoi system Lesiant, Iechyd a Diogelwch gadarn ar waith.

Y Camau Nesaf

9. Byddwn yn parhau i gefnogi'r busnes er mwyn sicrhau bod CNC yn mynd ati'n effeithiol i reoli risgiau o ran Llesiant, Iechyd a Diogelwch. Wrth edrych tua'r dyfodol, bydd angen i CNC gynnal, datblygu a gwella ein diwylliant cryf o ran monitro a dysgu Llesiant, Iechyd a Diogelwch. Bydd hyn yn parhau i fod yn elfen allweddol o'n strategaeth yn y dyfodol wrth symud ymlaen.
10. Byddwn yn defnyddio'r wybodaeth a gasglwyd a'r gwersi a ddysgwyd i ddatblygu ein strategaeth a'n cynllun gweithredu ar gyfer y dyfodol.

Argymhelliad

11. Gofynnir i'r Bwrdd gymeradwyo diweddariad Llesiant, Iechyd a Diogelwch Chwarter 1 2022 – 2023.

Mynegai o'r Atodiadau

Atodiad 1 – Adroddiad Dysgu a Datblygu Llesiant, Iechyd a Diogelwch Chwarter 1

Board Q1 2022/2023 paper

Serious Incident Reviews Summary

<p>1.</p> <p>Details: EV Car Charging.</p> <p>Reference: ACCB879/A1</p> <p>Incident date: 24/08/2019</p> <p>Type of SIR: Near miss.</p> <p>Full investigation: Completed</p>	<p>Total actions: 10</p> <p>Of which:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Completed & Closed: 10 • Open: 0 • Overdue: 0 	
<p>Open actions: Completed</p>		
<p>2.</p> <p>Details: Boom had become detached on one side. The worker immediately stopped works and removed the machine from site to prevent any environmental issues.</p> <p>Reference: ACCB1092 / A1</p> <p>Incident date: 21/10/2019</p> <p>Type of SIR: Near miss.</p> <p>Full investigation: Completed</p>	<p>Total Actions: 16</p> <p>Of which:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Completed & Closed: 13 • Open: 3 • Overdue: 0 	
<p>Open actions: 3</p> <p>Final completion date of March 2023.</p>		
<p>3.</p> <p>Details: Digger un-earthed a live cable at approximately 2-3 inches below the surface of the ground car park in Bwlch Nant yr Arian</p>	<p>Total actions 13</p> <p>Of which:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Completed & Closed: 11 • Open: 2 • Overdue: 0 	
<p>Open actions: 2</p> <p>Final completion date of March 2023.</p>		

<p>Reference: ACCB1092 / A2</p> <p>Incident date: 09/01/2020</p> <p>Type of SIR: Near miss.</p> <p>Full investigation: Completed</p>		
<p>4.</p> <p>Details: Chainshot hit `marguard` in front windscreen of harvester</p> <p>Reference: ACCB1092/A3</p> <p>Incident date: 17/02/2020</p> <p>Type of SIR: Near miss.</p> <p>Full investigation: Completed</p>	<p>Total actions 9</p> <p>Of which:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Completed & Closed: 9 • Open: 0 • Overdue: 0 	
<p>5.</p> <p>Details: Near miss Ringbarking concerns -Cwm Cletwr near Tre`ddol Village.</p> <p>Reference: ACCB1092/A4</p> <p>Incident date: 27/03/2020</p> <p>Type of SIR: Near miss</p> <p>Full investigation: Completed</p>	<p>Total actions 20</p> <p>Of which:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Completed & Closed: 20 • Open: 0 • Overdue: 0 	
<p>6.</p> <p>Details: Felled tree was left leaning (hung-up) against another tree.</p> <p>Reference: ACCB1092/A6</p> <p>Incident date: 10/03/2020</p> <p>Type of SIR: Near miss.</p> <p>Full investigation: Completed</p>	<p>Total actions 4</p> <p>Of which:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Completed & Closed: 2 • Open: 2 • Overdue: 0 	
	<p>Open actions: 2</p> <p>Final completion date of Oct 2022.</p>	

<p>7.</p> <p>Details: Lorry overturned while transporting stone from Halfway to Glasfynydd.</p> <p>Reference: ACCB1092 / A5</p> <p>Incident date: 09/07/2020</p> <p>Type of SIR: Injury</p> <p>Full investigation: Completed</p>	<p>Total actions Of which:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Completed & Closed: 11 • Open: 2 • Overdue: 0 	<p>13</p>
<p>Open actions: 2</p> <p>Final completion date of Oct 2022.</p>		
<p>8.</p> <p>Details: BT reported a spurious voltage on equipment at their telephone exchange emanating from Kidwelly flood warning station.</p> <p>Reference: ACCB1097/A3</p> <p>Incident date: 11/11/2020</p> <p>Type of SIR: Near miss.</p> <p>Full investigation: Completed</p>	<p>Total actions Of which:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Completed & Closed: 47 • Open: 0 • Overdue: 0 	<p>47</p>
<p>Open actions: Completed</p>		
<p>9.</p> <p>Details: The incident occurred on the forest road below a clearfell coupe in Afan forest park.</p> <p>Reference: ACCB1097/A1</p> <p>Incident date: 09/04/2021</p> <p>Type of SIR: Near miss.</p> <p>Full investigation: SIR completed and undergoing final scrutiny.</p>	<p>Total actions Of which:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Completed & Closed • Open • Overdue 	<p>57</p> <ul style="list-style-type: none"> • 28 • 29
<p>Final completion date: March 2023</p>		
<p>10.</p> <p>Details: Fatal accident on NRW estate to member of the public. Blaenrhondda Forest, near Blaencwm, Penpych.</p>	<p>The SIR has been paused due to further investigation by the police and the coroner has adjourned the case until October 2022.</p>	

<p>Reference: ACCB1097 / A2</p> <p>Incident date: 07/05/2021</p> <p>Type of SIR: Fatal incident.</p> <p>Full investigation: SIR opened and paused.</p>	
<p>11.</p> <p>Details: Fatal accident on NRW estate to member of the public. Sgwd Pannwr plunge pool, Brecon Beacon.</p> <p>Reference: ACCB1092 / A11</p> <p>Incident date: 05/06/2021</p> <p>Type of SIR: Fatal incident.</p> <p>Full investigation: SIR opened and paused.</p>	<p>The SIR has been paused due to further investigation by the police and the coroner has adjourned the case until October 2022.</p>
<p>12.</p> <p>Details: Fatal accident on NRW estate to member of the public. Sgwd Gwladus waterfall in Pontneddfechan, Glynneath.</p> <p>Reference: ACCB1092 / A9</p> <p>Incident date: 16/08/2021</p> <p>Type of SIR: Fatal incident.</p> <p>Full investigation: SIR opened and paused.</p>	<p>The SIR has been paused due to further investigation by the police and the coroner has adjourned the case until October 2023.</p>
<p>13.</p> <p>Details: The incident occurred with a fleet vehicle and the handbrake mechanism.</p> <p>Reference: ACCB1092 / A10 & A7</p> <p>Incident date: 02/08/2021 & 06/08/2021</p> <p>Type of SIR: RIDDOR reportable injury.</p>	<p>Total Actions: 3</p> <p>Of Which:</p> <p>Completed & Closed : 3</p> <p>Open: 0</p> <p>Overdue: 0</p> <p>Open Actions: Completed</p>

<p>Full investigation: The SIR has been completed and closed.</p>	
<p>14.</p> <p>Details: Fatal accident on NRW estate to a sub-contractor working on a standing sales site. Coed Taff Forest.</p> <p>Reference: ACCB1092/A12</p> <p>Incident date: 12/10/2021</p> <p>Type of SIR: Fatal incident.</p> <p>Full investigation: SIR opened and paused.</p>	<p>The SIR has been paused due to further investigation by the police and Health and Safety Executive.</p>
<p>15.</p> <p>Details: Fatal accidents on River Cleddau. NRW has a fish pass asset in the vicinity of the incident and therefore is being recorded on AssessNET as a precautionary measure.</p> <p>Reference: ACCB1097/A4</p> <p>Incident date: 30/10/2021</p> <p>Type of SIR: Fatal incident.</p> <p>Full investigation: SIR opened and paused.</p>	<p>The SIR has been paused due to further investigation by the police and Health and Safety Executive.</p>
<p>16.</p> <p>Details: Ash tree failed and fell across boundary fence onto third party land allegedly causing injury to third party groundsman and damage to strimmer.</p> <p>Reference: ACCB1096/A1</p> <p>Incident date: 14/04/2022</p> <p>Type of SIR: MOP Injury</p> <p>Full investigation: SIR in progress</p>	<p>SIR has been issued in draft for actions to be agreed. Once agreed the report will be formally issued.</p>

<p>17.</p> <p>Details: MoP injured by automatic barrier at Newborough</p> <p>Reference: ACCB969/A208</p> <p>Incident date: 04/05/2022</p> <p>Type of SIR: MOP Injury</p> <p>Full investigation: SIR completed and undergoing final scrutiny</p>	<p>Total actions</p> <p>Of which:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Completed & Closed: • Open: • Overdue: 	<p>3</p> <p>3</p>
<p>18.</p> <p>Details: MoP fatality at Sgwd Clun-Gwladys, waterfall country</p> <p>Reference: ACCB1092 / A13</p> <p>Incident date: 15/05/2022</p> <p>Type of SIR: Fatal incident.</p> <p>Full investigation: SIR opened and paused pending outcome of statutory investigation and Coroner's inquest</p>	<p>Final completion date: April 2023</p> <p>This SIR has been paused pending outcome of statutory investigation and Coroner's inquest</p>	
<p>19.</p> <p>Details: MoP fatality at Bike Park Wales</p> <p>Reference: ACCB1095 / A2</p> <p>Incident date: 23/05/2022</p> <p>Type of SIR: Fatal incident.</p> <p>Full investigation: SIR opened and paused pending outcome of statutory investigation and Coroner's inquest</p>	<p>This SIR has been paused pending outcome of statutory investigation and Coroner's inquest</p>	

Recent Incidents on NRW Estate

Sadly, we have had 2 more recent fatalities on the NRW estate. Both fatalities were members of the public:

May 22 - A member of the public received a fatal head injury after a fall from height near Sgwd Clun Gwladys waterfall in waterfall country.

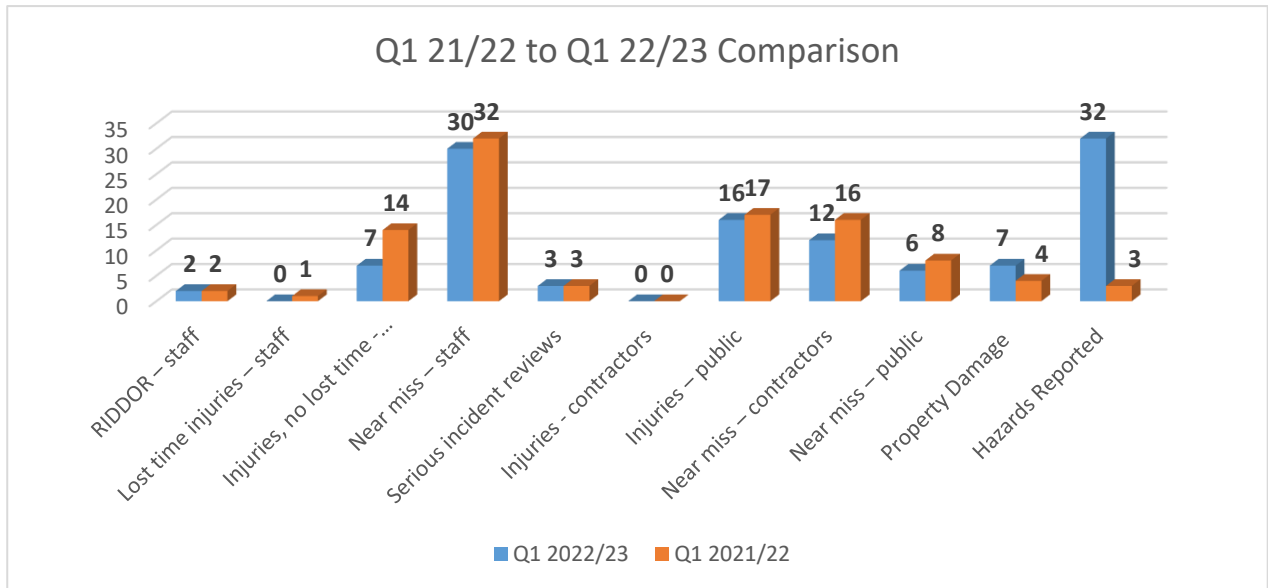
May 22 - A member of the public was fatally injured at Bike Park Wales.

The relevant statutory authorities are carrying out their investigations to inform any future coroner's inquest and Serious Incident Reviews have been opened and paused pending the inquest outcomes.

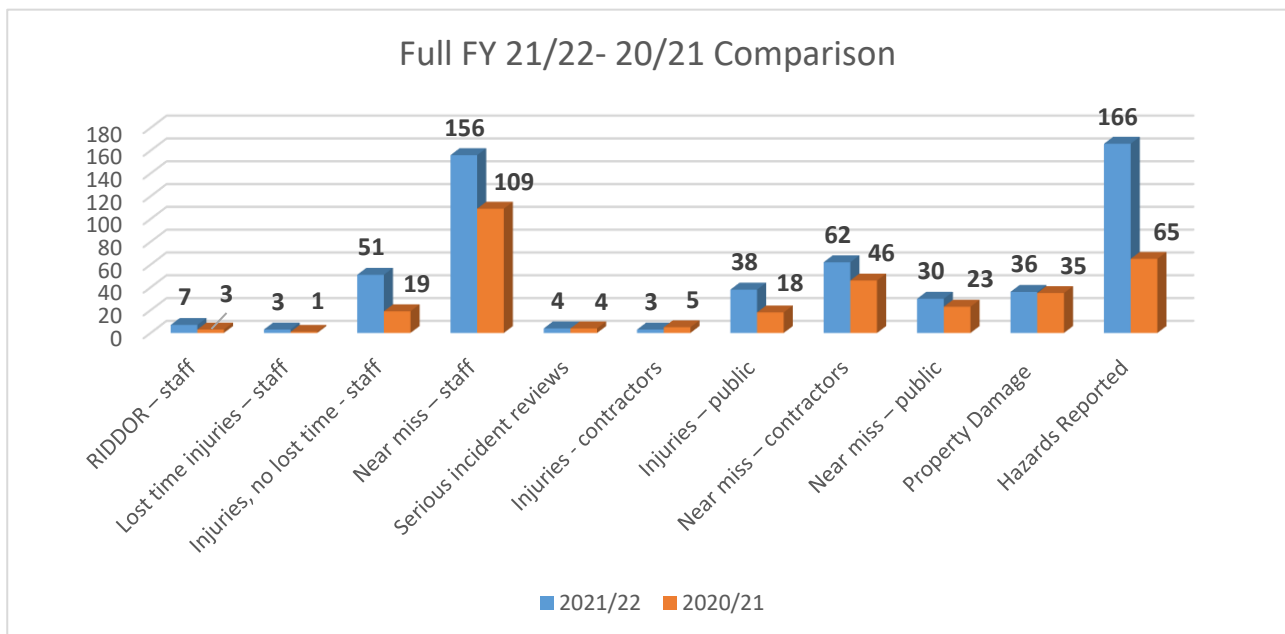
Incidents

	Q1 2022-23	Q1 2021-22	2021/22	2020/21	2019/20	2018/19	2017/18
RIDDOR – staff	2	2	7	3	6	2	8
Lost time injuries – staff	0	2	3	1	4	5	8
Injuries, no lost time - staff	7	14	51	19	121	53	59
Near miss – staff	30	32	156	109	183	163	201
Serious incident reviews	3	3	4	4	5	2	3
Injuries - contractors	0	0	3*	5*	5	9	9
Injuries – public	16	17	38	18	53	53	95
Near miss – contractors	12	16	62	46	50	40	44
Near miss – public	6	8	30	23	33	20	39
Property Damage	7	4	36	35	32	43	48
Hazards Reported	32	3	166	65	83	103	78

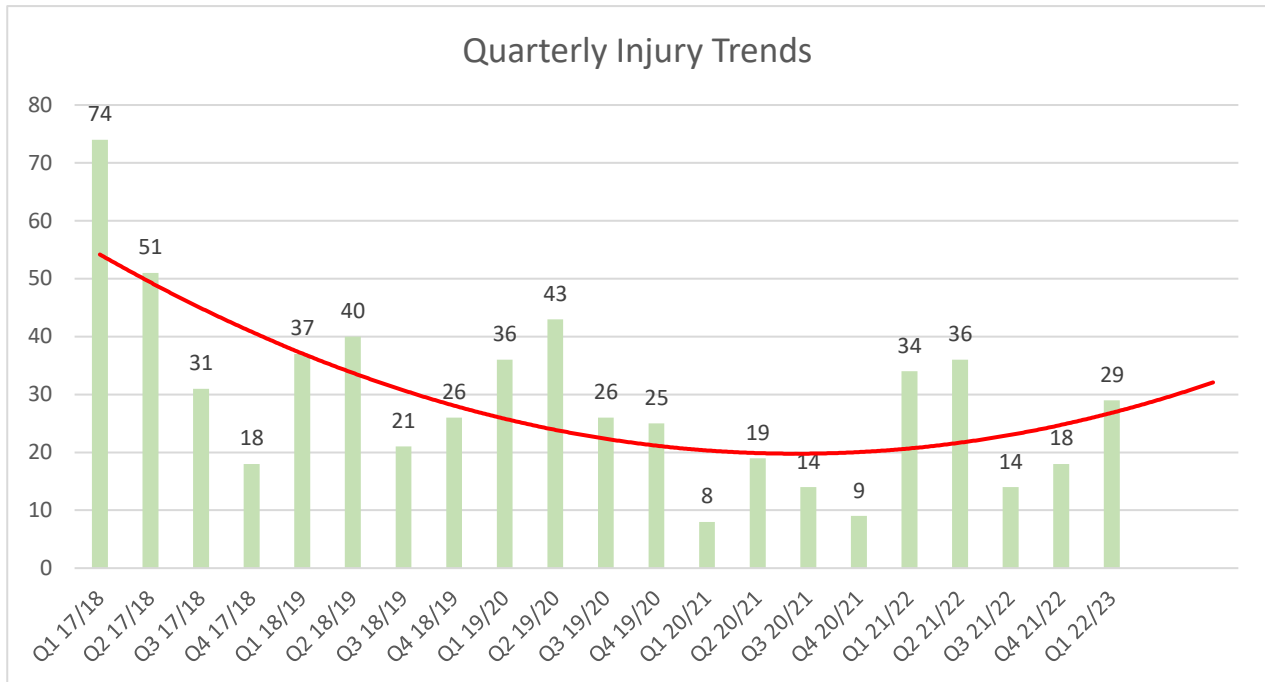
AssessNET Incident Data Comparison (all NRW) Q1

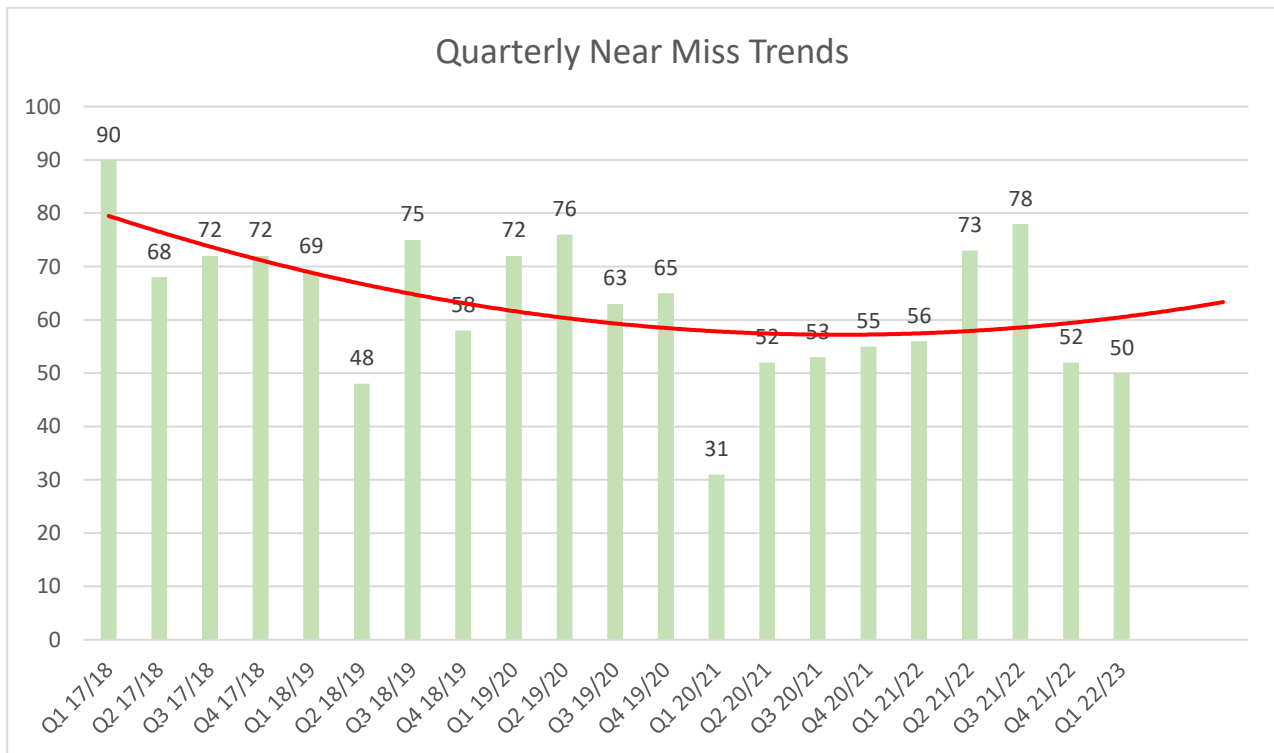
AssessNET Incident Data Comparison (all NRW) Full Year

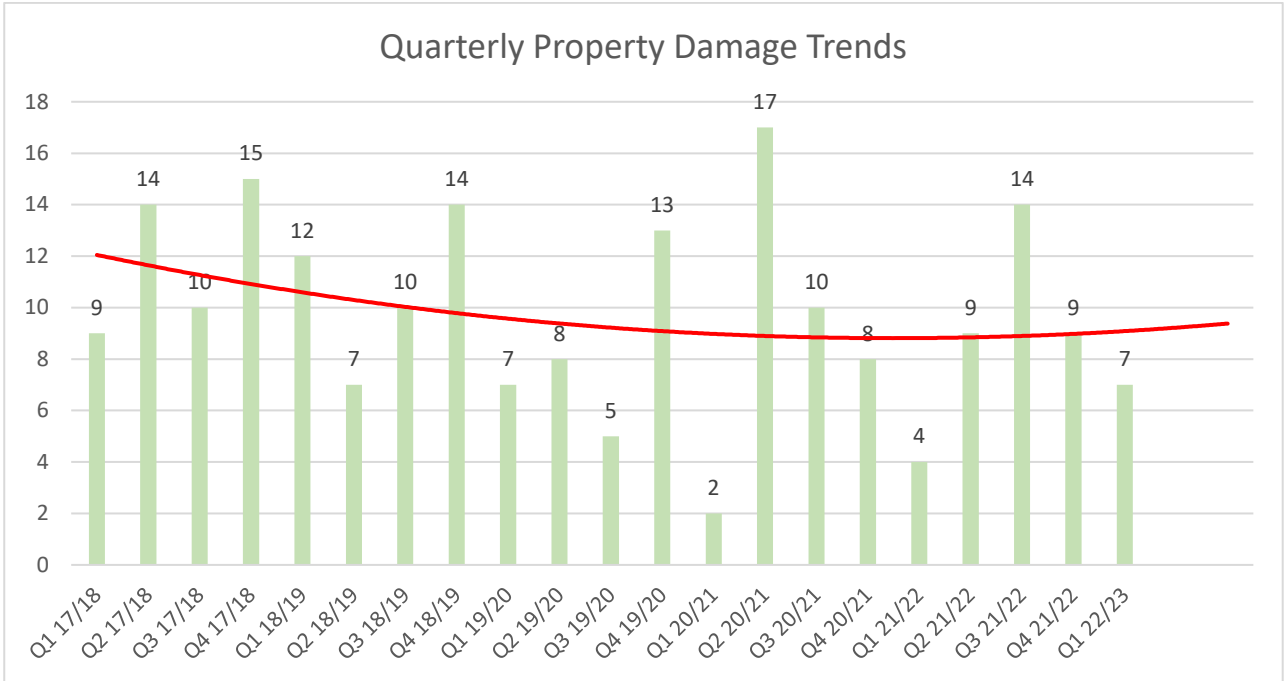
NRW Quarterly Trend Analysis

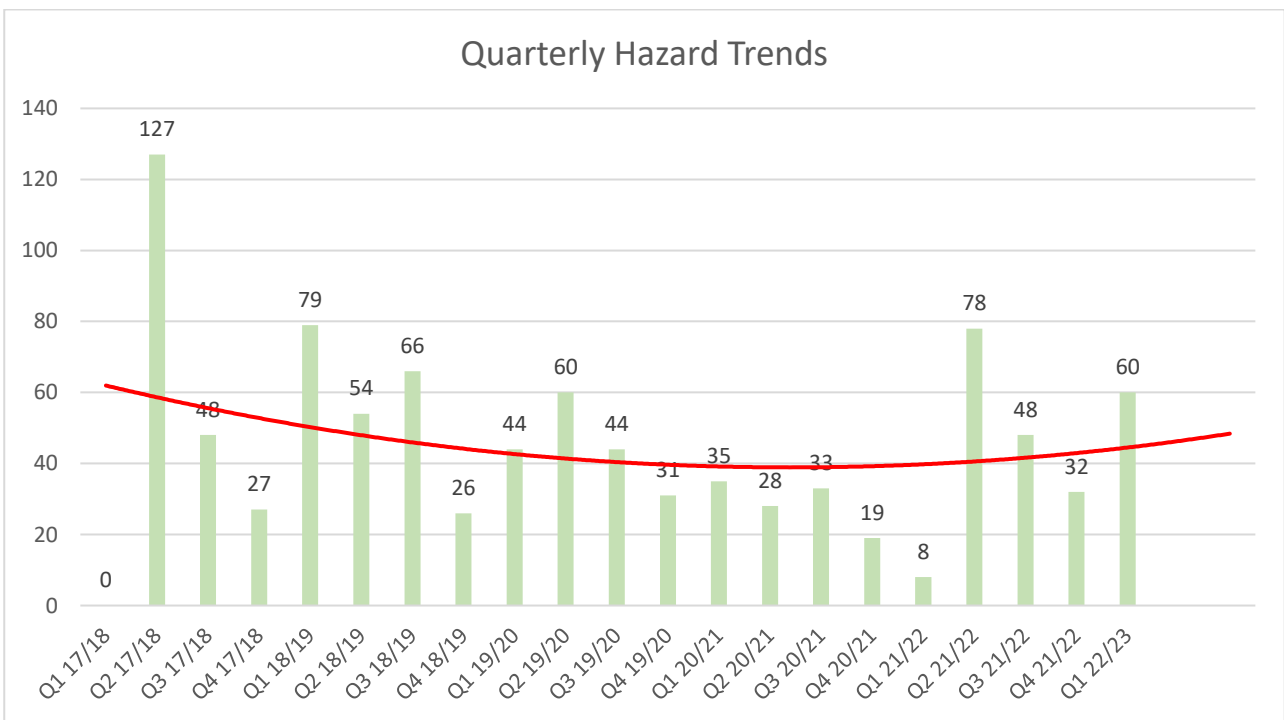
Injuries recorded have declined slightly year on year since 17/18. The decline will be less prominent with 20/21 removed from the stats because of the unique circumstances caused by the pandemic.

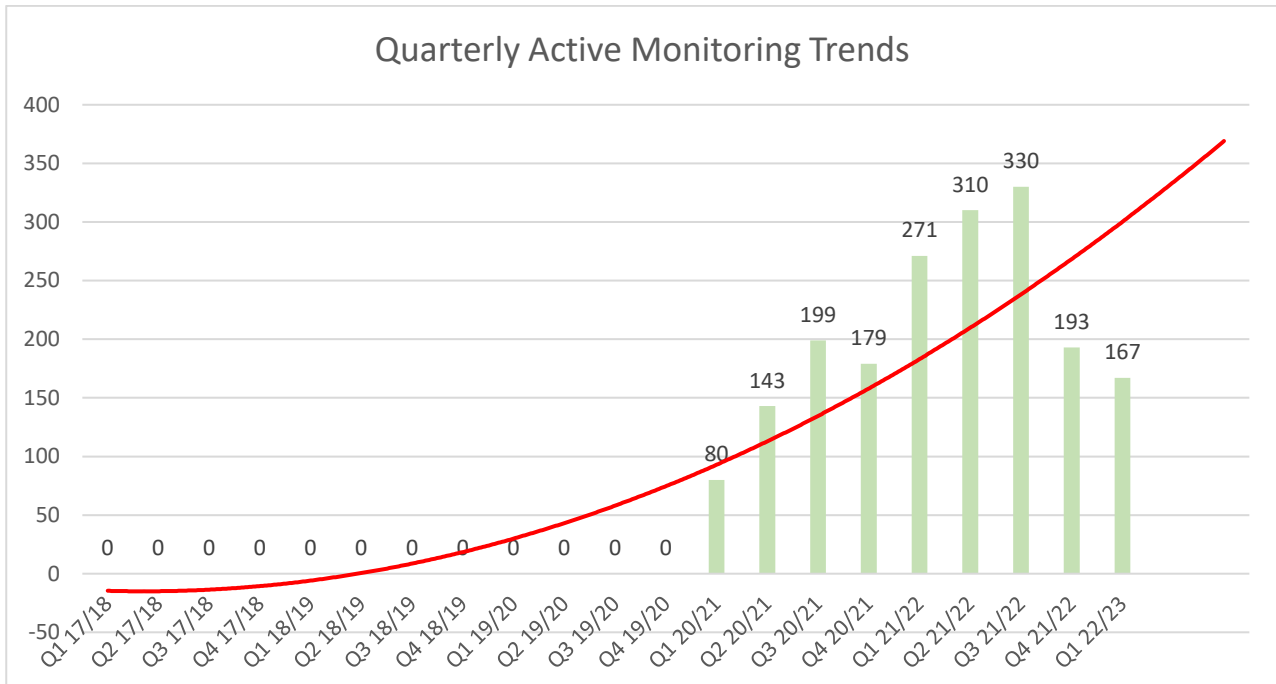
Near misses appear more stable year on year. Again with 20/21 removed the trend line will be flatter.

Property damage incidents are declining slightly – this is mainly vehicles being struck by or striking something. Interestingly not much variation compared to the other trends during 20/21.

Hazards being reported are declining slightly. Again the trendline will be flatter with 20/21 removed.

Active Monitoring – there is only 2 full years of active monitoring data available from the MI Report, so it is early in the trend analysis at present, but number of events does seem to be dropping lately. The null recordings skews the trend bar.

NRW Totals for Q1 2022/23.

We had 2 RIDDOR reportable incidents to staff in Q1 22/23:

- 27th April 2022 – Potential failure of diving apparatus. During routine inspection of diving cylinders, a substance was noted in the regulators after short dives which could potentially have blocked them. Cylinder supplier informed and incident reported to HSE as a precaution.
- 1st April 2022 - Contractor knocked over by horse on land adjacent to NRW land whilst checking NRW livestock. IP fell awkwardly and fractured arm.

ISO 45001: 2018

As part of the ISO 45001:2018 standard, a series of surveillance visits are required to ensure compliance to the standard. There will be 10 audit days in total and these have now been confirmed and will take place in October and November.

The current minor non-conformities will be assessed and closed off in the surveillance days, this will ensure NRW are improving and fulfilling the legal requirements.

Internal Audit Programme

The internal audit team notified the WH&S team that one internal audit review would take place in 2023/2024. This will focus on learning and development, which will commence in Q1 of 2023/2024.

Policy update

A number of the WH&S policies and procedures were reviewed and updated. These included: -

- Smoking policy
- Working in or near water procedure
- Working outdoors procedure
- Management requirements for LOLER and PUWER
- Winching procedure
- Lifting procedure

All policies/procedures going forward will be signed off as per the new Governance Operating Model and Delegated Authority Schedule.

Updates to existing systems and contracts

We are currently looking to upgrade or put in place new systems for the following:

- DSE Agile working system
- COSHH system
- Work is being done on the retendering for the PPE contract.

The current NPS Occupational health and associated services contract is due to expire March 2023. A WH&S Advisor sits on the Customer Focus Group (along with other public sector organisations) which is putting together the new specification and evaluating the tender bids.

Wellbeing Health & Safety Pre-qualification questionnaires

To ensure that contractors and customers who work on NRW land are adequately assessed at the pre-qualification stage and ensure that they are competent and have made suitable arrangements in place to manage WH&S a prequalification assessment is undertaken.

In total, the following have been assessed and approved -

7 fencing framework assessments – all required further clarification.

11 vegetation management framework assessments – all required further clarification.

1 Standing Sales – this required further clarification.

Where potential contractors/customers/suppliers fail the initial assessment, further guidance is provided in that area to allow them to re-submit further supporting evidence. The guidance is reviewed and updated to improve the process for NRW's contractors and customers.

Wellbeing initiatives and developments

Corporate Health Standard

Healthy Working Wales are still working on what the new awards programme is going to look like and are currently working on an email which will go out to all organisations engaged with them once the programme has been finalised.

There will be a virtual reaccreditation process by which we can extend our award for a further 12 months (called an Enhanced Status Check) to give everyone some breathing space, the detail of what we will be asked to complete is currently being finalised.

The awards programme going forward will be modular in approach, which hopefully will make it easier for both organisations and their team of advisors, and they are currently working on the health and wellbeing topics for the modules.

It is likely that organisations which are already award holders and were working towards the next level prior to the pandemic will be able to continue their progression but this will also be in a modular format, to align with the new model when it's ready. Organisations will be expected to transition over to the new model but will be able to complete a mixture of actions i.e. have an Enhanced Status Check but also start working on the modules too.

Wellbeing Initiatives

Stress Awareness month – April 2022 – this year's theme was stress and financial wellbeing. The Charity for Civil Service provided two awareness sessions for us on the topic of Money and Stress.

Menopause Workplace Pledge

In June, NRW signed the menopause workplace pledge. By signing this we have committed to:

- Recognising that the menopause can be an issue in the workplace and more support is needed.
- Talking openly, positively and respectfully about the menopause.
- Actively supporting and informing staff affected by the menopause.

NRW are one of a small number of Welsh public sector organisations who have signed the pledge to commit to the wellbeing of women during the menopause.

Cambrian Credit Union

NRW have teamed up with Cambrian Credit Union to offer our staff an easy way of building a nest egg or borrowing extra funds when you need them.

With the new payroll savings scheme, staff set the amount of money they want to put aside on a regular basis and this will be paid direct from their salary into their Cambrian Credit Union Savings account.

Learning and Development

Training budget 2022-2023

The training budget has been agreed for 2022-23 as £512,500. This will be held centrally to pay for all courses identified under WH&S, Technical/Professional and Land Management as well as a central top slice to cover eLearning and Welsh Language costs. A list of courses covered by the training budget is available for all staff and team leaders. If a course is not listed, then staff are asked to contact the Learning & Development (L&D) team to discuss the requirements, as it is essential that all training is booked using approved suppliers.

Training process 2022-2023

After implementation last year, the Training Tracker is now being used to request and record all training needs. Managers are asked to review their teams' training requirements on the Tracker and inform the L&D Team of any changes, these will then be updated. The Training Tracker and Guidance Note is available to all staff.

New training course calendar

A new Training Course Calendar has been developed and will be made available on the L&D intranet pages from 2nd May 2022. This will provide a forward look at all courses booked over the next six months and will be updated monthly. If staff wish to book places on the courses, they will need to contact the L&D Team.

eLearning

The following eLearning courses are now available in Welsh: Health & Wellbeing, Anti-Bribery & Corruption, Anti-Fraud, Computer Security, GDPR and Records Management.

Training Statistics

	No of Courses	Delivery Method		Training Category			
		Classroom	Virtual	H&S	Land Mgt	Tech	Personal/Mgt
Apr-22	31	20	11	16	3	11	1
May-22	53	31	22	23	0	20	10
Jun-22	43	26	17	15	6	13	9
Qtr Total	127	77	50	54	9	44	20

N.B. of the above, 2 courses were cancelled in May and 1 in June due to low numbers.

NRW Occupational Health Statistics

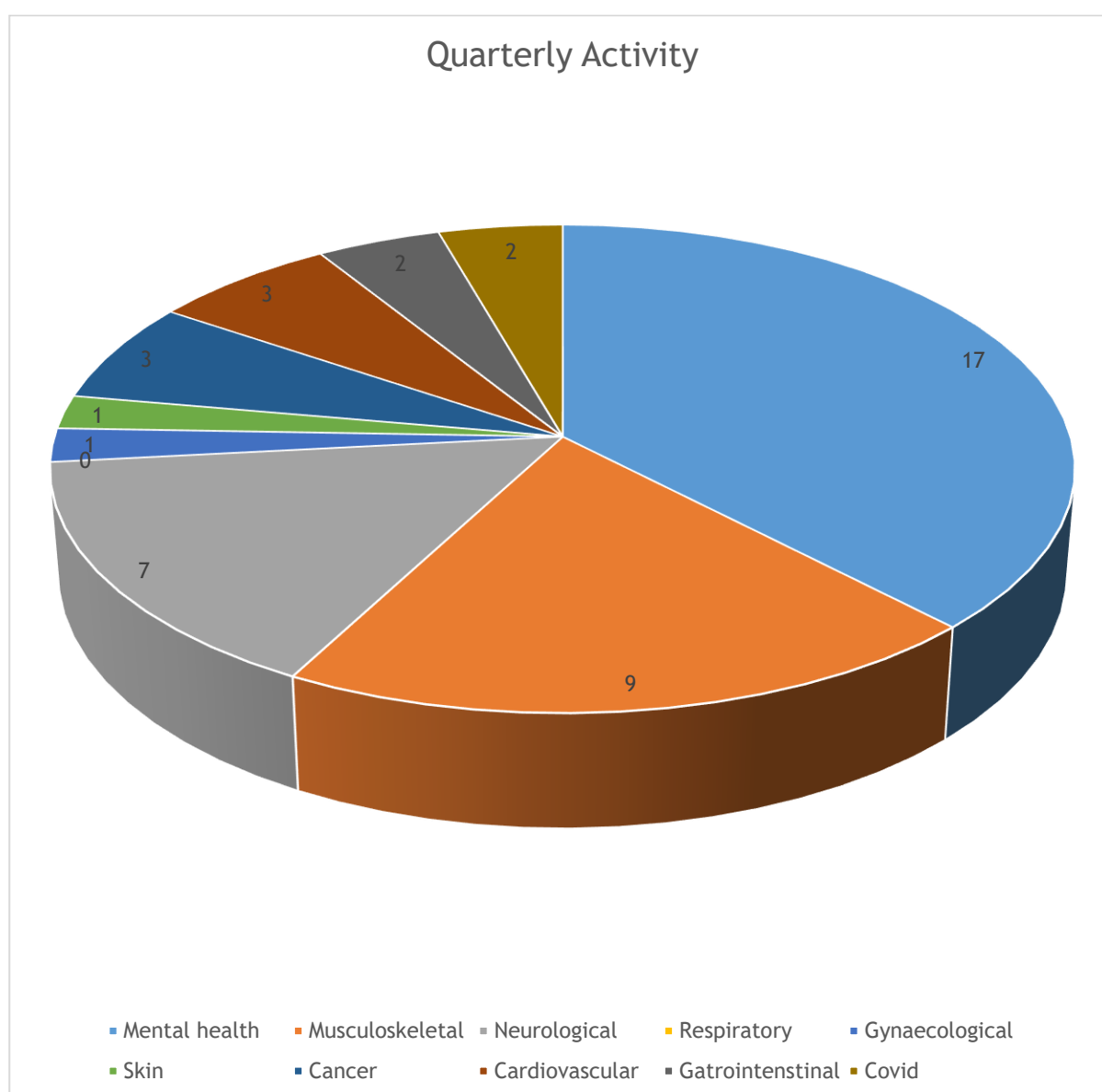
Quarter 1 – April-June 2022

	Q1 2022-23	Q1 2021-22	2021/2022 (annual total)	2020/2021
Referrals/reviews	45	31	134	95
HAVS screening	9	20	63	50
HAVS Tier 4	0	0	6	2
Conflict Resolution screening	0	0	26	23
Whole Body Vibration assessments	0	66	130	0
Post offer screening	0	2	2	1

Night worker assessments	0	0	3	0
Physio assessments	0	0	8	23

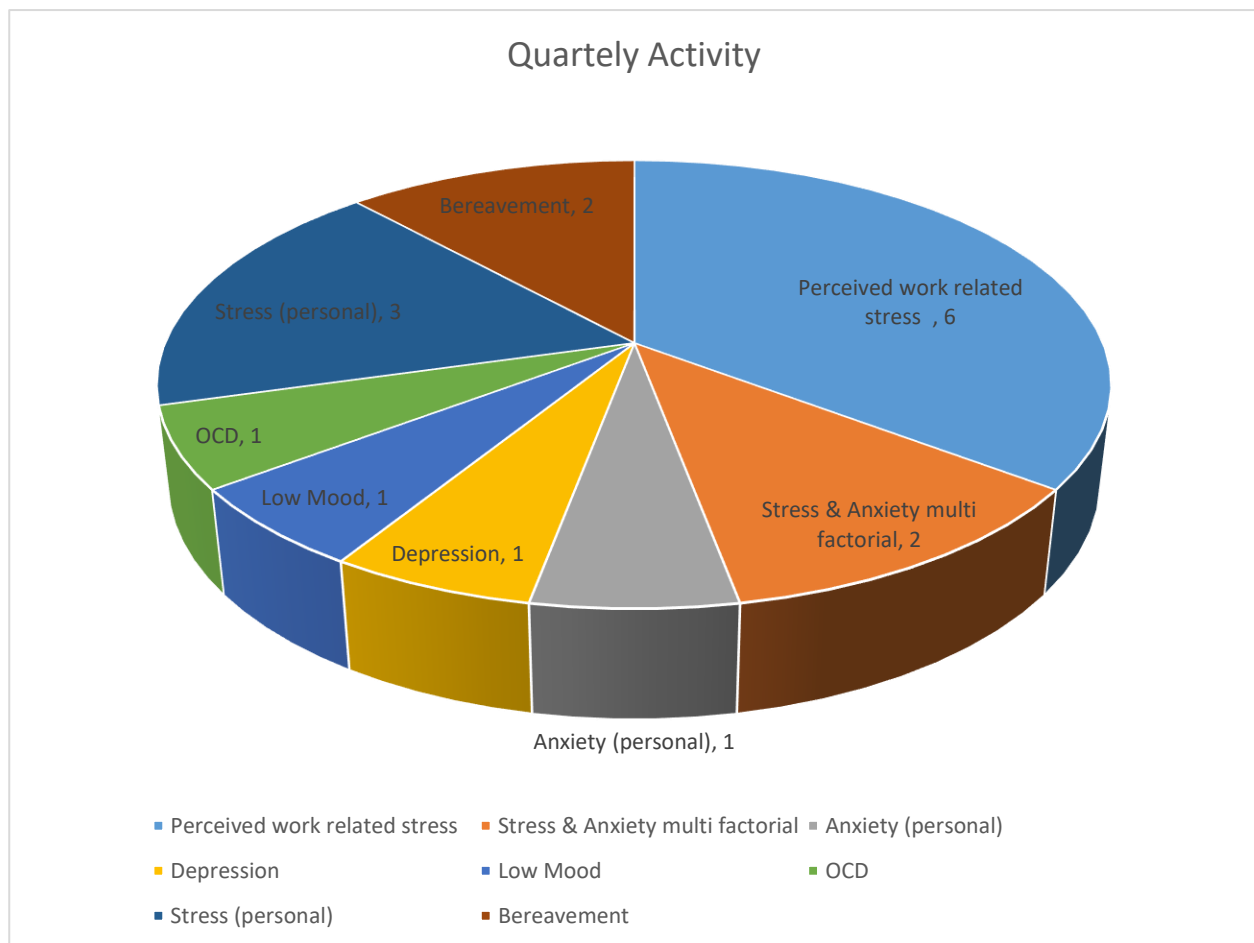
In quarter 1 2022/2023 there was an increase in the total number of referrals made to the external occupational health provider, compared to the same quarter in 2021/2022. The Whole Body Vibration assessments will be undertaken in Quarter 2 and Quarter 3 of 2022/2023.

Medical reason for referral

Mental health is the main reason for referrals this quarter at 38%, which is the exact same as the last quarter.

Mental health categories

35% of the mental health referrals are perceived to be work related which is a 1% decrease from the last quarter.

Perceived work-related stress is where it is identified that the employee perceives that their stress is solely work related, i.e. work is the stressor. Where there is both work related and personal related stress this is identified as multi factorial.

We should not view the increase in the referrals to our occupational health provider as a negative. This could be for a number of reasons, such as NRW raising awareness of burnout and loneliness via the recently run webinar sessions, and that staff are actively seeking support and assistance for their mental health. People management will continue to monitor trends of sickness absence.

Papur Bwrdd

Dyddiad y Cyfarfod:	22 Medi 2022
Teitl y papur:	Dangoswrdd Perfformiad Cynllun Busnes 2022/23 ac Adroddiad Perfformiad Mewnol 2022/23
Cyfeirnod y Papur:	22-09-B10
Noddir y Papur gan:	Clare Pillman, Prif Weithredwr
Paratowyd y Papur gan:	Sioni Davies, (Cynghorydd, Cynllunio a Pherfformiad Corfforaethol); Caroline Hawkins (Rheolwr Cynllunio Corfforaethol, Perfformiad ac Asesu Strategol)
Cyflwynir y Papur gan:	Y Tîm Gweithredol
Diben y Papur	Craffu gan Bwrdd CNC
Crynodeb	<p>Gofynnir i'r Bwrdd graffu ar berfformiad CNC ar gyfer chwarter cyntaf 2022/23 ac ystyried yn benodol:</p> <ul style="list-style-type: none">• Y cynnydd yn erbyn pob mesur a adroddwyd ar Ddangoswrdd Perfformiad y Cynllun Busnes• Cynnydd yn erbyn pob mesur sy'n cael ei adrodd ar yr Adroddiad Perfformiad Mewnol

Cefndir

1. Dangoswrdd Perfformiad y Cynllun Busnes yw un o brif ddulliau'r Bwrdd o graffu ar y ddarpariaeth. Fe'i datblygwyd ochr yn ochr â Chynllun Busnes 2022/23 gan weithio gyda'r Bwrdd, y Tîm Gweithredol a'r Tîm Arweinyddiaeth. Mae'r Cynllun Busnes blynyddol yn ymwneud â'n Cynllun Corfforaethol hyd at Fawrth 2023; bydd ein Cynllun Corfforaethol newydd yn cael ei gyhoeddi yng Ngwanwyn 2023. Mae'r mesurau perfformiad a ddangosir yn yr Adroddiad hwn ar gyfer Ch1 a'r dangosfyrddau ategol yn adlewyrchu'r gwaith yr ydym yn ei wneud gyda'r adnoddau sydd gennym ar gael yn 2022/23 ac mae ar wahân i ffocws ehangach yr Ymarfer Sylfaenol.
2. Gellir gweld Adroddiad Perfformiad Dangoswrdd y Cynllun Busnes yn Atodiad 1 ac mae'n cynnwys:
 - **Dangoswrdd** yn rhoi trosolwg o berfformiad yn erbyn mesurau 2022/23 a nodir gan y blaenoriaethau strategol a adlewyrchir yn ein Cynllun Busnes.

- **Mynegai pynciau** a nodir yn ôl blaenoriaeth strategol i helpu i lywio'r adroddiad.
- **Crynodeb ar gyfer pob Pwnc** sy'n adlewyrchu cynnydd ar draws y maes gwaith.
- **Manylion ar gyfer pob mesur penodol** gyda'u safle ar ddiwedd y flwyddyn.

3. Gellir gweld yr Adroddiad Perfformiad Mewnol yn Atodiad 2 ac mae'n cynnwys 11 o fesurau â ffocws mewnol.

Asesiad

4. Gofynnir i'r Bwrdd graffu ar Adroddiad Dangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes, gan nodi'r materion allweddol isod. Mae mwy o fanylion ar gael yn yr adroddiad ei hun (Atodiad 1):

	Chwarter 1 (1 Ebrill – 30 Mehefin 2022)	Chwarter 2 (1 Gorffennaf – 30 Medi 2022)	Chwarter 3 (1 Hydref – 31 Rhagfyr 2022)	Diwedd y Flwyddyn Ddisgwyliedig (hyd at 31 Mawrth 2023)
Coch	1			0
Amherthnasol	1			1
Melyn	6			3
Gwyrdd	23			27
Cyfanswm	31			31

5. Mae un mesur yn Goch ac mae statws Coch Melyn Gwyrdd un mesur yn Amherthnasol yn Ch1. Dyma nhw:

- **Mae toriadau cydymffurfio categori 1 a chategori 2 yn destun asesiad pellach**
Mae'r mesur hwn yn golygu ein bod yn olrhain ymdrech cydymffurfio dilynol ar gyfer toriadau a nodwyd gennym rhwng Hydref 2021 a Rhagfyr 2021. Fe wnaethom ni gofnodi 16 o doriadau categori 1 a 2 yn ystod y cyfnod hwnnw a dros y chwe mis dilynol, gwnaethom waith cydymffurfio pellach ar 13 o'r toriadau hynny. Mae gennym ymdrech gydymffurfio barhaus sy'n ymwneud â'r tri thoriad sy'n weddill sydd wedi mynd y tu hwnt i'r targed o chwe mis. Rydym yn blaenoriaethu'r rhain o safbwynt eu dilyn i fyny, er mwyn sicrhau bod gweithredwyr yn cymryd y camau priodol i adfer cydymffurfiaeth yn brydlon.

Ar gyfer Ch1, mae hyn yn rhoi perfformiad o 81%. Rydym ar y trywydd iawn i gyflawni ein gweithgaredd carreg filltir diwedd blwyddyn o 95% (ac adrodd ar gerrig milltir o Gynllun Gweithredu Rheoleiddio o fewn Map Trywydd Gorlifoedd Stormydd) yn Ch4. Rydym yn disgwyl bod yn Wyrdd ar ddiwedd y flwyddyn.

- **Llywio datblygiad polisi a deddfwriaeth rheoli tir Llywodraeth Cymru yn y dyfodol – Mae statws Coch Melyn Gwyrdd yn Amherthnasol**
Mae'r broses o gyhoeddi'r Bil Amaeth gan Lywodraeth Cymru wedi'i ohirio tan yr hydref ac felly nid yw'r broses ymgynghori ffurfiol wedi dechrau. Yn y cyfamser, mae CNC wedi bod yn cyfrannu at y Dadansoddiad Cost a Budd i gefnogi'r Bil. Bu ymgysylltu da â thîm a phroses Bil Llywodraeth Cymru ac rydym yn parhau i gefnogi a chynghori'r rhaglen.

6. Mae **chwe mesur** yn **Felyn** yn Ch1. Dyma nhw:

- **Datblygu fflyd allyriadau isel a darparu ystâd allyriadau isel sydd wedi'i hadeiladu i addasu i'r hinsawdd**
 Ein carreg filltir ar gyfer y mesur hwn yw cwblhau'r gwaith o gyflwyno tanwydd olew llysiâu gwastraff hydrogenedig (HVO) i gymryd lle diesel coch a ddefnyddir gan ein peiriannau. Rydym yn Felyn yn Ch1 gan nad ydym wedi cwblhau'r gweithgaredd hwn. Rydym wedi ymgysylltu â'n cyflenwr tanwydd llwyth swmpus presennol, nad oedd yn gallu darparu'r lefelau tanwydd oedd eu hangen. Rydym wedi mynd i'r farchnad i chwilio am gyflenwyr sy'n gallu darparu'r lefelau gofynnol a byddwn yn dyfarnu contractau ddechrau mis Medi. Rydym yn disgwyl bod yn Wyrdd ar ddiwedd y flwyddyn.
- **Gweithredu argymhellion / camau gweithredu yr Adolygiad Llifogydd**
 Rydym wedi drafftio dau o'r pedwar Adroddiad Cau Ardal Waith sy'n cael eu hadolygu ar hyn o bryd i'w cymeradwyo, ac mae 90% o'r ddau arall wedi'u drafftio. Rydym yn fodlon bod yr argymhellion ym mhob maes gwaith yn cael eu cyflawni, ond mae angen terfynoli'r Adroddiadau Cau er mwyn darparu tystiolaeth ategol. Mae'r oedi yn sgil newidiadau yn y fformat cau, y broses adolygu, a lefel y craffu yr ydym yn ei roi ar sicrhau ein bod wedi cipio'r dystiolaeth ofynnol ar gamau gweithredu wedi'u cwblhau ac wedi trosglwyddo'r camau gweithredu parhaus y tu hwnt i'r rhaglen hon. Byddwn yn gweithio i ddod â'r targed i Wyrdd drwy gwblhau'r pedwar Adroddiad sydd ar ôl a'r pedwar Adroddiad Cau Ardal Waith ychwanegol sydd i'w cwblhau yn y chwarter nesaf (mae'r cyfanswm hwn yn naw o'r 12 ardal waith wedi'u cau). Rydym ar y trywydd iawn i gyrraedd ein targed o Adroddiadau Cau Ardal Waith a Rhaglenni a bod yn Wyrdd erbyn diwedd y flwyddyn.
- **Cynnal asedau risg llifogydd mewn lleoliadau risg uchel yn eu cyflwr targed**
 Mae'r mesur hwn yn Felyn gan ein bod ar 97.9% ar ddiwedd mis Mehefin 2022 gyda 75 o asedau yn is na'r cyflwr gofynnol ar draws Cymru. Mae angen 70 neu lai i gyrraedd y targed o 98%, felly rydym bum ased i ffwrdd o fod yn Wyrdd. Mae asedau'n cael eu harchwilio ar sail dreigl, felly gall y perfformiad fynd i lawr os yw ein harchwiliadau'n datgelu asedau islaw'r cyflwr targed. Rydym yn disgwyl bod yn Wyrdd ar ddiwedd y flwyddyn.
- **Ceisiadau am Gamau Unioni UKWAS (CARs) ac Arsylwadau - cynnydd**
 Mae'r mesur hwn wedi symud i Felyn gan nad ydym eto'n hyderus y bydd y Ceisiadau am Gamau Unioni ac Arsylwadau presennol wedi eu cau erbyn yr archwiliad. Mae ein llwybr yn ôl i Wyrdd yn golygu paratoi staff a systemau ar gyfer archwiliad 2022 sydd wedi ei drefnu ar gyfer mis Tachwedd yng Ngogledd-orllewin a Chanol De Cymru. Rydym yn disgwyl bod yn Felyn ar ddiwedd y flwyddyn ond rydym yn hyderus o gadw ardystiad.
- **Caniatadau a thrwyddedau a roddir o fewn amserlenni statudol**
 Mae'r mesur hwn yn Felyn oherwydd ein bod wedi cyrraedd 89% o'r targed o 90% ar gyfer caniatadau a thrwyddedau a roddir o fewn cyfnod amser statudol. Byddwn nawr yn adolygu cynlluniau gweithredu a ddatblygwyd gydag arweinwyr y tîm

trwyddedu; byddwn yn parhau i recriwtio i'r strwythur llawn a'r swyddi dros dro ychwanegol a gymeradwywyd yn ddiweddar ac yn cynnal hyfforddiant gloymi Gwelliant Parhaus. Rydym yn disgwyl bod yn Wyrdd ar ddiwedd y flwyddyn.

- **Darparu rhaglenni i adolygu gofynion statudol ansawdd dŵr**

Rydym yn Felyn oherwydd y bu gohirio wrth gwblhau cyflwyno'r adolygiad oherwydd effeithiau Covid ar amserlenni prosiectau yn Ch4 2021/22 a chymhlethdodau heb eu datrys gyda'r asesiad Dyfroedd Trosiannol ac Arfordirol. Mae Llywodraeth Cymru yn ymwybodol o'n dyddiad cwblhau, a byddwn ni nawr yn gweithio i gynllun diwygiedig y prosiect ac rydym ar y trywydd iawn i gwblhau'r adolygiad o faetholion yn Ch2. Rydym yn disgwyl bod yn Wyrdd ar ddiwedd y flwyddyn.

7. Mae **23 o fesurau** sy'n **Wyrdd** yn Ch1. Dyma rai i'w nodi:

- **Swm y pren a gynigir ar y farchnad**

Gwelodd Ch1 gynnig contract a oedd ar y blaen i'r swm arfaethedig ond erbyn mis Gorffennaf roedd y cynnig eWerthiant wedi disgyn islaw'r swm arfaethedig. Daeth y rhagolygon gwerthu blynyddol o ganlyniad yn fater o bryder ac roedd angen ymyrraeth i ddod â'r cynnig yn ôl i'r ystod a ragnodwyd gan y cynllun marchnata. Mae'r tîm Gweithrediadau Coedwigoedd wedi ymateb i bryderon am ddiffyg y rhaglen, ac mae swm y pren sy'n cael ei gynnig yn eWerthiant mis Hydref yn rhoi'r rhaglen yn ôl yn yr ystod dderbynol. Rydym yn disgwyl y bydd y rhaglen flynyddol a gynigir i'w gwerthu yn cyflawni'r ymrwymiad i gynnig yr isafswm o 735,000m³ ac rydym yn disgwyl bod yn Wyrdd ar ddiwedd y flwyddyn.

- **Ailgynllunio ein rhwydwaith monitro ansawdd dŵr croyw yn llwyr**

Rydym ar y trywydd iawn i gwblhau'r gwaith o gyflwyno rhaglen fonitro 2022-23. **Nid** ydym ar y trywydd iawn gyda'n gweithgaredd carreg filltir diwedd blwyddyn i gwblhau'r gwaith o ailgynllunio ein rhwydwaith monitro a'n rhaglen monitro ansawdd dŵr croyw oherwydd oedi cyn sicrhau cyllid ar gyfer rôl y swyddog arbenigol. Ar hyn o bryd rydym yn disgwyl y byddwn yn Felyn ar ddiwedd y flwyddyn ac yn cwblhau'r gwaith ailgynllunio erbyn diwedd Ch2 2023/4.

- **Cyflawni camau wedi'u targedu ar gyfer rhywogaethau sy'n prnhau mewn nifer neu'r rhai sydd ar drengi**

Rydym yn Wyrdd ar gyfer Ch1 a byddwn nawr yn parhau i gyflawni'r strategaeth ar gyfer Misglen Berlog yr Afon ochr yn ochr â gwaith arall ar gyfer rhywogaethau sy'n prnhau. Rydym yn disgwyl bod yn Felyn yn erbyn ein carreg filltir Ch2 i gwblhau'r adolygiad o Bolisi a Phroses Trawsleoli Cadwraeth CNC (symud / ailgyflwyno poblogaethau o rywogaethau penodol i safleoedd penodol). Mae'r gwaith yma wedi cael ei ohirio oherwydd newidiadau staff ac rydym wrthi'n recriwtio i gyflawni'r gwaith hwn. Ar hyn o bryd rydym ar y trywydd iawn i gyflawni ein gweithgaredd carreg filltir diwedd blwyddyn i ddatblygu prosiectau penodol sy'n dangos ein gwaith yn y maes hwn (a chyflwyno cais cam dau Cronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol ar gyfer Natur am Byth) yn Ch4.

8. Gofynnir i'r Bwrdd graffu ar yr Adroddiad Perfformiad Mewnol, gan nodi'r materion allweddol isod. Mae mwy o fanylion ar gael yn Atodiad 2.

	Chwarter 1 (1 Ebrill – 30 Mehefin 2022)	Chwarter 2 (1 Gorffennaf – 30 Medi 2022)	Chwarter 3 (1 Hydref – 31 Rhagfyr 2022)	Ar ddiwedd y flwyddyn (hyd 31 Mawrth 2023)
Coch	1			0
Melyn	5			3
Gwyrdd	5			8
Cyfanswm	11			11

Isod gwelir y mesurau i'w nodi ar gyfer Chwarter 1. Am fwy o fanylion, cyfeiriwch at Atodiad 2.

- Mae un mesur yn Goch ar gyfer Chwarter 1 (Monitro Gweithredol Iechyd a Diogelwch). Mae digwyddiadau Monitro Gweithredol i lawr o'i gymharu â'r llynedd, ond mae camau wedi'u cymryd i wella hwylustod adrodd ac ail-hyrwyddo pwysigrwydd y gwaith hwn gyda rheolwyr. Ar hyn o bryd disgwylir Melyn ar gyfer diwedd y flwyddyn.
- Mae 'Sgwrs' (y 'sgwrs' blaenoriaethau a datblygu newydd ar gyfer staff) yn Felyn (56% yn ei le). Mae disgwyl gwelliant sylweddol ar gyfer y chwarter nesaf oherwydd camau diweddaraf y rheolwyr ar hyn. Byddai gwyrdd yn 90% neu'n uwch ac rydym yn disgwyl bod yn Wyrdd ar ddiwedd y flwyddyn.
- Mae perfformiad taliadau i'n cyflenwyr yn Felyn ar ddiwedd Mehefin (sef 89%). Mae proses newydd yn cael ei gweithredu i ddatrys yr ôl-groniad o ymholiadau ynghylch anfonebau, gyda chefnogaeth adroddiad newydd i nodi unrhyw broblemau neu anghenion hyfforddi. Rydym yn disgwyl bod yn Wyrdd ar ddiwedd y flwyddyn.
- O ran diffyg cydymffurfiaeth (ymateb gorfodi) o fewn CNC, mae ein hymateb yn Felyn ar ddiwedd Mehefin, gydag un hysbysiad gorfodi wedi ei roi i CNC eleni (ein huchelgais er mwyn cyrraedd Gwyrdd yw cael sero). Caiff unrhyw ymateb ei adolygu'n fewnol a gan ein harchwilwyr allanol (e.e. ar gyfer ISO14001 ac UKWAS). Rydym yn disgwyl bod yn Felyn ar ddiwedd y flwyddyn, gan fod y mesur hwn yn adrodd yn gronnus drwy'r flwyddyn ac ni ellir ei drawsnewid o fewn y flwyddyn.
- Mae absenoldeb yn Wyrdd ac ar ei lefel isaf yn y flwyddyn ddiwethaf (sef 2.6%) a materion iechyd meddwl yw'r prif reswm dros absenoldeb. I gefnogi'r staff, rydym yn canolbwyntio ein hymdrechion ar nifer o weithgareddau, trwy waith ein swyddogion cymorth cyntaf iechyd meddwl a mynediad at amrywiaeth o adnoddau allanol a chyingor ymarferol.

Risgiau a chyfleoedd

9. Os nad yw'r wybodaeth am berfformiad a ddarperir yn adlewyrchu'r cynnydd yn gywir tuag at gyflawni'r Cynllun Busnes, a gweithrediad CNC fel sefydliad, yna ni fydd y Bwrdd yn gallu cyflawni ei rôl i graffu ar y ddarpariaeth.

Goblygiadau ehangach

- (a) **Cyllid:** Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol sylweddol o ran darparu'r adroddiad perfformiad ei hun, fodd bynnag mae rhan o'n hadolygiad chwarterol yn amlwg yn ystyried dyraniad ein hadnoddau ac felly, mae cysylltiad agos rhwng ein papurau cyllid a pherfformiad.
- (b) **Cydraddoldeb:** Mae'r asesiad perthnasol o'r effaith ar gydraddoldeb yn cynnwys ein Datganiad Llesiant, Cynllun Busnes 2022/23 a'n Cynllun Corfforaethol hyd at 2023.

Camau Nesaf

10. Bydd ein hadroddiadau perfformiad yn cael eu trafod gyda Llywodraeth Cymru a'u cyflwyno i'r Gweinidog Newid Hinsawdd. Byddant yn cael eu cyhoeddi ar wefan Cyfoeth Naturiol Cymru.

Argymhelliad

11. Gofynnir i'r Bwrdd graffu a chytuno ar adroddiad Dangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes a'r Adroddiad Perfformiad Mewnol, a chadarnhau eu bod yn addas i'w cyhoeddi.

Mynegai i'r Atodiadau

- Atodiad 1 – Dangosfwrdd Perfformiad Cynllun Busnes 2022/23
- Atodiad 2 – Adroddiad Perfformiad Mewnol 2022/23

Annex 1: Business Plan Performance Dashboard 22/23 (Q1)

The green, amber or red status* of each of our [Business Plan](#)'s dashboard measures.

Responding to the climate emergency and the nature emergency...

Current	Measure	Year end	Page
Green	Support delivery of recommendations and actions from Renewable Energy deep dive	Green	6
Amber	Develop a low emission fleet and deliver a low emission and climate adapted built estate	Green	7
Amber	Implement Flood Review recommendations / actions	Green	9
Amber	Maintain flood risk assets in high risk locations at target condition	Green	10
Green	Properties with reduced level of risk or sustained protection through capital work	Green	11
Green	Produce Flood Risk Management Plans	Green	12
Green	Priority actions undertaken on protected sites across Wales to improve condition of features	Green	14
Green	Delivering targeted action for declining species or those on the edge of extinction	Green	15
Green	Management of programmes to address and restore habitats across Wales	Green	17
Green	Action undertaken to restore Welsh peatlands including degraded NRW Estate peatland	Green	18
Green	Develop the biodiversity and cultural value of the NNRs in our direct care	Green	20
Amber	UKWAS Corrective Action Requests and Observations progress	Amber	21
Green	Area of new woodland created on the NRW Estate	Green	22
Green	Timber volume offered to market	Green	23
Green	Deliver actions in the Wales Marine Protected Area (MPA) Network Management Action Plan	Green	25
Amber	Permits and licences issued within statutory timescales	Green	27
Red	Category 1 and category 2 compliance breaches are subjected to further assessment	Green	28
Green	Decision on an appropriate enforcement response within 3 months	Green	29
Green	Response to incidents initially categorised as 'High' within 4 hours	Green	31

*For [key to green, amber and red performance assessment](#): see page 54.

Using our expertise, alongside that of others...

Current	Measure	Year end	Page
Green	Complete re-design of our freshwater quality monitoring network...	Amber	34
Green	Response to environmental governance issues and liaison with Interim Assessor	Green	36
N/A	Inform development of Welsh Government future land management policy & legislation	N/A	37
Green	Develop and implement programme to examine a proposed new National Park	Green	38
Green	Work to set strategic direction for development and implementation of projects	Green	40

Improve water quality through raising awareness...

Current	Measure	Year end	Page
Amber	Deliver programmes to review statutory water quality requirements	Green	43
Green	Deliver NRW input to the various Water Company Planning Programmes	Green	44
Green	NRW progress on key deliverables for Special Areas of Conservation (SAC) Rivers Project	Green	46
Green	Progress of our work to reduce pollution from metal mines	Green	47

Involving a diverse range of stakeholders...

Current	Measure	Year end	Page
Green	Deliver against agreed actions for Year 1 of 'All Together' (Diversity and Inclusion Strategy)	Green	50
Green	Ongoing development and delivery of combined training, resource and projects	Green	51
Green	Progress of Nature and Us / Natur a Ni programme	Green	53

Developing NRW into an excellent organisation...

See 'Internal Performance report' for measure positions related to this priority

For [key to green, amber and red performance assessment](#): see page 54.

Direct links to each Topic in this performance report
(links below / right)

Responding to the climate emergency and the nature emergency...

- [Decarbonisation \(page 5\)](#)
- [Managing Flood Risk \(page 8\)](#)
- [Nature Emergency \(page 13\)](#)
- [Habitat Restoration \(page 16\)](#)
- [NRW Estate \(page 19\)](#)
- [Marine Environment \(page 24\)](#)
- [Regulation \(page 26\)](#)
- [Incident management \(page 30\)](#)

Using our expertise, alongside that of others...

- [Improving and presenting evidence... \(page 33\)](#)
- [Providing Advice and Guidance \(page 35\)](#)
- [Using Area Statement \(page 39\)](#)

Improve water quality through raising awareness...

- [Water Planning \(page 42\)](#)
- [Water Management \(page 45\)](#)

Involving a diverse range of stakeholders...

- [Diversity and Inclusion \(page 49\)](#)
- [Nature and Us \(page 52\)](#)

Each topic report (*linked above / left*) reflects a short summary of recent progress in relation to that topic and also states the Business Plan dashboard measures related to that topic

Priority: Responding to the climate emergency and the nature emergency, focussing on Nature Based Solutions and Decarbonisation

The climate and nature emergencies are inextricably linked - what we deliver to address climate change can also help reduce biodiversity loss and vice versa. Nature based solutions lie at the heart of this. Much of our work provides these multiple benefits, improving biodiversity and locking in carbon through our planned work on peatland restoration, woodland creation, and management of marine inter-tidal habitats.

Our business as usual work reflects a huge part of many people's jobs. For example, monitoring and collating data to inform our decision making on reducing Wales' and NRW's carbon footprint; managing our estate to maximise carbon sequestration opportunities; planning for and responding to drought and flooding incidents as well as the emergence of new threats to our natural environment such as pests and diseases. We control carbon emissions through our regulatory duties, permitting the use of emerging technologies that contribute to the decarbonisation of our economy.

Our NRW Business Plan sets out the following topics in relation to this priority:

- [Responding to the climate emergency - decarbonisation](#)
- [Responding to the climate emergency - managing flood risk](#)
- [Responding to the nature emergency](#)
- [Nature based solutions - habitat restoration](#)
- [Nature based solutions - enabling tree planting and woodland creation](#)
- [Nature based solutions - managing the NRW Estate](#)
- [Nature based solutions - managing the marine environment](#)
- [Responding to the climate and nature emergencies - regulation](#)
- [Responding to the climate and nature emergencies - incident management and response](#)

The following pages reflect recent progress for topics with measures in the Business Plan dashboard, along with the latest performance position in relation to the Business Plan dashboard measure/s for each.

Topic: Responding to the climate emergency - decarbonisation

Topic summary progress:

- The Climate Change and Decarbonisation Programme has been reviewed and scaled to available capacity for 2022/23.
- Key areas include supporting decarbonisation in our fleet, built estate and procurement, rolling out climate change training, completing and implementing NRW's climate change adaptation plan.
- Work will commence this year to review the climate emergency work programme to incorporate all key climate emergency action in NRW, to be led by the new Team Leader starting in August.
- The new Team Leader and technical support role (to start in September) will provide essential extra capacity to expand the reach of this programme of work.
- Leadership Team Group have also agreed to move ownership of climate emergency action, monitoring and reporting to Leadership Team and a new group is being set up to oversee this shift.

Topic owner: Ruth Jenkins

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- Support delivery of recommendations and actions from Renewable Energy deep dive
- Develop a low emission fleet and deliver a low emission and climate adapted built estate

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Support delivery of recommendations and actions from Renewable Energy deep dive

This measure reflects our activity to support delivery of [recommendations and actions arising from Welsh Government's \(WG\) Renewable Energy deep dive](#), recognising our contribution in relation to these in order for Wales to at least fully meet its energy needs and tackle the nature and climate emergencies.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to agree the delivery plan for NRW's contribution to delivery of the deep dive recommendations.**
- We have completed this activity - all key actions for NRW are being implemented and have a forward plan for delivery this year. Key NRW-related actions relate to our consenting and advisory functions. We have submitted a business case to WG to retain wind farm income to invest in our terrestrial and marine renewable energy work (including the Offshore Renewable Energy Programme and our development planning advice service) to support the Government's energy agenda.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will continue scoping the options with the Joint Nature Conservation Committee (JNCC) for conferring the offshore advisory function from JNCC to NRW.
- Our **milestone for the next reporting period is to progress NRW's deep dive actions.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity to complete the first year of NRW's contribution to Welsh Government's Renewable Energy Deep Dive Recommendations** in quarter four. We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Ruth Jenkins

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Develop a low emission fleet and deliver a low emission and climate adapted built estate

This measure reflects activity forming part of our Adfywio/Renewal programme to develop a low emission fleet and deliver a low emission and climate adapted built estate.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to complete the roll out of hydrotreated waste vegetable oil (HVO) fuel to replace red diesel used by our plant.**
- We have not completed this activity. We have engaged with our existing bulk fuel supplier, who were unable to provide the quantities required. We have gone to market for suppliers who can provide the required volumes.
- **This measure is amber.**

What we are doing next:

- We will now let two contracts for the supply of HVO in North and South Wales in late August, early September.
- Our **milestone for the next reporting period is completion of our Accommodation Strategy – The Right Space in the Right Place - along with its associated long-term delivery plan with a focus on addressing the climate emergency.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity to deliver Adfywio programme commitments for 2022/23** in quarter four and are expecting to be green at year end.

Measure owner: Victoria Rose-Piper

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Amber			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Topic: Responding to the climate emergency - managing flood risk

Topic summary progress:

- Our **Capital Programme** is progressing well, with significant schemes at Llyn Tegid and Cowbridge advancing, plus development work for schemes in future years.
- The **Flood Recovery and Review Implementation Programme** continues to oversee delivery of the recommendations from the February 2020 Flood Review. We are on track to deliver the short and medium term actions, with longer term actions being transferred to Business Boards for ongoing delivery.
- Our routine **Annual Maintenance Programmes** are underway, as we continue to operate on a prioritised basis within the budgets available to us. We continue to make process and delivery improvements in this area.
- We have **32 projects** in our **Improvements Programme** at various stages. Several are significant ICT projects which are delivering core customer-facing systems, such as the **Flood Warning Service** replacement project, which is progressing well.
- We have continued to address the relevant recommendations from the 'Toddbrook review' into **reservoir safety**, as we seek to do more to go beyond compliance to ensure safety.
- We continue to push for recognition of and action against the challenges ahead, particularly with regard to the need for significant **adaptation** in response to the **Climate Emergency**.
- Overall, much significant work continues to be delivered. The main challenge is volume of work and rising external expectations, with high workload on our staff. **Recruitment** is challenging, with **skills shortages** across the industry. We have increased our activities on the **skills and capability** agenda in response to this issue and risk.

Topic owner: Jeremy Parr

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- Implement Flood Review recommendations / actions
- Maintain flood risk assets in high risk locations at target condition
- Properties with reduced level of risk or sustained protection through capital work
- Produce Flood Risk Management Plans

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Implement Flood Review recommendations / actions

The February 2020 floods were the most significant floods in Wales since the 1970s, and our Review into our own performance identified areas for improvement and recommended actions. This measure reflects delivery tracking of the remaining improvements identified in [our Review](#).

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure for the quarter is to draft, review and approve 4 Work Area Closure Reports** (bringing the total to 5 of the 12 work areas closed).
- **This measure is amber.** We have not fully completed this activity. We have drafted two of the four Work Area Closure Reports which are currently being reviewed for approval, and the two others are 90% drafted.
- We are satisfied that the recommendations in each work area are being delivered, but the Closure Reports need finalising to provide supporting evidence. The delay is due to changes in the closure format, review process, and the level of scrutiny we are giving on ensuring we have captured the required evidence on completed actions and the transfer of the ongoing actions to outside this programme.

What we are doing next:

- We will work to bring the target to Green by completing the outstanding **4 Reports and the additional 4 Work Area Closure Reports due next quarter (this totals 9 of the 12 work areas closed)**.
- **We are on track to achieve our target of Work Area and Programme Closure Reports by year end.** We have factored in the risk of further delays at the end of Q2 by developing a mitigation plan to ensure completion of all 9 closure reports in October if required. Delivery of the 59 (of the 74) actions scheduled for completion by this year is on track, and the 15 longer term actions will be transferred to the relevant NRW Business Boards for tracking.
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Jeremy Parr

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Amber			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Maintain flood risk assets in high risk locations at target condition

NRW owns and/or maintains 3,500 assets in high risk systems, forming part of the national flood defence infrastructure, providing benefit to thousands of properties in Wales. It is vitally important that these assets are maintained, as a poor condition asset anywhere within the system can impact that location – it is only as good as its weakest link.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **target for this measure is 98% of flood risk assets** in high risk systems at target condition. We are at **97.9%** at end of June 2022.
- **This measure is amber.** We currently have 75 below required condition assets across Wales and require 70 or fewer to achieve the target – we are 5 assets off being green.
- Assets are inspected on a rolling basis, so the performance can go down if our inspections reveal assets below target condition. The measure is therefore a snapshot at the time of reporting. The total number of assets does fluctuate slightly as data improvements are made by the area Asset Performance teams.

What we are doing next:

- For the 75 assets that are below required condition: 22 are expected to be short term fixes (within next Quarter), 33 are expected to be medium term (within this or possibly the next Financial Year) and 20 are expected to be longer term (after the next Financial Year, as they require more substantial work). We will target the most urgent fixes on a risk basis, although our inspection programme will uncover further assets below required condition as we fix these others.
- We will work to develop the plans to return the longer term defective assets to required condition.
- We will continue making improvements to our reporting and scheduling systems.
- Our **target for the next reporting period is 98%**.

Measure owner: Jeremy Parr

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Amber			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status
 [To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Properties with reduced level of risk or sustained protection through capital work

This measure reflects the number of properties benefitting from a reduced level of flood risk (moving from a higher risk category to a lower through a new scheme or improvement works) or sustained level of flood risk (through capital maintenance work).

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to provide a progress update.**
- Our target is 1,000 properties by year end. Key projects are progressing well, and we are currently forecasting that we will surpass our target at year end. The majority of properties will be claimed as we reach key delivery windows, including working on sea defences (September), fisheries embargo for in-river work (October) and financial year end (March). This is reflected in our profiles for the year. Key projects this year include Llanfair TH (33 properties), Llyn Tegid (800 properties), Afon Wydden (150 properties) and Cowbridge (150 properties), and these are on track.
- **This measure is green** as we are on track for delivery.

What we are doing next:

- We will now monitor the progress of key projects and ensure that we meet the target of 1,000 properties. We are also continuing to develop projects that will contribute to delivery of this target in future years.
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity of 1,000 additional properties directly provided with reduced risk / sustained level of protection** in quarter four and are set to be green at year end.

Measure owner: Jeremy Parr

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Produce Flood Risk Management Plans

This measure reflect our progress in producing updated [Flood Risk Management Plans \(FRMPs\)](#) and includes updates in relation to their development, consultation around them, their publication and future monitoring. The updated plans will identify what is at risk of flooding alongside the objectives and measures that we propose to manage the risk of flooding.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to finalise drafting of FRMPs.**
- We have completed this activity with a draft version of the plan being shared internally for initial comments, the outline of the proposed FRMPs and objectives being proposed have also been shared with the FRM Committee and Executive Team as part of strategic discussions on the future of FRM in Wales.
- **This measure is green** as the expected milestones for this work are being met, there are however risks in regard to resourcing with the key project lead leaving for maternity leave and unsuccessfully being replaced through internal recruitment currently. The team are re-prioritising other work demands to keep this work on track.

What we are doing next:

- We will now take account of the internal discussions and comments received and issue an updated set of plans to full external consultation, this is planned to start in late summer.
- Once the consultation response has been received the plans will be finalised later this year with an ambition to publish the updated FRMPs by the end of this calendar year.
- Our **milestone for the next reporting period is FRMPs consultation completed.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity of all FRMPs published (and FRMPs incorporated into Business as Usual and monitored)** in quarter four, and are therefore forecasting this measure to be **green** at year end.

Measure owner: Jeremy Parr

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Topic: Responding to the nature emergency

Topic summary progress:

The Senedd have declared a nature emergency for Wales. NRW is progressing the priorities of the Vital Nature Strategy and Work Programme, putting biodiversity and ecosystem resilience at the very centre of our work. Examples include:

- Working with Welsh Government to develop Nature Networks, a Welsh 3-year costed programme to enhance biodiversity and build ecosystem resilience with protected sites at its core.
- Contributing to the Welsh Government Deep Dive into biodiversity looking at actions we can take in Wales take to contribute to the global target to protect 30% of the land and sea by 2030, tackling our nature and climate crises.
- Engaging with eNGO and voluntary sector interests via the NRW/WEL Forum in the development of 'Nature and Us'.
- Finalising stage one of the work on Habitats and Species Section 7 Lists for handover to WG for their stage two work.
- Working with and supporting partners such Wales Biodiversity Partnership, Public Services Boards, Wales Environment Link and the Local Nature Partnerships to maximise opportunities for biodiversity.

Topic owner: Martyn P. Evans

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- Priority actions undertaken on protected sites across Wales to improve condition of features
- Delivering targeted action for declining species or those on the edge of extinction

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Priority actions undertaken on protected sites across Wales to improve condition of features

Improving protected site condition is essential for maintaining biodiversity and building ecosystem resilience. This measure reflects how we are progressing with actions to improve protected sites across Wales to fully provide ecosystem service benefits and function as a core part of a resilient ecological network - enabling habitats and wildlife to thrive.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to confirm annual plan and resources and have 15% of actions completed or underway.**
- We have completed this activity. Environment Teams have completed the plan and reported that in Q1 27% of the 199 actions are now underway or complete.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now continue with delivery of NRW actions for designated sites and on the NRW Estate, working with stakeholders, partly funded through the Welsh Government Nature Networks Fund.
- Our **milestone for the next reporting period is 30% of actions completed or underway**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity of 80% of planned actions completed** in quarter four.
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Martyn P. Evans

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Delivering targeted action for declining species or those on the edge of extinction

This measure reflects actions to address biodiversity loss and build ecosystems resilience - what we are doing as targeted actions for declining species or those on the edge of extinction in Wales. Unless we reverse biodiversity decline and build resilient ecosystems, our well-being and that of future generations will suffer.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to deliver planned habitat restoration work for Fresh Water Pearl Mussel at Cae Gwyn (Afon Eden Special Area of Conservation, North Wales)**. We have completed this activity. We have taken away the embanked boulders and returned the large material back into the channel over a 600m stretch, replaced the smaller cobbles in amongst the boulders to give the structure for gravels to be retained and bundled the large woody material and secured that in the river channel. All of this has re-connected the floodplain and restored the diversity of the riverbed, providing suitable habitat for pearl mussels. This results in multiple benefits for biodiversity, fisheries and flooding.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now continue to deliver the Freshwater Pearl Mussel strategy alongside other work for declining species.
- Our **milestone for the next reporting period is to complete the review of NRW's Conservation Translocations Policy and Process (moving / reintroducing populations of particular species to particular sites)**. This work has been delayed because of staff changes. We are currently undertaking recruitment to enable this work to be undertaken but expect to have to report this milestone at amber in Q2.
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity to progress specific projects illustrating our work in this area (and submit the National Heritage Lottery Fund stage two application for Natur am Byth)** in quarter four. We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Martyn P. Evans

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Topic: Nature based solutions - habitat restoration

Topic summary progress:

- NRW is progressing the priorities of the Vital Nature Strategy and Work Programme, putting biodiversity and ecosystem resilience at the very centre of our work.
- Examples include working with Welsh Government to develop Nature Networks, a Welsh 3-year costed programme to enhance biodiversity and build ecosystem resilience with protected sites at its core.
- NRW is continuing to progress work on its peatland restoration programme. We are ensuring that peatlands are sustainably managed and safeguarded to recover their critical biodiversity resource, store carbon, reduce greenhouse gas emissions and play their role as a component of Natural Flood Risk Management.
- NRW is working to build a programme for grassland restoration with a Pilot Project underway in Carmarthenshire and Pembrokeshire.

Topic owner: Ruth Jenkins

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- [Management of programmes to address and restore habitats across Wales](#)
- [Action undertaken to restore Welsh peatlands including degraded NRW Estate peatland](#)

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Management of programmes to address and restore habitats across Wales

This measure reflects our progress with management of programmes to address and restore habitats across Wales, including updates through the year on the Nature Networks Programme, Grassland programme and LIFE Quake project.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to commence the development of Nature Networks Programme**
- We have completed this activity having planned a programme of works with the Environment and other Operations Teams.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now start to deliver the planned works.
- Our **milestone for the next reporting period is complete recruitment for LIFE Quake project.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity to establish new Welsh Government and EU LIFE restoration programmes (including complete the implementation of the LIFE Quake project set up phase)** in quarter four. However, we have identified recruitment risk and are working to mitigate these issues.
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Ruth Jenkins

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Action undertaken to restore Welsh peatlands including degraded NRW Estate peatland

We are continuing to progress a national programme of peatland restoration across Wales. This measure reflects key action taken to [restore Welsh peatlands](#), including on the NRW Estate. It includes an update on the number of hectares of peatland restoration activity undertaken on the NRW Estate and on other land.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to launch the Wales Peatland Data Portal and the new Competitive Development Grant**. We have completed this activity. We have launched the new Wales peat data portal, launched the new competitive peatland restoration development grant. We have also achieved our Q2 milestone of awarding all Strategic Allocated Funding grant letters to 9 partners.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now support prompt award of the competitive grant, continue to develop contract specifications for direct delivery of groundworks on the Welsh Government Woodland Estate, liaise with grant partners and develop plans for next financial year.
- Our **milestone for the next reporting period is to award National Peatland Action Programme (NPAP) Strategic Allocated Fund grants to partners**.
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity to deliver 450 ha of peatland restoration activity as part of the National Peatland Action Plan (including approximately 120ha on the NRW Estate)** in quarter four. We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Martyn P. Evans

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Topic: Nature based solutions - managing the NRW Estate

Topic summary progress:

- The NRW land estate is the Welsh Government Woodland Estate and National Nature Reserves (NNRs) for which we are responsible. At 160,000ha it is 7% of the size of Wales because it is 7% of Wales. It includes among other things:
 - 80 designated Special Areas of Conservation and Sites of Special Scientific Interest, 56 NNRs.
 - 40% of Wales woodland, 19,000ha of ancient woodland sites, and 60% of Wales' sustainable timber harvest.
 - 3.5M visits per year on 955km walking, 25 accessible; and 8 horse-riding trails; 566km mountain biking trails; 6 visitor centres; and 3,702km of forest roads for recreation as well as forest management.
 - 441MW installed capacity of renewable energy. 32.9MtC carbon stocks (81% woodland, 9% bog/fen, 10% other).
 - 27 reservoirs, 160 ex-industrial spoil tips, 18,000 ash trees to make safe, 200km unauthorised bike trails to sort.
- Our main aim for the Estate is sustainable management of natural resources. This costs £50M per year of which £30M to £40m is funded by sustainable enterprise. With these resources we are:
 - Adapting to climate change and enabling society to adapt, especially for flood risk and to safeguard clean water.
 - Reducing greenhouse gas emissions by maintaining the area of woodland, converting degraded deep peat into healthy wet peatland habitat, providing harvestable timber; and supporting increases in on-shore wind-power.
 - Improving ecological processes to enable nature to adapt to climate change and protecting key species / habitats.
 - Providing opportunities for people to enjoy the outdoors benefiting health, well-being and social capital.
 - Enabling communities to use their local NRW Estate. Supporting sustainable private enterprise.
- The measures in this topic illustrate this range of services. “Action undertaken to restore Welsh peatlands including NRW Estate peatland” and “Management to address and restore habitats across Wales” are also relevant.
- We hold ourselves to high standards of sustainable land management, including for example Forest Industry Safety Accord (FISA) requirements and ISO45001 health and safety management standards; UK Woodland Assurance Standard (UKWAS), and ISO14001 environmental management system.

Topic owner: Dominic Driver

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- Develop the biodiversity and cultural value of the NNRs in our direct care
- UKWAS Corrective Action Requests and Observations progress
- Area of new woodland created on the NRW Estate
- Timber volume offered to market

Measure: Further develop the biodiversity and cultural value of the NNRs in our direct care

This measure reflects the delivery of priority actions being carried out to further develop the value of National Nature Reserves (NNRs) in NRW's direct care. The priority actions reflect those we have deemed the most important to generate beneficial ecological processes.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to have made sufficient progress to be confident about reaching the year-end milestone**
- We have completed this activity. Of the 133 priority actions, 14 are underway, 9 have contracts awarded and 22 are out for tender. The remainder have yet to be started but this is normal and reflects the fact that most works on NNRs take place in the winter months.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now continue to deliver the planned program of works in accordance with the agreed timetable.
- Our **milestone for the next reporting period is have made sufficient progress to be confident about reaching the year-end milestone**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity of 80% of 133 priority actions across 44 NNRs delivered (80% of planned priority actions)** in quarter four and are on track to be green at year end.
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Dominic Driver

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: UKWAS Corrective Action Requests and Observations progress

This measure reports on the annual UK Woodland Assurance Standard (UKWAS) external audit. Being certified via UKWAS shows we [sustainably manage the Welsh Government Woodland Estate \(WGWE\)](#) to Forest Stewardship Council® (FSC®) and Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) international standards.

Latest position (to end of June 2022):

- **Our milestone for this measure is to have made sufficient progress to be confident of achieving the year-end milestone.** In 2021, we had 1 major Corrective Action Request (CAR), 1 minor CAR and 5 Observations (Obs), fewer than in 2020 and we want fewer still. We have therefore defined success as continuing to show improvement rather than simply retaining certification.
- Our auditors assess evidence of closure of CARs / Obs. They have closed the major CAR. We believe we have evidence to close 2 of the Obs, the minor CAR and 2 other Obs will be assessed at audit. 1 Obs will remain open during the period of the certificate with progress assessed each year.
- **This measure has moved to Amber.** We are not yet confident that the CARs and Obs will be closed at audit and few enough new CARs opened that we achieve our year-end milestone. Our back to green pathway is to prepare staff and systems for the 2022 audit scheduled for November in North West and South Central.

What we are doing next:

- Our milestone for the next period is to make sufficient progress to be confident of achieving the year-end milestone.
- We will further embed progress on sustainable forest management and prepare for the 2022 audit.
- **We currently have more work to do to achieve fewer CARs open after this year's audit than after last year's audit.** We are confident of retaining certification.

Measure owner: Dominic Driver

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Amber			Amber

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Area of new woodland created on the NRW Estate

This measure reflects the area of new woodland created on the NRW Estate (hectares acquired / identified if already in ownership and hectares where work is done to establish new woodland by planting and/or natural colonisation). It covers the contribution of NRW's land estate to woodland creation and progress on the commitment to the [Welsh Government Woodland Estate \(WGWE\)](#) being bigger in 25 years than it was in 2018.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to have made sufficient progress to be confident about reaching the year-end milestone.**
- We have completed this activity. We have acquired 44ha and have 118ha in progress. We have 164ha (sites acquired in 2021/22) for planting this year. Further progress on acquisitions is subject to approval from Welsh Government.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will continue to carry out public engagement and plan sites for planting in Q3/4. We will continue work to acquire sites through a range of mechanisms subject to approval from Welsh Government.
- Our **milestone for the next reporting period is to have made sufficient progress to be confident about reaching the year-end milestone.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity of an additional 150 ha of land acquired / identified for woodland creation (contributing to 350 ha total over the life of the programme) plus 150 ha woodland created in 2022/23.**
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Dominic Driver

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Timber volume offered to market

This measure reflects a commitment set out in the [Timber Sales and Marketing Plan](#). We currently offer an available timber harvest of around two thirds of the total Welsh market, generating significant income and supporting the timber economy in Wales.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **target for this measure is 154,000m³ offered to market**.
- We have achieved this. We offered 173,000m³ to market in the April 2022 sale.
- **This measure is green** for Q1.

What we are doing next:

- The July eSale volume offer fell below the planned volume, which brought the annual sales forecast into concern and required intervention to bring the offer back into the range prescribed by the marketing plan. We have responded to concerns about the programme shortfall, and the volume offered in October eSale puts the programme back into the acceptable range.
- Our cumulative **target for the next reporting period is 352,000m³ offered to market**.
- We are currently on track to meet our **year-end target of 750,000m³ offered to market**, in quarter four.

Measure owner: Elsie Grace

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Topic: Nature based solutions – managing the marine environment

Topic summary progress:

The marine programme continues to be steered as a single integrated programme of marine work across NRW. Work has continued/commenced this year in priority areas such as:

- Delivery of the Offshore Renewable Energy Programme and support of renewable energy deep dive implementation including a business case to WG for resources to expand to keep pace with renewables development.
- Establishing a new marine projects team to delivery capital funded projects under Nature Networks to improve the condition of Marine Protected Areas.
- Advising WG on environmental considerations in developing a spatial approach to marine planning.
- Progressing our advice on assessing coastal squeeze.
- Working with partners to deliver the marine Area Statement.
- Managing the Burry and Dee cockle fisheries; delivery our Dee conservancy function.
- Continuing to delivery fisheries environmental impact assessments under the assessing Welsh Fishing Activity project to Welsh Government.
- Delivering our marine evidence programme and revising our priority evidence needs.
- Responding to proposed changes in environmental management policy and legislation from Defra.

Topic owner: Rhian Jardine

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- [Deliver actions in the Wales Marine Protected Area \(MPA\) Network Management Action Plan](#)

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Deliver actions in the Wales Marine Protected Area (MPA) Network Management Action Plan

This measure reflects progress with [Marine Protected Areas network](#) management actions. The marine protected area network is a key tool in developing greater resilience in the marine environment and is an integral consideration for all developments in the marine area, through Wales National Marine Plan policy (WNMP).

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to commence NRW's agreed annual actions in the MPA Network Management Action Plan.**
- We have completed this activity. We have started the one new funded action in the action plan and all others are under way. The new funded action is on landfill impacts on MPAs, looking at coastal landfill sites in the context of different climate change scenarios to see which ones pose the most risk to our MPAs and look at how that risk could be managed. All other NRW actions this year are ongoing or longer-term projects, and all are progressing well, a mid-year review meeting for the Steering Group is planned for September 2022. We have also added the marine Nature Networks projects into the MPA Management Action Plan as an action to report on. NRW are also working closely on a few actions led by other organisations e.g., action on developing new project with European Marine Site Officers.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now continue to work on projects.
- Our **milestone for the next reporting period is to review action progress and report to NRW's Marine Subgroup**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity to deliver 100% actions by year end (and sign off and report on final delivery)** in quarter four.
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Rhian Jardine

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Topic: Responding to the climate and nature emergencies - Regulation

Topic summary progress:

- The measures for Regulation show performance is on track, except for Compliance. 89% of permits and licences were issued within statutory timescales. Permit reviews for sites within the Food, Milk and Drink sector were completed which will further limit emissions from these sites. The NRW / Environmental permit review focuses on food, drink and milk processing sector. We have responded to the findings of the waste permitting audit and implemented an action plan. We continue to liaise closely with WG in relation to their end-to-end review of marine licensing. New general licences have been issued following conclusion of the Wild Bird Review. Recruitment has progressed and has included the creation of temporary posts to help improve performance, due to a backlog in the work queue before applications are duly made. Planning for Special Area of Conservation (SAC) River Phosphorus permit reviews is commencing.
- For Compliance, more site visits have been occurring after the Covid restrictions have been lifted, leading to more Category 1 and 2 Compliance breaches being discovered. However, inspection frequency is below that expected. This is a consequence of cross-subsidy to permitting activity and increased incident response (GiA) which reduce the resources available for planned compliance activities. Recent events at COMAH sites have resulted in resources being diverted to reactive work, with non nuclear Radioactive Substances Regulation (RSR) inspections particularly impacted.
- Enforcement activity has also been returning to expected pre-pandemic levels. An increasing number of cases, including some high-profile cases have progressed through to court. An increased focus on Enforcement is in progress the results of which will become clearer over 2022-23.

Topic owner: Nadia De Longhi

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- Permits and licences issued within statutory timescales
- Category 1 and category 2 compliance breaches are subjected to further assessment
- Decision on an appropriate enforcement response within 3 months

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Permits and licences issued within statutory timescales

This measure reflects permits and licences issued within [statutory timescales \(which vary by permit\)](#), and additionally includes an additional progress update in quarter three on completion of specific permit reviews (for energy from waste installations) and new authorisations applications (in relation to water resources).

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is 90% of permits and licences issued within statutory time period.**
- We have achieved 89% of permits and licences issued within statutory time period.
- **This measure is amber.**

What we are doing next:

- We will now...
 - Review action plans developed with permitting team leaders
 - Continue to recruit to full structure and the additional temporary posts recently approved
 - Conduct Continuous Improvement refresher training
 - Progress continuous improvement opportunities of the determination process
e.g. risk based internal consultations within the felling licence process
 - Engage with WG in relation to the end-to-end review of marine licensing.
- Our **milestone for the next reporting period is 90% of permits and licences issued within statutory time period**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity of 90% of permits and licences issued within statutory time period** in quarter four.
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Nadia De Longhi

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Amber			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Category 1 and category 2 compliance breaches are subjected to further assessment

This measure reflects the number of category 1 and category 2 compliance breaches and provides assurance that they have been subjected to follow up compliance effort in the subsequent 6 months. Poor performance at permitted sites has the potential for a wide range of impacts. This measure also reflects additional updates each quarter, including in relation to service standards, compliance performance, water company performance and storm overflows action.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is 95% category 1 and category 2 compliance breaches are subjected to further compliance assessment within 6 months.**
- This measure means that in Q1, we are tracking follow up compliance effort for breaches which we identified between October 2021 and December 2021. We recorded 16 category 1 and 2 breaches during that period and over the subsequent 6 months carried out further compliance work for 13 of those breaches. We have ongoing compliance effort relating to the remaining 3 breaches which have exceeded the target of 6 months and are showing as Red. For Q1 this gives a performance of 81%.
- **This measure is red.**

What we are doing next:

- The compliance activity at sites where we have identified Category 1 and 2 breaches, in particular the three flagged here, have been prioritised for follow up to ensure we are confident that operators are taking the appropriate action to come back into compliance promptly during Q2.
- Our **milestone for the next reporting period is 95% (and finalise Regulatory Service Standards - the level of compliance activities and performance monitoring framework) and publish water company Environmental Performance Assessment report.**
- We will proactively monitor delivery of this measure. This will help ensure we achieve our **year end milestone activity of 95% (and report on milestones from Regulatory Action Plan within Storm Overflow Roadmap)** in quarter four.

Measure owner: Nadia De Longhi

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Red			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Decision on an appropriate enforcement response within 3 months

This measure reflects decisions on appropriate enforcement response in relation to environmental crime being made within three months. This measure also reflects additional updates each quarter, including in relation to enforcement priorities and annual regulatory and waste crime reporting.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is 95% of decisions in relation to environmental crime being made within three months.**
- In Q1 of 2022/23, we have made **172** decisions in relation to environmental crime, **100%** of which were made within three months.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- Our **milestone for the next reporting period is 95% of decisions in relation to environmental crime being made within three months (and complete strategic assessment of enforcement priorities).**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity of 95% of decisions in relation to environmental crime being made within three months (and complete the annual regulatory report and tackling waste crime annual report)** in quarter three and four, and are expected to be green at year end.

Measure owner: Nadia De Longhi

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Topic: Responding to the climate and nature emergencies - incident management and response

Topic summary progress:

- **Preparedness:** We are putting out for tender a new framework contract to provide a consistent air quality incident monitoring response across Wales. We have also been working closely with multi-agency partners to review and improve our wildfire response.
 - **Guidance:** We have been developing and updating a range of internal guidance, including air quality incident response handbooks, our incident categorisation and guidance on operating incident rooms virtually.
 - **Training:** To enable increases in resilience (below), we are improving our procedures for training staff to carry out incident response roles, including clarifying roles and responsibilities. New cohorts of staff have been scheduled to undertake Incident Management Foundation Programme and Land Management Duty Officer training.
 - **Exercising:** To support improvements in our wildfire incident response (above), exercises with our contracted response helicopter and Fire & Rescue Services have been held in North and South Wales.
 - **Resilience:** Rota resilience will start to improve following the recent rota contractual consultation work and subsequent implementation which will mean more staff will be joining rotas following completion of their training. The implementation of this work is underway, with prioritisation being given to those rotas with significant resilience issues.
- **Response:** Over 600 incidents were reported to us each month of Q1, which we responded to in line with our policies and procedures. Along with our ongoing response to Avian Influenza and *Phytophthora pluvialis*, our drought plans have been initiated, where required.
- **Review:** We have carried out reviews of our response to Storms Dudley, Eunice & Franklin and the March wildfires, as well as other environmental and business continuity incidents, and continue to embed our learning from incidents.
- **Business continuity:** We are continuing with work to improve our ability to respond and maintain continuity of our key services, with a focus on planning for ICT related disruptions, including potential ICT Critical Incidents.

Topic owner: Lyndsey Rawlinson

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- Response to incidents initially categorised as 'High' within 4 hours

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Response to incidents initially categorised as ‘High’ within 4 hours

For incidents we initially class as High Level (using our Incident Categorisation Guidance criteria), we aim to respond within four hours of being notified. This is to ensure we prioritise our efforts on the high impact incidents, and we act within a suitable timeframe to minimise harm and impact. Response may include physical attendance at the site, but also includes other activities, such as contacting professional partners.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **target is responding to 95% of these incidents within four hours**, with this being calculated for incidents with accurate data only (i.e., not missing or negative times). We report on records with these data quality issues separately.
- **We have achieved this in Quarter 1, with 98%**. In relation to data quality, 9 out of the 407 incidents initially categorised as High-level have missing response details. While response times for these 9 would not affect our overall compliance for this measure, we are addressing them with specific officers (as outlined below). A further 6 records have a negative response time, i.e., the response time was recorded as being before the notification time in error.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We are continuing to check all incident records that have missing response details and are asking managers to ensure their teams review the records and correctly record these details. We are also updating our guidance and recording system to improve clarity and awareness as to what information staff need to record about their response.
- Our **target for the next reporting period remains 95%**.
- We are currently on track to meet our **year end target of 95%** in quarter four.
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Lyndsey Rawlinson

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Priority: Using our expertise, alongside that of others, with evidence from SoNaRR2020, to support innovative, integrated decision making to tackle the climate emergency and nature emergency

Our business as usual activity here involves working with national stakeholders to gather, share, promote and update evidence on the state of natural resources in Wales, and using evidence based [Area Statements](#) to inform our priorities, projects and engagement with stakeholders in our seven places, particularly the Public Services Boards as they prepare their well-being assessments and plans. All our work is rooted in good evidence and using and sharing it with partners and communities to advocate for and deliver SMNR.

Our NRW Business Plan sets out the following topics in relation to this priority:

- [Improving and presenting evidence about the natural environment](#)
- [Providing advice and guidance](#)
- [Work with partners and communities using area statements](#)

The following pages reflect recent progress for topics with measures in the Business Plan dashboard, along with the latest performance position in relation to the Business Plan dashboard measure/s for each.

Topic: Improving and presenting evidence about the natural environment

Topic summary progress:

- We are engaging with the Ofwat-funded and Rivers Trust led Catchment Systems Thinking Cooperative (CaSTCo) project. The project is exploring citizen science-based approaches for monitoring water quality.
- We have increased our monitoring in the River Wye to develop a better understanding of the impacts of nutrient pollution and other water quality pressures in the catchment, and to target water quality improvement actions. The work involves the use of automatic monitors (sondes) as well as biological sampling of diatoms (microscopic algae) and invertebrates in headwater tributaries.
- We continue to publish content to the Wales Environmental Information Portal and invite feedback from users.
- NRW recently approved our new Digital Strategy. The strategy's vision is to provide better and simpler digital services for the people and environment of Wales, and to support our work in tackling the nature and climate emergencies. The strategy includes a mission that focusses on improving data delivery and collaboration.
- We have engaged with a variety of Welsh Government stakeholders to align the next SoNaRR as closely as possible to their requirements, and ideally to co-design elements.

Topic owner: Chris Collins

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- [Complete re-design of our freshwater quality monitoring network](#)

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Complete re-design of our freshwater quality monitoring network

This measure reflects activity to complete the re-design of our freshwater quality monitoring network and monitoring programme, and complete this year's monitoring programme. For this year, the quality of water in our rivers and streams, is a particular focus for us, as is developing our evidence and understanding of nutrient impacts in SAC (Special Areas of Conservation) rivers to inform a strategy for their long term remediation.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to identify future monitoring and evidence requirements, and complete a review of best practice monitoring in other countries.**
- We have completed this activity.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now recruit a specialist officer on a 3-year contract to complete the monitoring network redesign work and lead the implementation work to follow in 2023-4 and 2024-5.
- Our **milestone for the next reporting period is to develop and publish freshwater quality monitoring strategy**
- We are **not** on track with our **year end milestone activity to complete the redesign of our freshwater quality monitoring network and monitoring programme** because of a delay in securing funding for the specialist officer post. We are on track to **complete the delivery of the 2022 -23 monitoring programme.**
- We currently expect we will be amber at year end and complete the redesign work by the end of Q2 2023/4.

Measure owner: Chris Collins

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Amber

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Topic: Providing advice and guidance

Topic summary progress:

- A permanent resource is being established to manage our work on environmental governance issues on behalf of the organisation. We have recently concluded the appointment of the Strategic Environmental Manager who will lead the team. Recruitment to members of the team will now proceed during Q2.
- As part of our advice and guidance work, we have undertaken a SMNR self-assessment of our role within, and advice to the development plan process. A draft report has been published which is scheduled to be authorised during Q2. We have developed new Landscape Sensitivity Assessment guidance which is intended to help decision-makers steer the location of large infrastructure to areas better able to accommodate them. This will be published on our website in Q2.

Topic owner: Ruth Jenkins

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- [Response to environmental governance issues and liaison with Interim Assessor](#)
- [Inform development of Welsh Government future land management policy & legislation](#)
- [Develop and implement programme to examine a proposed new National Park](#)

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Response to environmental governance issues and liaison with Interim Assessor

This measure relates to NRW's response to environmental governance issues and liaison with the Interim Environmental Protection Assessor (Wales) (IEPAW) and proposed environmental oversight body.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to make an initial response to relevant submissions including calls for evidence and published reports within 20 working days.**
- We have not received any relevant submissions or calls for evidence during Q1. We have received and noted the Annual Report of IEPAW, issued on 1st June 2022. This provided a useful summary of the areas covered by the submissions. We provided a briefing to the CEO and Chair who attended the meeting of the Climate Change, Environment, and Infrastructure Committee (CCEI) to support their work to complete evidence gathering exercise on issues including environmental governance. We provided a briefing for CEO and Our Executive Director to support the most recent biannual meeting between NRW and IEPAW (21st June 2022).
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now continue to respond to relevant submissions including calls for evidence and published reports within 20 working days.
- Our **milestone for the next reporting period is to make an initial response to relevant submissions including calls for evidence and published reports within 20 working days.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone to provide submissions and evidence when required (and make an initial response to relevant submissions including calls for evidence and published reports within 20 working days)** in quarter four. We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Ruth Jenkins

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Inform development of Welsh Government future land management policy & legislation

This measure reflects provision of NRW advice and guidance to inform the development of Welsh Government future land management policy and legislation impacting on more than 90% of land in Wales.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to undertake response to Welsh Government's introduction of the Agriculture (Wales) Bill and formal consultation process.**
- We have supported this work but not completed this activity. Welsh Government publication of the Agriculture (Wales) Bill has been delayed until the Autumn and therefore the formal consultation process has not started. However, work has been undertaken to input into the Cost Benefit Analysis to support the Bill. There has been engagement with this work and we continue to support and advise the WG programme.
- No RAG as the Welsh Government trigger for the work has not been started.

What we are doing next:

- We will be looking to develop a Service Level with WG for supporting the development and delivery mechanism of the legislation and the scheme. This work is critical for both the efficient interaction of the final regimes with NRW duties.
- **Our milestone for the next reporting period is to provide advice to Welsh Government on opportunities to develop a proportionate and deliverable regulatory standard for land in Wales.**
- We will assess RAG as soon as possible once the Welsh Government timetable is clearer.

Measure owner Sian Williams

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
N/A			N/A

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Develop and implement programme to examine a proposed new National Park

This measure reflects activity to develop and implement a programme to examine a proposed new National Park in North East Wales to cover the Clwydian Range and Dee Valley.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure in Q1 is to confirm forward scope of programme.**
- We have completed this activity and since presented a Designated Landscape Programme to the Planning, Landscape and Energy Sub-group, including work programme milestones.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now recruit programme staff, commence the evidence gathering stage, plan and commence communications and engagement strategy including 'lines to take' on avoiding pre-determination perception and complete second round of discussion with relevant local authorities. The Programme Manager and Team Leader when appointed and in post will progress establishment of Programme Board, detailed programme and PMO approach.
- Our **milestone for the next reporting period is to progress programme milestones.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity to develop and implement a programme to examine a proposed new National Park in North East Wales (and review progress and report to our NRM Business Board and the Protected Areas Committee of our Board).**
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Rhian Jardine

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Topic: Work with partners and communities using Area Statements

Topic summary progress:

- We have supported our NRW Public Services Board (PSB) Reps to work with their PSB partners and associated communities to input into the next well-being plans.
- In order to do so, we have produced a Framework of Environmental Well-being which enables our officers to assess the draft assessments, objectives and plans for the manner and degree in which they address the environmental well-being of the PSB area; give recommendations for improvements; give NRW's aspirations for the plans and state NRW's contribution to the process.
- The Area Statements are part of the baseline information used by NRW PSB Reps to inform this process.

Topic owner: Martyn P. Evans

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- [Work to set strategic direction for development and implementation of projects](#)

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Work to set strategic direction for development and implementation of projects

This measure reflects work with staff and partners to set strategic direction for the development and implementation of projects that address Area Statement and Public Services Boards' (PSBs) priorities and opportunities

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to undertake a lessons learnt exercise on how Area Statements have informed Place Priorities.**
- We have completed the second round of interviews as part of the 'User Stories' project. We have worked with Place-based officers to explore how effectively Area Statements are being used at the local level. We have written a paper on what a National Area Statement could achieve in terms of more fully engaging with land management and planning systems and supporting existing Area Statements. We have created frameworks for assessing the extent to which Area Statements and the State of Natural Resources Report (SoNaRR) feature in PSB Well-being Planning.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now continue to work with People & Places teams to support them to input into the PSB Well-being Planning process. We will publish our 'Wales Overview Report: Local Assessments of Environmental Well-being' and share this with our public sector partners.
- Our milestone for the next reporting period is to **support 15 Public Services Boards (PSBs), using our evidence from SoNaRR2 and Area Statements to inform the preparation of well-being assessments and plans**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity on use of Area statements in the Well-being Assessments and Plans of PSBs (and to ensure that all 15 PSB Well-being Plans are scrutinised and signed off by the NRW Board)** in quarter four.
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Martyn P. Evans

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Priority: Improving water quality, through raising public awareness using our regulatory and enforcement powers effectively and driving collaboration with others, to reduce the impacts on biodiversity and human health, including from agricultural and land management practices

For this year, water management – both the quality and quantity of water in our rivers and streams, is a particular focus for us. We face the ongoing challenge of raising the quality of our rivers and streams for people and biodiversity whilst balancing the competing demands on the use and management of land and water. Our business as usual work here includes monitoring and reporting, providing advice and guidance, regulation and enforcement where necessary, and working with water companies and Welsh Government, as well as specific projects to tackle the legacy of former metal mine workings and their impacts on watercourses.

Our NRW Business Plan sets out the following topics in relation to this priority:

- [Water Planning](#)
- [Water management](#)

The following pages reflect recent progress for topics with measures in the Business Plan dashboard, along with the latest performance position in relation to the Business Plan dashboard measure/s for each.

Topic: Water Planning

Topic summary progress:

- We have worked with the members of the Better River Quality Taskforce to evaluate the current approach to the management and regulation of overflows in Wales. The taskforce has identified 5 areas for change and improvement and includes a detailed action plan on the Environmental regulation of overflows to ensure that water companies effectively manage and operate their network of sewers.
- In Q2, The Better River Quality Taskforce will publish its plans for improving the management and regulation of overflows in Wales.
- We will work with the Taskforce to expand this approach to take co-ordinated action with other sectors to address other causes of water poor quality.
- As part of Ofwat's periodic review of water prices (PR24), we are working with Water companies to identify environmental improvements they need to make as part of their business plans for the period 2025 to 2030 and potential priority enhancements ahead of that.
- We will continue to work closely with Ofwat on their approach to the price review to ensure that it facilitates outcomes we want to see in Wales.

Topic owner: Sian Williams

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- [Deliver programmes to review statutory water quality requirements](#)
- [Deliver NRW input to the various Water Company Planning Programmes](#)

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Deliver programmes to review statutory water quality requirements

This measure reflects activity to deliver programmes to review statutory requirements for water quality, identifying annual or periodic requirements. The measure includes updates on reviews associated with nutrients and urban waste water, and the progress of River Basin Management Plans.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is in Q1 to report to Welsh Government the findings and recommendations of the Nutrients Review.**
- We have not completed this activity. We have been delayed in completing delivery of the review due to Covid impacts on project timescales in Q4 2021/22 and unanticipated complexities with the Transitional and Coastal Waters assessment. Welsh Government are aware of our completion date, and there are no consequences.
- **This measure is amber.**

What we are doing next:

- We will now work to the revised project plan and are on track to complete the nutrients review in Q2.
- Our **milestone for the next reporting period is to report the Urban Waste Water review findings and finalise ready for Ministerial sign off the Dee and Western Wales River Basin Management Plans.**
- We are currently on track to achieve our **year end target to finalise Dee and Severn River Basin Management Plans, and identify statutory requirements for water quality in 2022/23 (and identify statutory requirements for water quality for delivery in 2023-24).**
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Sian Williams

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Amber			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Deliver NRW input to the various Water Company Planning Programmes

This measure reflects NRW input to Water Company Planning Programmes in 2022/23, including in relation to water resources management, regional plans affecting Wales, PR24 and storm overflows action.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to publish the NRW action plan for Storm Overflows.**
- We have completed this activity. We have worked with the Better River Quality Taskforce to publish the Storm Overflow Roadmap on 5th July.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now progress with our implementation of Storm Overflow Roadmap action plans.
- Our **milestone for the next reporting period is to notify PR24 requirements to water companies for inclusion in plans.**
- We are currently on track to achieve our **year end target is to provide input into Water Company planning programmes (and provide our response to Water company draft water resource management plans and regional plans within or affecting Wales).**
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Sian Williams

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Topic: Water Management

Topic summary progress:

- We have finalised the River Basin Management Plans (RBMPs) in Wales for the Western Wales and for the cross border Dee River Basin Districts (RBDs). We have identified ten Opportunity Catchments for addressing Water Framework Directive (WFD) Regulation objectives and the wider SMNR and well-being outcomes.
- We are developing a collective approach to developing long term, catchment-scale solutions. We are developing River Restoration projects across Wales to address multiple pressures facing rivers in Wales, including restoration in parts of some of our SAC rivers not covered by LIFE funding. Funding has already been secured for planning and delivery of river restoration in the Eden, Dee, Cleddau, Teifi, Tywi and Usk SACs and we are actively developing similar river restoration projects, including on the Wye SAC. These are capital improvement projects which will be funded through Welsh Government's Capital Funding.
- In Q2, we will publish our RBMPs for the Western Wales and Dee and continue to work with the Environment Agency on the Severn RBMP. These plans outline a programme of measures necessary to prevent further deterioration, work towards achieving good overall status and support the achievement of the conservation objectives for SAC rivers.
- For SAC Rivers, we continue to support the Nutrient Management Boards and we will share nutrient neutrality principles by the end of August.

Topic owner: Sian Williams

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- [NRW progress on key deliverables for Special Areas of Conservation \(SAC\) Rivers Project](#)
- [Progress of our work to reduce pollution from metal mines](#)

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: NRW progress on key deliverables for Special Areas of Conservation (SAC) Rivers Project

This measure reflects NRW progress on key deliverables for [Special Areas of Conservation \(SAC\) Rivers Project](#).

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to establish the 4 Rivers 4 LIFE project in Q1.**
- We have completed this activity. We have established administrative systems to track and monitor spend, including the creation of project codes and cost centres. The Project Board is established, with the first meeting held in June. Going forward, the Board will meet quarterly. The Project Steering Group is in the process of being set up, with the first meeting scheduled for end of September/early October. 8 senior project staff members are in post, with a further 5 officers recruited in July, and due to start with the team in September. The official project launch is in the planning stage and is scheduled to take place in late October. Four small scale Invasive Non-Native Species (INNS) contracts have been let, with works scheduled to take place during the summer.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now focus on the **milestone for the next reporting period is to develop updated planning advice to planning authorities and develop NRW guidance on nutrient neutrality.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity of reduced impact of nutrients especially in SAC rivers (and contribute to establishment and delivery of Nutrient Management Plans for Special Areas of Conservation rivers)** in quarter four, we have committed additional resources to support this work although recruitment is not yet in place. We currently expect we will be green at year end but recognise the complexity and long-term nature of the objective to reduce impacts.

Measure owner: Rhian Jardine

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Progress of our work to reduce pollution from metal mines

This measure reflects progress with the assessment and remediation of high risk sites, in line with our [Metal Mine Strategy](#) - Delivering a safe local environment and improvements to local air and water quality and ensuring the sites are safe.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is to provide a progress update towards Q4 target showing number of assessments, designs, trials and constructions in progress and completed.**
- We have completed 11 preliminary assessments and construction of 10 assets, including attenuation lagoon; overflow channel and discharge infrastructure, two flow monitoring structures at Cwm Rheidol, as well as 6 flow monitoring structures at Parc Mine.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now complete a further 3 preliminary assessments and construction of 3 further assets.
- Our **milestone for the next reporting period is to provide a progress update towards Q4 target showing number of assessments, designs, trials and constructions in progress and completed.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity of delivery of 14 preliminary assessments, 8 outline designs, 5 detailed designs, 1 trial and construction of 15 assets** in quarter four.
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Sian Williams

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Priority: Involving a diverse range of stakeholders in our work to help drive a Just and Green Recovery following the pandemic

The unique benefits of nature for people's physical health and mental well-being and the role it could play in a just recovery came into sharp focus during the Covid-19 pandemic. In addition to our business as usual activity in this area, we will work closely with Welsh Government, our partners and local communities to promote learning and responsible recreation in the outdoors.

We have a leading role to play in this in collaboration with others. Green jobs – enabling employment whilst looking after the natural environment, as well as driving opportunities to use local green spaces and reconnect with the natural environment - will advantage not only societal wellbeing, but also nature itself and SMNR.

Our NRW Business Plan sets out the following topics in relation to this priority:

- [Diversity and Inclusion](#)
- [Creating a shared vision for the natural environment to 2050 - Nature and Us](#)

The following pages reflect recent progress for topics with measures in the Business Plan dashboard, along with the latest performance position in relation to the Business Plan dashboard measure/s for each.

Topic: Diversity and Inclusion

Topic summary progress:

- We have developed a supporting action plan to deliver the aims of our Gyda'n Gilydd – All Together Diversity and Inclusion Strategy, which will require us to work and partner with a range of stakeholders that supports an inclusive way of working in our approach to service delivery and workforce engagement.
- We continue to expand our educator and health professional training programmes aiming to influence curricular and practice. From September, we welcome the new Curriculum for Wales with our expanded offer of support and in October will be delivering a session to trainee GP's in Rhondda Cynon Taf to highlight the role of nature within the Social Prescribing Framework.

Topic owner: Sarah Stacey

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- Deliver against agreed actions for Year 1 of 'All Together' (Diversity and Inclusion Strategy)
- Ongoing development and delivery of combined training, resource and projects

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Deliver against agreed actions for Year 1 of 'All Together' (Diversity and Inclusion Strategy)

This measure reflects delivery against the first year of '[All Together' - NRW's Diversity and Inclusion Strategy](#)'.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is EDI specialist recruited, and action plan governance arrangements agreed.**
- We have completed this activity. The EDI Specialist has been recruited and will be in post at beginning of September. People Transformation Board will oversee governance of the action plan.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now continue to develop our action plan to support the All Together Strategy. We will design, implement and promote our Work and Wellbeing Passport and proactively build on our #Team NRW Day to celebrate our diversity in NRW by supporting, empowering and promoting our active Staff Networks.
- We will ask our new EDI specialist to review our plans, both in terms of activity, priorities and scheduling of work. There is the likelihood that the action plan will be updated as a result.
- Our **milestone for the next reporting period is 35% of year 1 planned actions are initiated.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity to deliver first year of 'All Together' strategy (with 100% of year 1 planned actions initiated)** by quarter four. We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Sarah Stacey

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Ongoing development and delivery of combined training, resource and projects

This measure reflects the ongoing development and delivery of NRW's combined health and educator training, resource and communication projects, including the delivery of Wales Outdoor Learning Week.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is initiation of educator training programme and delivery of Wales Outdoor Learning Week (WOLW).**
- We have completed this activity, successfully delivering the third WOLW campaign with our Wales Council of Outdoor Learning partners, which was supported by WG Education department and many others. Our educator training programme has delivered 12 courses to 376 participants. We have delivered a course to 40 trainee GPs. New intranet and web pages on our health and well-being work have been developed, blogs and case studies produced and education resources to support the Wales Coast Path 10-year anniversary.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will develop training sessions and resources to influence a range of curricula and the practice of others. We will deliver training to GPs and welcome the new Curriculum for Wales offering support, resources and training in partnership with Techniquet. We will continue to develop and refine the Health Impact Assessment project and our Active Travel Charter work.
- Our **milestone for the next reporting period is completion of 10 resources and 2 communication projects.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity to complete full programme of training, resources and communication projects, engaging and influencing a minimum of 500 individuals and organisations throughout the year** in quarter four.
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Ruth Jenkins

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Topic: Creating a shared vision for the natural environment to 2050 - Nature and Us

Topic summary progress:

- Completed the analysis of the Phase 1 involvement exercise
- Published the Phase 1 report and completed an involvement report.
- Developed a series of “voices from 2050” that we can test with new audiences
- Agreed a programme of involvement for Phase 2
- Developed a communication plan for ongoing involvement of public and private sector organisations

Topic owner: Sarah Williams

Business Plan dashboard measure/s for this topic:

- [Progress of Nature and Us / Natur a Ni programme](#)

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Measure: Progress of Nature and Us / Natur a Ni programme

This measure reflects activity on [Nature and Us](#) / [Natur a Ni](#) programme relating to preparing a shared vision for the natural environment in Wales to 2050.

Latest position (to end of June 2022):

- Our **milestone for this measure is phase 1 engagement report including metrics and an overview of organisations and groups that took part: Survey and online events final analysis report.**
- We have completed this activity. Working with consultants (Freshwater) we have produced a detailed involvement report that sets out the process and methods used for phase 1 of the involvement work.
- **This measure is green.**

What we are doing next:

- We will now continue to deliver the ongoing national conversation towards the development of a shared vision.
- Our **milestone for the next reporting period is to report on phase 2 playback events (metrics, sample content); Overview of phase 2 visioning events, including key user groups approached and involved; Report on initial visioning events.**
- We are currently on track to achieve our **year end milestone activity to prepare shared vision for the natural environment in Wales to 2050 (and prepare shared vision and programme evaluation)** in quarter four.
- We currently expect we will be green at year end.

Measure owner: Sarah Williams

Q1	to Q2	to Q3	Expected year end
Green			Green

See [here](#) for key used for green, amber or red status

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Key: Green, amber or red ratings

The detail of how the green, amber or red status is determined for each measure in our Business Plan dashboard is shown below. We only depart from this where necessary, for the specific measure being considered (e.g. using specific tolerances for numeric targets to be a fair reflection of performance, and to ensure alignment with long-standing performance reporting approaches for these).

Each quarter through the year, we report both a current position to that quarter's end, and an expected year end position. At the end of each financial year, we report each year end performance position within our Annual Report and Accounts, with that final reported position for each measure reflected as green, amber or red. In that report, **Green reflects achieved target or milestone**, **Amber reflects close to target or milestone**, and **Red reflects missed target or milestone**.

Some measures have no pre-set green, amber or red categorisation, when the nature of a measure means a pre-set approach would not make sense. This is most often the case for new/emerging work areas. The status for these measures is therefore based on a common-sense reflection approach – i.e. the fair reflection of the position at that time.

Responding to the climate emergency and the nature emergency...

Page	Measure	Type	Red is...	Amber is...	Green is...
6	Support delivery of recommendations and actions from Renewable Energy deep dive	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
7	Develop a low emission fleet and deliver a low emission and climate adapted built estate	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
9	Implement Flood Review recommendations / actions	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be	Activity reflected is effectively complete

				completed a month later than planned)	
10	Maintain flood risk assets in high risk locations at target condition	Numeric target	Figure / target not achieved.	Within 30% of figure / target	98% (with no integer rounding)
11	Properties with reduced level of risk or sustained protection through capital work	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
12	Produce Flood Risk Management Plans	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
14	Priority actions undertaken on protected sites across Wales to improve condition of features	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
15	Delivering targeted action for declining species or those on the edge of extinction	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
17	Management of programmes to address and restore habitats across Wales	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete

18	Action undertaken to restore Welsh peatlands including degraded NRW Estate peatland	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
20	Develop the biodiversity and cultural value of the NNRs in our direct care	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
21	UKWAS Corrective Action Requests and Observations progress	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
22	Area of new woodland created on the NRW Estate	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
23	Timber volume offered to market	Numeric target	Figure / target not achieved.	Within 30% of figure / target	85% (with integer rounding, i.e. $\geq 84.5\%$ would be green)
25	Deliver actions in the Wales Marine Protected Area (MPA) Network Management Action Plan	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete

27	Permits and licences issued within statutory timescales	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
28	Category 1 and category 2 compliance breaches are subjected to further assessment	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
29	Decision on an appropriate enforcement response within 3 months	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
31	Response to incidents initially categorised as 'High' within 4 hours	Numeric target	Figure / target not achieved.	Within 30% of figure / target	95% (with integer rounding, i.e. $\geq 94.5\%$ would be green)

Using our expertise, alongside that of others...

Page	Measure	Type	Red is...	Amber is...	Green is...
34	Complete re-design of our freshwater quality monitoring network...	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
36	Work to set strategic direction for development and	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be	Activity reflected is effectively complete

	implementation of projects			completed a month later than planned)	
38	Response to environmental governance issues and liaison with Interim Assessor	Text update	No pre-set Red / Amber / Green rating approach in place, i.e. common-sense approach to Red rating applies, focused on fair reflection of position	No pre-set Red / Amber / Green rating approach in place, i.e. common-sense approach to Amber rating applies, focused on fair reflection of position	No pre-set Red / Amber / Green rating approach in place, i.e. common-sense approach to Green rating applies, focused on fair reflection of position
39	Inform development of Welsh Government future land management policy & legislation	Text update	No pre-set Red / Amber / Green rating approach in place, i.e. common-sense approach to Red rating applies, focused on fair reflection of position	No pre-set Red / Amber / Green rating approach in place, i.e. common-sense approach to Amber rating applies, focused on fair reflection of position	No pre-set Red / Amber / Green rating approach in place, i.e. common-sense approach to Green rating applies, focused on fair reflection of position
40	Develop and implement programme to examine a proposed new National Park	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete

Improve water quality through raising awareness...

Page	Measure	Type	Red is...	Amber is...	Green is...
43	Deliver programmes to review statutory	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be	Activity reflected is effectively complete

	water quality requirements			completed a month later than planned)	
44	Deliver NRW input to the various Water Company Planning Programmes	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
46	NRW progress on key deliverables for Special Areas of Conservation (SAC) Rivers Project	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
47	Progress of our work to reduce pollution from metal mines	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete

Involving a diverse range of stakeholders...

Page	Measure	Type	Red is...	Amber is...	Green is...
50	Deliver against agreed actions for Year 1 of 'All Together' (Diversity and Inclusion Strategy)	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete
51	Ongoing development and delivery of combined training, resource and projects	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be	Activity reflected is effectively complete

				completed a month later than planned)	
53	Progress of Nature and Us / Natur a Ni programme	Milestone	Activity reflected is not near completion	Activity reflected is near complete (e.g. expected to be completed a month later than planned)	Activity reflected is effectively complete

Developing NRW into an excellent organisation...

See 'Internal performance report' (*next page*)

[To return to start of report - see [Business Plan Performance Dashboard](#) - pages 1 and 2]

Annex 2: Internal Performance Report

Priority: Developing NRW into an excellent organisation, with a workforce that drives a strong performance culture and delivers value for money and social and environmental value for the people of Wales

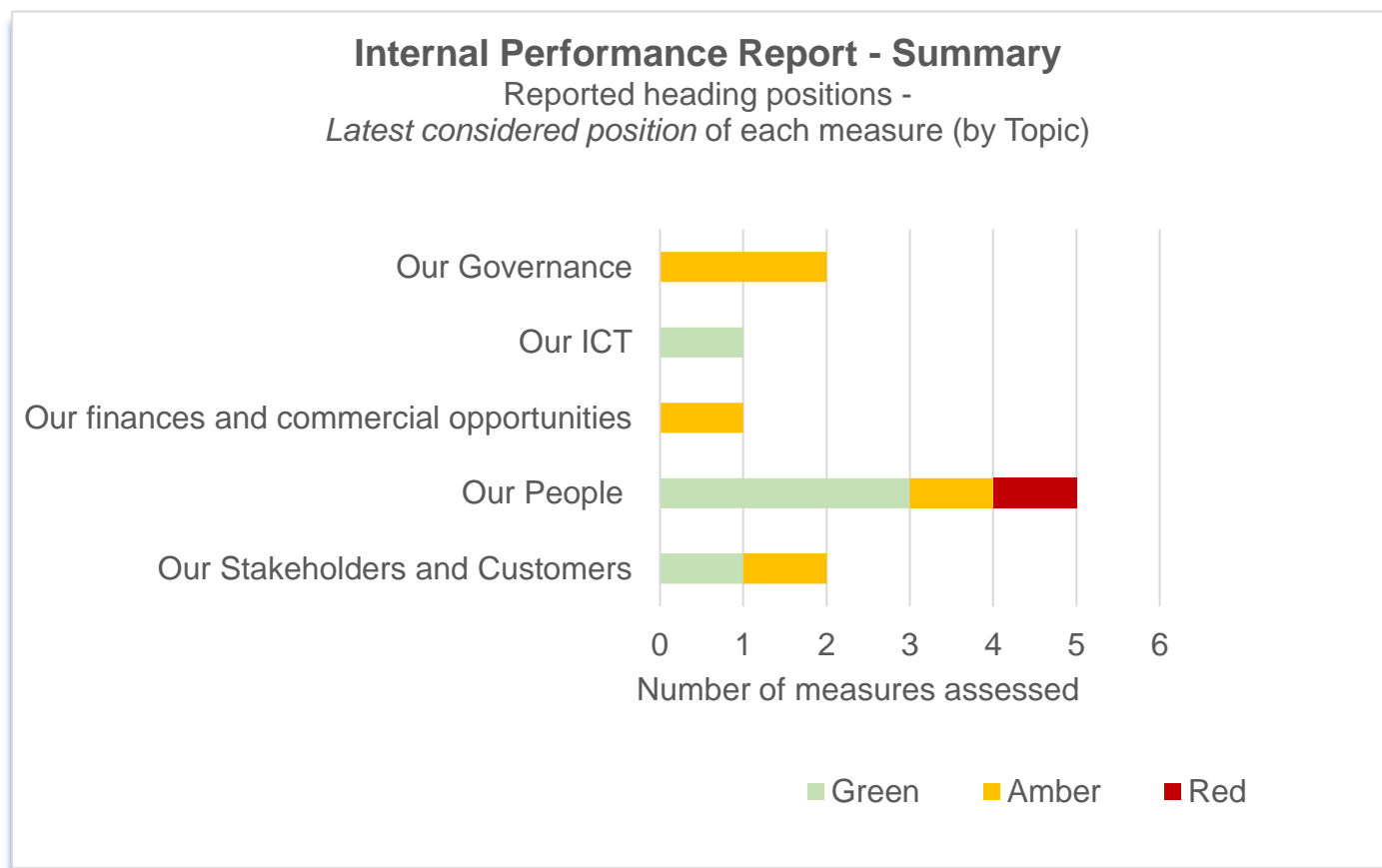
We want to be the best organisation we can be for our customers, for nature and for the people of Wales. To do this, we aim to continue to improve the services we provide, innovating and using digital approaches, whilst building on changes in working practices as a result of the Covid-19 pandemic. Our Business as Usual work here includes all the services we provide to enable work to take place on the ground and to develop our evidence base – looking after our staff; stakeholders and customers; training and developing our staff to help them reach their full potential; paying our bills on time and buying in goods and services with sustainability in mind; developing commercial opportunities sustainably including harvesting timber; and making sure we have robust governance in place so that we are open, fair and act with propriety.

Our NRW Business Plan sets out the following topics in relation to this priority:

- [Our Governance](#)
- [Our ICT](#)
- [Our finances and our commercial opportunities](#)
- [Our People](#)
- [Our Stakeholders and Customers](#)

The following pages show recent progress for each of those topics, through reflecting a quarter end performance snapshot in relation to a number of key measures which our Leadership Team consider each month relating to the 'health' of our organisation.

Summary

The latest performance position* (snapshot to end of June 2022) for the measures covered by the topics listed is:

- Five green
- Five amber
- One red

We currently expect eight of these measures to be green at the end of the year, with three amber and none red (see *next page*)

*Overall/performance key: The overall/performance status for each measure reflects a green, amber or red state, i.e.:
Green - achieved target or milestone; Amber - close to target or milestone; Red - missed target or milestone.

Measures to note

Updates below reflect all measures that are red or amber, including any currently anticipated to be so in future reports.

Our Governance:

- **Declarations of Interest** (where people working for us declare when their official and/or private interests may be perceived to conflict with NRW's work) 'is reflected Amber (89%), with the relevant declaration in place for the vast majority of staff at last report (at least 90% would be considered green). **Green is expected at year end**
- **Enforcement response** is Amber at the end of June, with one enforcement notice issued to NRW this year (Green is considered to be none). Any response is reviewed by relevant internal groups, and by our external auditors (e.g. for ISO14001 and UKWAS). We expect to be Amber at year end, as this measure reports cumulatively through the year in relation to static annual boundary conditions, it cannot be turned around in year.

Our People:

- **Health and Safety Active Monitoring** (i.e. regular inspection and checking to ensure that wellbeing, health and safety standards are being implemented) is Red at the end of June, with recorded Active Monitoring events down compared with last year. Action taken to improve ease of reporting and re-promote the importance of managers' active monitoring. Amber is currently expected for year end
- **Sgrws** (priorities and development agreement) is Amber at the end of June (Green is considered to be 90% or higher) – a level slightly below where the equivalent measure stood at this time last year ('PDPs'). A significant improvement is expected for the next report due to the latest managers' action on this. **We expect to be green at year end.**
- **Absence** is Green at the end of June (at 2.6%), and at its lowest level in the last year (3.3% or below is considered green). To support staff, we are focusing our efforts on a number of activities, through the work of our mental health first aiders and access to a range of external resources and practical advice.

('Measure to note' continues overleaf)

*Overall/performance key: The overall/performance status for each measure reflects a green, amber or red state, i.e.:
 Green - achieved target or milestone; Amber - close to target or milestone; Red - missed target or milestone.

Our finances and commercial opportunities:

- **Payments performance** to our suppliers is Amber at the end of June (at 89%). We expect to be green at year end. A new process is being implemented to resolve the invoice queries backlog, supported by a new report to identify any issues or training needs.

Our Stakeholders and Customers:

- **Complaints** responded to within 20 days is Amber at the end of June (12.5%) with one response made outside of this timescale (less than or equal to 5% is being considered green). Green is currently expected at year end.
- **Access to Information** requests ('ATIs') responded to within 20 days is Green with one response (5%) made outside of this timescale (less than or equal to 5% is being considered green). Amber is currently expected at year end, in recognition of the variability of requests we receive.

Remaining measures

i.e. those not already highlighted as 'Measures to note' above.

Our ICT

- Information Commissioner's Office (ICO) reported incidents is Green with no such investigations ongoing at the end of June.

Our People:

- 'Mandatory E-Learning' (online training items all NRW staff are required to complete) is Green at the end of June (at least 89.5% would be considered green).
- Health & Safety Near Misses is Green to the end of June with an increase in reported near misses compared with last year (green reflects an increased number of these reports). Green is currently expected for year end.

*Overall/performance key: The overall/performance status for each measure reflects a green, amber or red state, i.e.:
 Green - achieved target or milestone; Amber - close to target or milestone; Red - missed target or milestone.

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y Cyfarfod:	22 Medi 2022
Teitl y papur:	Helfeydd Dilyn Trywydd ar Ystad Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC)
Cyfeirnod y Papur:	22-09-B17
Noddir y Papur gan:	Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu
Paratowyd y Papur gan:	Dominic Driver, Pennaeth Stiwardiaeth Tir
Cyflwynir y Papur gan:	Dominic Driver, Pennaeth Stiwardiaeth Tir
Diben y Papur	Cymeradwyo
Crynodeb	<p>Gofyn i Aelodau'r Bwrdd gymeradwyo penderfyniad y Tîm Gweithredol i beidio â gofyn i'r Bwrdd adolygu ei benderfyniad blaenorol i roi'r gorau i ganiatáu helfeydd dilyn trywydd ar Ystad Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC).</p> <p>Nodi'r ymrwymiad i ddatblygu strategaeth hamdden ar gyfer pob math o hamddena ar Ystad CNC.</p>

Cefndir

- Ym mis Tachwedd 2021, penderfynodd y Bwrdd y byddai CNC yn rhoi'r gorau i ganiatáu helfeydd dilyn trywydd ar Ystad CNC. Cafodd hyn ei lywio gan y canlynol:
 - diffyg hyder mewn goruchwyliaeth gadarn o'r gweithgaredd hwn yn dilyn yr euogfarn y tro hynny o Gyfarwyddwr y Gymdeithas Meistri Cŵn Hela (MFHA) ar y pryd am annog hela llwynogod anghyfreithlon;
 - ar ôl amlygu'r potensial i weithgaredd anghyfreithlon ddigwydd yn enw helpa dilyn trywydd, yr adnodd ychwanegol y byddai'n ofynnol ei ddefnyddio i sicrhau ein hunain bod y gweithgaredd yn cael ei gynnal yn gyfreithiol ac yn unol â'r amodau y byddem yn rhesymol yn eu gosod; a
 - barn y Gweinidog fel tirfeddiannwr Ystad Goetir Llywodraeth Cymru (YGLIC).

2. Ym mis Gorffennaf 2022 fe wnaeth Llys y Goron wrthdroi euogfarn cyn-Gyfarwyddwr y Gymdeithas Meistri Cŵn Hela. Yn dilyn ystyriaeth ofalus, daeth y Tîm Gweithredol i'r casgliad nad oedd hyn yn newid cyd-destun penderfyniad blaenorol y Bwrdd i roi'r gorau i ganiatáu helfeydd dilyn trywydd.
3. Roedd ein penderfyniad ym mis Tachwedd 2021 yn seiliedig ar ffactorau amrywiol. Un o'r prif ffactorau yw ein diffyg hyder mewn goruchwyliaeth cydymffurfio sy'n cael ei ddarparu gan drydydd parti yn y dyfodol ac o ganlyniad i allu CNC i fod â'r adnoddau a'r cymhwysedd i fodloni ein hunain bod y gweithgaredd hwn yn cael ei gynnal yn gyfreithiol, yn cydymffurfio ac yn unol ag unrhyw amodau caniatâd. Cytunwyd bod yr ymdrech a oedd ei hangen i blismona'r gweithgaredd hwn felly yn anghymesur yng nghyd-destun pwysau adnoddau ac nad oedd yn faes blaenoriaeth ar gyfer buddsoddi bryd hynny. Nid yw'r ffactorau hynny wedi newid a phenderfynwyd felly nad oedd angen adolygu'r penderfyniad.
4. Mae hyn wedi'i gyfleu i wahanol randdeiliaid ac mae'n hysbys yn gyhoeddus. Mae tîrfeddianwyr eraill fel ni yn parhau i wahardd hela trywydd; mae'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol wedi dweud nad oes unrhyw newid yn ei safbwynt.
5. Ym mis Tachwedd 2021, un o'r opsiynau (Opsiw'n E) a ystyriwyd hefyd gan y Bwrdd oedd a fyddem yn ystyried cytundebau ar gyfer helfeydd hela trywydd gyda chyrrff eraill. Oherwydd goblygiadau adnoddau plismona'r gweithgaredd hwn wrth symud ymlaen, gwrthodwyd yr opsiwn hwn hefyd.

Rhagor o fanylion

6. Mae'r risg gyfreithiol a ystyriwyd ym mis Tachwedd 2021 yn parhau; pe na baem yn gallu plismona'r gweithgaredd yn iawn, gallem gael ein herio am ganiatáu gweithgaredd anghyfreithlon yn fwriadol pe bai unrhyw un yn cael ei ganfod i fod yn defnyddio hela trywydd fel modd o guddio gweithgaredd anghyfreithlon. Byddai hela trywydd *fel y cyfryw* yn ddefnydd cyfreithiol o'r tir cyhoeddus yn ein gofal ar yr amod ein bod wedi rhoi caniatâd iddo ddigwydd a'i fod yn cael ei gynnal yn unol â'r gyfraith. Fodd bynnag, nid oes gorfodaeth arnom i roi caniatâd.
7. Cafodd yr apêl gan Mr Hankinson ei gadarnhau oherwydd i Lys y Goron ddod i'r casgliad bod geiriau'r apelydd yn agored i gael eu dehongli mewn mwy nag un ffordd felly ni allai'r barnwyr fod yn fodlon bod yr apelydd wedi bwriadu annog hela anghyfreithlon ac felly nad oedd yn cwrdd â safon trosedd. Rhan o achos yr apelydd oedd eu bod yn egluro sut i ddrysu unrhyw sabotwyr hela gan, er enghraifft, osod trywyddau ffug.¹ Mae hyn yn parhau i ddangos sut, pe bai hela trywydd yn cael ei ganiatáu ar Ystad CNC, y byddai angen adnodd goruchwyllo cydymffurfiaeth sylweddol gan CNC i sicrhau ein bod yn fodlon ei fod yn cael ei gyflawni yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol a'i fod yn cydymffurfio â'r amodau yr oeddem wedi'u gosod.
8. Yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd 2021 roedd y Bwrdd yn ymwybodol o farn y Gweinidog wrth ei ystyried. Roedd hi am i ni ystyried gwaharddiad parhaol ar hela trywydd ar Ystad Goetir Llywodraeth Cymru (YGLIC). Rydym yn ymwybodol y bu i'r Gweinidog ymateb i ymholiad allanol ym mis Awst, yn dilyn cyhoeddi dyfarniad y llys

¹ Wedi'i ddyfynnu o "R v Mark Hankinson – Appeal Against Conviction: Ruling On Appeal".

apêl, nad oedd wedi gweld dim i'w darbwyllo o'i safbwynt gwreiddiol, ei bod wedi cael cyngor o benderfyniad y Tîm Gweithredol, ac o ganlyniad y byddai hela trywydd yn parhau i gael ei wahardd ar Ystad Goetir Llywodraeth Cymru (YGLIC), yr ydym yn ei rheoli ar ei rhan. Gwnaed hyn yn gyhoeddus ar y we gan y sawl a dderbyniodd ymateb y Gweinidog.

Strategaeth hamdden

9. Comisiynwyd adolygiad o hamdden ar Ystad CNC gan y Bwrdd ym mis Gorffennaf 2021 yn deillio o'r eitem benderfynu ar adolygiad Rheoli Adnoddau Naturiol yn Gynaliadwy ("SMNR") o Chwaraeon Modur ar Ystad Goetir Llywodraeth Cymru. Datblygwyd y cwmpas drafft ac roedd yn rhan o'r pecyn gwybodaeth ar gyfer trafodaeth strategol y Bwrdd ar bwrpas a Rôl Ystad Goetir Llywodraeth Cymru ym mis Mawrth 2022. Barn y Tîm Gweithredol yw y dylem wrthsefyll adolygu penderfyniadau hamdden y gorffennol ac yn hytrach canolbwyntio ar ddatblygu strategaeth hamdden eang ar gyfer Ystâd CNC. Byddai hyn yn cynnwys gweledigaeth, amcanion ac egwyddorion tymor hir y gallem hyrwyddo gweithgareddau hamdden mewn cydweithrediad â phartneriaid ac o dan ba geisiadau am weithgareddau hamdden y gellid eu hystyried. Byddai hyn yn ein helpu i symud i ystyriaeth fwy strategol o weithgareddau a dull llai tameidiog, adweithiol fel sydd wedi tueddu i fod yn wir hyd yma.
10. Ein nod yw dod â strategaeth hamdden ddrafft i'r Bwrdd i'w hystyried yng nghanol 2023. Rydym yn cynnig defnyddio Is-bwyllgor newydd y Bwrdd ar Ystad Tir CNC i fireinio cwmpas, cymorth a chraffu ar y strategaeth sy'n datblygu cyn gofyn am gymeradwyaeth y Bwrdd.

Argymhelliad

11. Barn y Tîm Gweithredol yw nad yw dyfarniad yr apêl yn newid ein hasesiad ynghylch anhawster plismona'r gweithgaredd ac rydym yn argymhell nad yw'r Bwrdd yn adolygu penderfyniad Tachwedd 2021.
12. Rydym yn argymhell bod y Bwrdd yn nodi'r adolygiad o hamdden a chynigion ar gyfer cwmpas a dull o ddatblygu strategaeth hamdden.

Camau Nesaf

13. Mae sawl grŵp â diddordeb yn hyn ar hyn o bryd, ac mae posib y bydd diddordeb gan y cyfryngau ehangach a'r cyhoedd yng ngoblygiadau dyfarniad yr apêl. Hyd yn hyn rydym wedi bod yn adweithiol gan ymateb yn unig i ymholiadau gan randdeiliaid. Rydym yn bwriadu bod yn fwy gweithredol yn dilyn cyfarfod y Bwrdd gyda datganiad cyhoeddus am y canlyniad a chynllun ar gyfer trin cyfathrebu dilynol.

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y Cyfarfod:	22/09/2022
Teitl y papur:	Sefydlu pwyllgor newydd, Pwyllgor Ystad Tir CNC
Cyfeirnod y Papur:	22-09-B12
Noddir y Papur gan:	Gareth O'Shea, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau
Paratowyd y Papur gan:	Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd a Vicky Painter, Rheolwr Llywodraethu a Risg
Cyflwynir y Papur gan:	Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd
Diben y Papur	Cymeradwyaeth
Crynodeb	Cymeradwyo'r trefniadau llywodraethu arfaethedig ar gyfer Pwyllgor Ystad Tir newydd CNC

Cefndir

1. Yn y cyfarfod ar 26 Mai 2022, cefnogodd y Bwrdd y cynnig i ddatblygu is-bwyllgor newydd i'r Bwrdd, a'i brif rôl fyddai cynghori'r Bwrdd ar reoli ystâd tir CNC yn gynaliadwy i gynnwys buddsoddiad yn yr ystâd, rheolaeth ohoni, a chynigion ar gyfer newidiadau yn y defnydd a wneir ohoni.
2. Paratowyd y papur hwn gyda mewnbwn gan y Cyfarwyddwyr Gweithredol Gweithrediadau; Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu; a Chyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnachol; yn ogystal â Phennaeth Stiwardiaeth Tir, Pennaeth Datblygu Masnachol Cynaliadwy, a'r Tîm Llywodraethu.
3. Gofynnir i'r Bwrdd gymeradwyo'r trefniadau llywodraethu arfaethedig ar gyfer y pwyllgor newydd, Pwyllgor Ystad Tir CNC (NRWLEC).

Dirprwyo swyddogaethau

4. Mae Paragraff 18 o Orchymyn Sefydlu 2012 yn nodi:

“18.—(1) Caiff y Corff awdurdodi pwyllgor, is-bwyllgor, aelod neu weithiwr o'r Corff i arfer unrhyw un o swyddogaethau'r Corff.”

(4) Gall awdurdodiad o dan ddarpariaethau blaenorol y paragraff hwn fod yn gyffredinol neu'n benodol a rhaid ei roi yn ysgrifenedig.

(5) Rhaid i'r Corff anfon copi o'r awdurdodiad at Weinidogion Cymru.

5. Mae'r darn uchod yn cadarnhau awdurdod y Bwrdd i sefydlu pwyllgor Bwrdd newydd. Bydd yr awdurdodiad ysgrifenedig ar ffurf Cylch Gorchwyl a fydd yn cael ei rannu gyda'r Gweinidog Newid Hinsawdd i fodloni gofynion (4) a (5) uchod. Mae Tîm Nawdd Llywodraeth Cymru eisoes wedi cael eu briffio am ein bwriad i sefydlu Pwyllgor Bwrdd newydd. Bydd copi o'r papur hwn yn cael ei rannu gyda nhw i gynorthwyo i baratoi briff ar gyfer y Gweinidog.

Trefniadau llywodraethu

6. Pwyllgor Ystad Tir CNC fydd seithfed pwyllgor Bwrdd CNC a bydd yn ddarostyngedig i'r un trefniadau llywodraethu â'r rhan fwyaf o bwyllgorau eraill y Bwrdd. Mae'r cylch gorchwyl drafft ar gyfer y Pwyllgor ynghlwm yn Atodiad 1. Gwahoddir y Bwrdd i ddarparu unrhyw sylwadau neu awgrymiadau a chymeradwyo'r Cylch Gorchwyl drafft.
7. Arweinydd gweithredol Pwyllgor Ystad Tir CNC fydd Gareth O'Shea, Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau. Bydd mynychwyr rheolaidd eraill yn cynnwys y Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu; y Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu, Cwsmeriaid a Masnachol; Pennaeth Stiwardiaeth Tir; a Phennaeth Datblygu Masnachol Cynaliadwy
8. Yr Athro Calvin Jones yw Cadeirydd arfaethedig y pwyllgor. Mae'r aelodau arfaethedig eraill o blith y Cyfarwyddwyr Anweithredol eto i'w cadarnhau, wrth i ni aros i Gadeirydd CNC eu hystyried. Mae penodi'r rolau hyn yn amodol ar gymeradwyaeth y Bwrdd ac anfonir gohebiaeth yn gofyn am hynny ar ôl cyfarfod mis Medi.
9. Bydd y pwyllgor yn cael ei wasanaethu gan Dîm Ysgrifenyddiaeth CNC. Gallwn roi adnoddau i hyn o fewn y lefelau staffio presennol yn dilyn penderfyniad i leihau amllder cyfarfodydd y Grŵp Tîm Arwain, a ddylai ryddhau'r capasiti angenrheidiol.
10. Y bwriad yw bod Pwyllgor Ystad Tir CNC yn cyfarfod am y tro cyntaf ym mis Hydref 2022.

Risgiau a chyfleoedd

11. Cafodd sefydlu Pwyllgor Ystad Tir CNC ei gynnig wedi i fwllch gael ei nodi o ran craffu a goruchwyllo rheolaeth tir CNC ar lefel Bwrdd. Bydd y pwyllgor newydd yn ceisio rhoi cymorth a chynghor ychwanegol i'r timau yn CNC, a sicrhau her a thrafodaeth briodol ynghylch materion strategol sy'n gysylltiedig â rheoli tir CNC.

Goblygiadau ehangach

- (a) **Cyllid:** Wrth sefydlu pwyllgor newydd i'r Bwrdd, bydd angen cadeirydd pwyllgor ychwanegol i'r Bwrdd, a ddaw gyda chost ychwanegol (£4,200 y flwyddyn). Mae modd talu'r gost eleni trwy'r arbedion sydd wedi eu creu yn sgil ymddiswyddiad cynnar un o aelodau'r Bwrdd. Bydd costau yn y dyfodol yn cael eu ffactora wrth gyflwyno'r gyllideb

ar gyfer y flwyddyn nesaf. Gallwn ddarparu adnoddau ar gyfer y gefnogaeth ysgrifenyddol angenrheidiol o fewn y lefelau staffio presennol yn dilyn penderfyniad i leihau amllder cyfarfodydd y Grŵp Tîm Arwain, a ddylai ryddhau'r capasiti gofynnol.

- (b) **Cydraddoldeb:** Mae'r gweithgareddau y bydd y Pwyllgor yn eu hystyried yng nghwmpas y Cynllun Gwasanaeth Stiwardiaeth Tir ac felly maent yn cael eu cynnwys gan ei Asesiad Effaith Cydraddoldeb.
- (c) **Cyfreithiol:** Amherthnasol
- (d) **Diogelu Data:** Bydd y gwaith o reoli cofnodion ar gyfer y pwyllgor newydd yn dilyn rheolaeth cofnodion pwyllgorau presennol y Bwrdd.
- (e) **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (WBFGA):** Bydd creu Pwyllgor Ystad Tir CNC yn cyfrannu at bob un o saith Amcan Llesiant CNC.

Camau Nesaf

- 12. Os caiff ei gymeradwyo gan Fwrdd mis Medi, bydd y Gweinidog yn cael gwybod yn swyddogol am sefydlu'r pwyllgor newydd. Caiff y staff eu hysbysu drwy e-byst i'r timau Gweithredol ac Arweinyddiaeth, diweddariad yn y Canllaw Misol i Reolwyr, a hysbysiad ar fewnrwyd y staff.

Argymhelliad

- 13. Argymhellir bod y Bwrdd yn cymeradwyo'r cynigion a'r Cylch Gorchwyl sy'n cyd-fynd â nhw.

Mynegai i'r Atodiadau

Atodiad 1 – Cylch Gorchwyl Drafft ar gyfer Pwyllgor Ystad Tir CNC.

Natural Resources Wales Land Estate Committee (NRWLEC) Terms of Reference

GENERAL TERMS OF REFERENCE AND WAYS OF WORKING

The following sections set out general terms of reference for all Board committees followed by specific sections that relate to individual committees.

1. Constitution

- 1.1. With the exception of the ARAC, which is a requirement of the Welsh Government's Framework Document with NRW, other committees were formed by resolution of the Board. Each committee has a specific purpose which may include some delegated powers. The continued existence, membership and any authorities delegated to the committees are subject to review by the Board from time to time as required.
- 1.2. Unless the Board imposes a condition to the contrary, a committee may delegate the discharge of a function delegated to it by the Board to a committee member, or an officer, subject to any conditions imposed by that committee.
- 1.3. All committees should ensure that in the exercise of their functions NRW has due regard to the climate and nature emergencies, to pursuing and promoting the sustainable management of natural resources, and to ensuring the principles of sustainable management of natural resources are applied, so far as is possible within their powers.

2. Membership

- 2.1. With the exception of the EAC (which will have two non-executive directors and about eight independent members), each committee will comprise **at least four non-executive members of the Board**. The Board, on the advice of the NRW Chair, will appoint members of the committees. Membership will take due account of the need to ensure the range of skills needed to carry out the committee functions.
- 2.2. The committee Chair will be appointed by the NRW Board. If the committee Chair is absent for any meeting then any member, by agreement of a majority present, may serve as committee Chair for that occasion.
- 2.3. Committee members who are Board members will normally serve for their period of appointment as Member of the Board (as specified in their appointment letter from NRW's Sponsoring Minister). ARAC membership is for a period of up to three years, extendable by no more than two additional three-year periods, so long as members continue to be independent. However, changes or rotations may be appropriate from

time to time, for example to reinforce particular skills needed on a committee or when, for whatever reason, there are changes to the Board membership.

- 2.4. The NRW Board will review membership of each committee annually at the first meeting after 1 July each year.
- 2.5. Each committee may co-opt non-Board members as it considers appropriate.
- 2.6. A committee may include members who are neither Board members nor NRW staff. Such members will serve for the period for which they are appointed and on terms set out in their letter of engagement.

3. Authority

- 3.1. Each committee is authorised by the Board to:
 - 3.1.1. consider any matter within its terms of reference as noted below, or any related matter within its remit and to seek any information it requires from staff. All such requests will be channelled through the Secretariat in the first instance;
 - 3.1.2. make recommendations to the Board for action or decision, and progress work within its terms of reference;
 - 3.1.3. establish smaller sub-groups / task forces to address matters within the committee remit as appropriate. These will be time limited and focussed on concluding specific tasks on behalf of the committee.
- 3.2. There may occasionally be a need to consider items between meetings on the committees' behalf in order to expedite urgent business or in the event of a major incident. If the need for urgent consideration of major and/or controversial items arises, committees will normally delegate the matter to a specially convened Urgency Committee consisting of its Chair and one further committee member. If an item arises that is not major or controversial but is time critical, the Chair may use their discretion on whether to take Chair's action, advised if appropriate by the Board Secretary.
- 3.3. Where Chair's action on time critical items does take place, it will be considered appropriate (where possible) that the Chair seeks the views of members by email before taking their decision. All decisions taken by the Urgency Committee and/or Chair's action should be clearly reported to the committee as soon as possible and recorded in the minutes of its next meeting for information.

4. Accountability and reporting

- 4.1. Each committee is accountable to the Board. Any matters that require disclosure, consideration or advice will be drawn to the attention of the Board.
- 4.2. Reports will be submitted and presented to the Board by, or on behalf of, the committee Chair. This will usually involve providing a summary of the discussion held at each meeting to the subsequent meeting of the Board. Such reports may be verbal or in writing as deemed appropriate.

- 4.3. The committee Chair will refer to the Board such issues arising at or in between committee meetings that, in their judgement, pose a material risk to the business integrity or reputation of NRW.
- 4.4. Each committee will have a member of NRW Executive Team designated as its Executive lead within the business to ensure its planning and delivery is accounted for.

5. Annual review

- 5.1. All committees will normally conduct an annual effectiveness review. The result of this review will be reported to the NRW Board. This should include a self-review led by the committee Chair, including feedback from members of that committee and from the Board more widely, and any lessons learned and potential improvements.
- 5.2. The terms of reference of each committee will be reviewed annually, to ensure they are fit for purpose and functionally effective.
- 5.3. A record of each annual review of effectiveness and terms of reference will be made. Any recommendations for material change will be brought to the attention of the relevant committee and the Board for approval.

6. Frequency, schedule of meetings, and venues

- 6.1. Committees will meet with whatever frequency is deemed suitable to the effective conduct of the business and discharge of responsibilities. Additional meetings may be scheduled if and as required.
- 6.2. Meetings will be arranged by the Secretariat to a schedule of dates/times as appropriate for ensuring the effective conduct of business and timeliness of reporting to the Board.
- 6.3. Meeting venues will be selected and determined on a case-by-case basis by the Secretariat in consultation as appropriate with the relevant committee Chair and taking account of the business of the meeting. Venues may include any suitable location, including NRW offices or other places, with appropriate facilities for proper conduct of the business including disability accessibility and public attendance provision as required.

7. Quorum and voting

- 7.1. A meeting will be quorate for a particular agenda item if a majority of committee members – and at least two in any case - are present for the whole of the item(s). Deputies are not permitted.
- 7.2. For the purpose of determining whether a quorum is present, a Committee member may be counted in the quorum if they are able to participate in the proceedings of the meeting, including by remote means (e.g. telephone or other digital link) and remain so available throughout the discussion and decision for each item for which they are counted as part of the quorum.

7.3. Subject to their declarations of interest (the Chair may ask a Board member to withdraw from the discussion and/or abstain from voting if they feel that the potential for conflict of interest merits it), each member shall have the right to vote in any debate and to have their views recorded in the minutes.

7.4. In the event of no majority decision, the committee Chair shall have a second or casting vote, whether or not they previously voted on the matter.

8. Independent professional advice

8.1. Each committee may seek and obtain independent professional advice, where this is considered necessary, whilst paying appropriate attention to the cost/value of obtaining such advice and following procurement guidelines in so doing. As appropriate this will normally be done in collaboration with the Executive lead.

9. Conduct, openness, and confidentiality

9.1. All members of the committees are important advisers, guardians and ambassadors of NRW. As such they are expected to comply with all relevant company policies and conflicts of interest guidance whenever they conduct the business, or act as a representative, of NRW.

9.2. All committees are expected to promote high standards of public finance, upholding the principles of regularity, propriety and value for money.

9.3. All committee members are expected to demonstrate NRW's values in all endeavours, individually and collectively, modelling consistency of behaviours across the organisation.

9.4. Committee members must declare any potential conflict of interest at the relevant meeting, even if already recorded in the published Register of Interest. Any such declaration will be recorded in the minutes of the meeting.

9.5. Committee members are expected to observe appropriate confidentiality and discretion in the conduct of matters of the committee and handling/safe-keeping of information and documents, in particular in relation to any personal, proprietary, or commercial information.

9.6. An induction programme will be provided for new committee members, covering the role of the committee, its terms of reference, main business and expected time commitment. Further appropriate training will be provided on an on-going and timely basis.

9.7. The terms of reference for each individual committee are available on NRW's website.

10. Attendance of executives and others at meetings

10.1. The NRW Board Chair has a standing invitation to attend any committee meetings in a non-voting capacity.

- 10.2. Other Board members may attend as an observer. The committee Chair will advise on any restrictions and the appropriate level of participation.
- 10.3. Officials from the sponsor department in Welsh Government also have a standing invitation to attend as observers but will, as a courtesy, always notify the Secretariat sufficiently in advance to enable the Chief Executive, committee Chair, and members to be so advised.
- 10.4. Nominated members of the Executive, suited to the individual responsibilities of each committee and determined in liaison between the Chief Executive and the committee Chair, will normally be expected to attend meetings.
- 10.5. One member of the Executive Team will be designated the Executive lead for each committee and will work with the committee Chair and the Secretariat to ensure the smooth running of the committee.
- 10.6. The Chief Executive can designate attendance by any other members of staff as they think appropriate to support the operation of the committee, particular items, or for reasons of personal development.
- 10.7. Each committee may, without setting any precedent, invite other officials, individuals or representatives of other organisations to attend all, or part of, its meetings.
- 10.8. Attendees who are not members of the committees will not be entitled to vote.
- 10.9. A committee may exclude or ask for the withdrawal of any or all of those executives or others who normally attend or are invited, to facilitate open and frank discussion of particular matters, or where discussion affects their personal situation or performance.
- 10.10. Attendees who are not members of the committee are required to observe the same levels of confidentiality, proper conduct, and declaration of interests as members. The Secretariat will circulate these terms of reference to non-members to alert them to this.

11. Secretariat function and papers

- 11.1. The Secretariat will provide the service support for Board committees. This includes arranging meetings, preparing agendas and papers, collating documents, communicating with Board members, taking minutes, circulating minutes and any relevant follow up or action points, and filing committee documents in the Document Management System to ensure a formal record is kept.
- 11.2. Agenda items will be agreed in advance with the committee Chairs, and agendas and papers will be circulated one week (seven days) in advance of committee meetings.
- 11.3. Each committee will maintain a 'forward look' of standing items, which will be reviewed at each meeting and maintained by the Secretariat. Additional agenda items will be collated by the Secretariat and planned through the forward look and agreed with the Chair in advance. Items will be supported with written papers and/or oral

presentations. Unless authorised by the committee Chair, late papers will not be circulated, and the item will be removed from the agenda.

11.4. The Secretariat will maintain the list of committee Chairs, members, executives and others invited to attend meetings and ensure this is available to the Board.

12. Minutes

12.1. Minutes will be taken of the meetings of each of the committees. This will include a record of decisions and reasons for decisions, and actions, together with a compiled action log to be maintained by the Secretariat and reviewed at each meeting. Draft minutes of the meeting and agreed action points will be agreed by the Chair and circulated within 10 working days of the meeting, with final minutes being circulated within 20 working days. Actions will be closed when a committee has seen sufficient evidence of completion or that the action has become absorbed into business as usual.

12.2. Previous minutes and action logs will be reviewed at each meeting. Minutes will be confirmed at the following meeting.

13. Communication

13.1. Any communication from the committees to staff, beyond those in attendance and prior to formal approval and publication of the minutes, will normally be routed through the Executive lead. Any key developments and messages so distributed will use whatever means and methods are suitable for the matter in hand.

NATURAL RESOURCES WALES LAND ESTATE COMMITTEE (NRWLEC)

These specific terms of reference are to be read in tandem with the generic terms of reference for all Natural Resources Wales' (NRW) committees.

Terms of Reference agreed: tbc

Next review date: tbc

1. Purpose

1.1. The Land Estate Committee (LEC) is a standing committee whose principal role is to advise the Board on the sustainable management of NRW's land estate, to include investment in the estate, its management, and proposals for changes in its use.

2. Scope

2.1. Its primary functions are to provide thought leadership and scrutiny of the use of NRW's managed land estate, to ensure that it is used and managed in a way that promotes the Sustainable Management of Natural Resources (SMNR).

2.2. The scope of the land estate includes (limited to land under NRW's management): the Welsh Government Woodland Estate (WGWE); National Nature Reserves (NNRs); visitor centres; other established recreation or tourism facilities on the estate; sustainable commercial development; timber sales and tourism, recreation and culture developments; non-flood reservoirs; mine tips; and metal mines. It excludes the management of flood assets including flood reservoirs (covered by the Flood Risk and Incident Management function with the Flood Risk Management Committee).

3. Responsibilities

3.1. To provide advice to the Executive Team, and make recommendations to the NRW Board as appropriate, to:

3.1.1. Promote innovative and progressive ways of using and adapting NRW's land estate to tackle the climate and nature emergencies;

3.1.2. Leverage its collective authority, experience and influence with external partners such as local communities to work together in tackling the nature and climate emergencies;

3.1.3. Consider and advise on high-level proposals for sustainable commercial development of the land estate, including diversification and promotion of green enterprise, with a focus on the 3Ps- planet, people and prosperity;

3.1.4. Provide advice and direction in the development of strategy and policy in relation to the direct use of land by Government;

3.1.5. Provide high level advice on development and delivery of the Land Stewardship Service Plan and the elements of the Commercial Service Plan related to the NRW Estate, including the Land Stewardship risk framework and relevant risks in the Commercial risk framework;

3.1.6. Other key land estate management issues on a 'needs-be' basis.

4. Meetings

- 4.1. The LEC will meet at most quarterly, typically around January and June to assist the programming and budgetary cycle. Additional meetings may be convened as required.
- 4.2. The meetings will primarily be supported by the Secretariat team and members of the Land Stewardship team, supported by colleagues from sustainable commercial development and other subject matter experts as required.

5. Membership

- 5.1. The NRWLEC will be chaired by Professor Calvin Jones.
- 5.2. Membership will include four non-executive Board members.
- 5.3. The Executive Director of Evidence, Policy & Permitting; the Executive Director of Communications, Customer and Commercial; the Head of Land Stewardship; and the Head of Sustainable Commercial Development will also normally attend meetings.

[END OF TERMS OF REFERENCE]

Current Members (as at October 2022)

Chair	Professor Calvin Jones
Members	tbc
Executive lead	Gareth O'Shea - Executive Director of Operations
Other regular attendees	Ceri Davies, Executive Director of Evidence, Policy & Permitting Sarah Jennings, Executive Director of Communications, Customer and Commercial Dominic Driver, Head of Land Stewardship Elsie Grace, Head of Sustainable Commercial Development Gavin Bown, Head of Service

Papur Bwrdd CNC

Dyddiad y Cyfarfod:	22/09/2022
Teitl y papur:	Newidiadau arfaethedig i'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol (SaLS)
Cyfeirnod y Papur:	22-09-B13
Noddir y Papur gan:	Clare Pillman, Prif Weithredwr
Paratowyd y Papur gan:	Clare Jones, Cyngorydd Arbenigol Arweiniol, Llywodraethu
Cyflwynir y Papur gan:	Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd
Diben y Papur	Cymeradwyaeth
Crynodeb	I ofyn am gymeradwyaeth ar newid arfaethedig i'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol (SaLS) gan y Bwrdd Busnes Stiwardiaeth Tir a'r Bwrdd Busnes Rheoleiddio

Cefndir

1. Mae'r papur hwn yn cyflwyno i'w gymeradwyo newidiadau arfaethedig i'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol (SaLS) gan y Bwrdd Busnes Stiwardiaeth Tir a'r Bwrdd Busnes Rheoleiddio.
2. Mae'r Tîm Llywodraethu yn cynnal adolygiad blynyddol o'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol, ond weithiau rydym yn derbyn ceisiadau am ddiweddariadau y tu allan i'r broses honno. Yn ddiweddar rydym wedi derbyn cais gan y Bwrdd Busnes Stiwardiaeth Tir a'r Bwrdd Busnes Rheoleiddio i gynnwys cofnodion newydd.
3. Yn dilyn archwiliad mewnol o'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol yn 2021, gwnaed sawl argymhelliad. Un o'r argymhellion oedd diwygio geiriad llinell Cyf. 4.3 y Cynllun Statudol a Chyfreithiol, ynglŷn â gwerthu a chaffael tir, er mwyn sicrhau bod eglurder ynghylch rolau a chyfrifoldebau.
4. Cynhaliwyd trafodaethau rhwng y Pennaeth Stiwardiaeth Tir a'r Pennaeth Datblygu Masnachol Cynaliadwy a chynigiwyd diwygio'r Cyf. 4.3 presennol i adlewyrchu anghenion gweithgareddau masnachol, ac i linell newydd gael ei chreu i adlewyrchu anghenion gweithgareddau Stiwardiaeth Tir (Cyf.13.21). Mae'r Cyfeirnod 4.3 wedi'i ddiweddarau wedi'i gynnwys gyda'r newidiadau arfaethedig yn Atodiad 1, er gwybodaeth. Cafodd y gwelliant arfaethedig i Cyf. 4.3 ei gymeradwyo gan y Prif

Weithredwr a bydd y geiriad yn cael ei ddiwygio unwaith y bydd y llinell Stiwardiaeth Tir newydd arfaethedig yn cael ei chymeradwyo.

5. Mae'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cefnogi gan y Bwrdd Busnes Masnachol a'r Bwrdd Busnes Stiwardiaeth Tir.
6. Nid oes unrhyw effaith ganlyniadol ar rifo ar gyfer yr adran hon o'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol.
7. Mae'r Bwrdd Busnes Rheoleiddio yn cynnig ychwanegu dwy linell newydd yn dilyn datblygu Nodyn Canllaw Gweithredol 233 Tynnu Defnydd yn ôl (Cyf.18.228 a Cyf.18.229), a gomisiynwyd gan Is-grŵp Gwastraff y Bwrdd Busnes Rheoleiddio i gydnabod diffyg proses ffurfiol ar gyfer tynnu defnydd yn ôl.
8. Mae defnydd yn awdurdodiad a roddwn i ganiatáu defnyddio / trin gwastraff ar dir. Rhaid i weithredwr ddal trwydded lawn i wneud cais am ddefnydd, gyda'r olaf yna'n dod yn amod o'r drwydded i bob pwrpas ar gyfer y cyfnod dilys (12 mis). Pan fo defnydd yn cael ei gymeradwyo, rhoddir y gymeradwyaeth honno drwy lythyr gan y Gwasanaeth Trwyddedu. Y bwriad yw cael proses ffurfiol i'w dilyn, tynnu defnydd yn ôl pan fo hyn yn cael ei ystyried a'i gyfiawnhau fel y cam gweithredu priodol. Ar hyn o bryd mae Arweinydd Tîm Trwyddedu yn cymeradwyo defnydd a rhagwelir mai Arweinydd Tîm Lle fyddai'r lefel briodol i dynnu defnydd yn ôl. Fel y nodir yn y Cynllun Statudol a Chyfreithiol, Arweinydd Tîm Trwyddedu sydd ag awdurdod ar hyn o bryd i ganiatáu trwydded amgylcheddol ac Arweinydd Tîm Lle sydd ag awdurdod ar hyn o bryd i ddirymu trwydded amgylcheddol.
9. Mae effaith ganlyniadol ar rifo ar gyfer yr adran hon, ond nid yw'r diwygiadau hyn wedi'u cynnwys yn yr atodiad gan y byddwn yn cymryd bod cymeradwyo'r ychwanegiadau yn cynnwys cymeradwyo'r newidiadau canlyniadol i'r rhifo.
10. Mae ein gweithdrefnau'n nodi bod yn rhaid i unrhyw linellau neu adrannau newydd yn y Cynllun Statudol a Chyfreithiol, neu newidiadau i'r awdurdod dirprwyedig sy'n effeithio ar y Prif Weithredwr ei hun neu aelodau'r Tîm Gweithredol, gael eu cyflwyno i'r Bwrdd i'w cymeradwyo.
11. Mae'r papur hwn yn gofyn am gymeradwyaeth y Bwrdd i newid y Cynllun Statudol a Chyfreithiol i gynnwys y llinell ychwanegol sy'n destun i'r cais hwn. Cafodd y cynigion eu cymeradwyo gan Bennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd, Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, a Chyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau yn rhinwedd ei swydd fel y Prif Weithredwr Dros Dro ym mis Awst 2022.
12. Mae Atodiad 1 yn cyflwyno dau ychwanegiad newydd y Bwrdd Busnes Rheoleiddio i'w cymeradwyo gan y Bwrdd.

Risgiau a chyfleoedd

13. Mae'r Cynllun Statudol a Chyfreithiol yn rhan bwysig o'n fframwaith llywodraethu, ac os nad ydym yn ei gadw'n gyfredol, mae perygl na fydd yn addas i'r diben mwyach. Byddai risg hefyd pe na bai staff yn glir ynghylch eu lefelau awdurdodi a dirprwyo.

Goblygiadau ehangach

14. Nid oes unrhyw oblygiadau nac ystyriaethau ariannol ychwanegol.
15. Mae'r gofynion llywodraethu yn effeithio'n gyfartal ar bob aelod o staff. Ni ragwelir unrhyw effeithiau andwyol ar gyfer unrhyw grwpiau neu nodweddion gwarchoddedig penodol.

Camau Nesaf

16. Ar ôl cymeradwyo'r ceisiadau ychwanegol arfaethedig, hysbysir y Byrddau Stiwardiaeth Tir a Busnes Rheoleiddio a bydd y llinellau newydd yn cael eu hymgorffori ym meistrddogfen y Cynllun Statudol a Chyfreithiol.

Argymhelliad

17. Gofynnir i'r Bwrdd gymeradwyo'r cofnodion ychwanegol arfaethedig i'w cynnwys o fewn meistrddogfen y Cynllun Statudol a Chyfreithiol.

Mynegai i'r Atodiadau

Atodiad 1 – Cynllun Statudol a Chyfreithiol CNC 2022 – Ychwanegiadau'r Bwrdd Busnes Stiwardiaeth Tir a'r Bwrdd Busnes Rheoleiddio i'w cymeradwyo gan y Bwrdd

							Delegated Level		
	REF	Category	Sub-Category	Function	Applicable Board(s)	Section of legislation	Job Grade	Job Description	Link to MoM
Ref. updated following IA of SaLS	4.3	Commercial Activities	Activities on Land	Decision to submit a Section 83 proposal to Welsh Government to allow NRW to enter into Commercial legal agreements in relation to options leases, acquisitions, or disposal.	COMBB	Government of Wales Act 2006 Section 83 agreements	Grade 11	Principal Surveyor (Grade 9) , Relevant Head of Operations (G11) and Head of Sustainable Commercial Development (Grade 11)	See Land Buildings and Structures, Freehold Acquisition and Disposal, and Legal services sections
Proposed	13.21	Land Stewardship (NRW Estates)	Managing Land	Decision to submit a Section 83 proposal to allow NRW to enter into non-Commercial legal agreements in relation to options leases, acquisitions, or disposal.	LSBB	Government of Wales Act 2006 Section 83 agreements	Grade 11	Head of Land Stewardship (Grade 11)	See Land Buildings and Structures, Freehold Acquisition and Disposal, and Legal services sections
Proposed	18.228	Regulatory activities	Waste	Determination of an application of a grant or refusal of deployment	REGBB	Environmental Permitting Regulations (EPR) Regulations 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 27 and Part 1 of Schedule 5 Environmental Permitting (England and Wales) Regulations 2016	Grade 7	Permitting Team Leader (Grade 7)	No
Proposed	18.229	Regulatory activities	Waste	Withdrawal of a deployment	REGBB	Environmental Permitting Regulations (EPR) Regulations 22 and 23 Environmental Permitting (England and Wales) Regulations 2016	Grade 7	Place Team Leader (Grade 7)	No

Papur Bwrdd

	Manylion y Papur
Teitl y Papur:	Sail dystiolaeth ofynnol ar gyfer gwella ansawdd dŵr yng Nghymru
Cyfeirnod y Papur:	22-09-B14
Noddir y Papur gan:	Ceri Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu
Cyflwynir y Papur gan:	Chris Collins, Pennaeth Gwybodaeth a Thystiolaeth Alun Attwood, Rheolwr Monitro ac Adrodd
Diben y Papur	Trafodaeth

Fersiwn

1. Mae problemau diweddar ansawdd dŵr wedi tynnu sylw at ba mor bwysig yw bod Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn gallu cael gafael ar sail dystiolaeth effeithiol er mwyn gwneud diagnosis o achosion a blaenoriaethu camau gweithredu effeithiol ar gyfer gwelliannau.
2. Mae'r Bwrdd wedi gofyn i ni ystyried sut beth fydd sail tystiolaeth effeithiol ar gyfer ansawdd dŵr, ac esbonio sut rydym yn gweithio gyda'n partneriaid i ddatblygu a chymhwyso'r dystiolaeth o fewn cyfyngiadau adnoddau.
3. Rydym yn ystyried hyn o fewn cyd-destun ehangach adnewyddu ein Strategaeth Dystiolaeth i gefnogi'r gwaith o ddatblygu a lledaenu tystiolaeth ar draws holl ystod gweithgareddau CNC.

Cefndir

4. Bu cynnydd da o ran taclo llygredd gros yn afonydd Cymru dros y 20-30 mlynedd diwethaf, gyda 44% o gyrff dŵr afonydd yn ennill Statws Ecolegol Da a 95% o ddyfroedd ymdrochi naill ai'n Dda neu'n Ardderchog. Ceir tystiolaeth o welliannau wrth i rywogaethau dŵr glân ddychwelyd i afonydd a oedd wedi'u llygru yn y gorffennol – yn arbennig yr eog, bronwen y dŵr a dyfrgwn. Mae llawer o'r gwelliant hwn wedi deillio o reoleiddio ac uwchraddio gwaith trin carthion a ffynonellau pwynt eraill i leihau achosion o ollwng llygryddion metel a glanweithiol. Llwyddwyd i wella ansawdd dŵr yn aruthrol hefyd diolch i ffrwyth cydweithio CNC a rheolwyr tir a'n

gwaith atal llygredd ar lawr gwlad, er enghraifft, adfer dyfroedd y pyllau glo yn gweithio ar y cyd â'r Awdurdod Glo, a gwella ansawdd dŵr ymdrochi drwy fynd i'r afael â rhai agweddau ar arferion ffermio gwael. Mae effeithiau dyddodiadau asid ac asideiddio y gorffennol wedi'u gwyrddroi hefyd.

5. Dros y degawd diwethaf mae gwelliannau ansawdd dŵr wedi sefydlogi. Mae hyn yn amlwg yn y dirywiad mewn cyrff dŵr sy'n ennill Statws Cemegol Da a dros hanner cyrff dŵr Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) yn methu eu safon ffosfforws. Mae cyfraddau gwella biolegol a chemegol mewn cyrff dŵr trefol hefyd wedi arafu.
6. Nododd ein hasesiad diweddar o Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr (WFD) a gwblhawyd yn 2021 bod gollyngiadau mwynglawdd (metelau), llygredd gwledig o amaethyddiaeth (gwaddod a maetholion), tarddle penodol o lygredd (ffosffad), a llygredd trefol a thrafnidiaeth (cemegion) fel y pwysau mwyaf sylweddol bellach sy'n effeithio ar ansawdd dŵr. Mae'r pwysau hyn yn cynrychioli set fwy cymhleth o broblemau na'r 'atebion haws' oedd yn llywio gwelliannau ansawdd dŵr yn y gorffennol. Maent yn codi o gyfuniad o darddleoedd penodol a gwasgaredig, ac mae llawer yn halogyddion newydd neu rai 'sy'n dod i'r amlwg' a all fod yn barhaus a bio-gronol. Mae'r rhain yn cynnwys microblastigau, plaladdwyr a chynnyrch fferyllol, ac nid yw llawer ohonynt yn cael eu monitro ar hyn o bryd. Mae rhyngweithio posibl â newid hinsawdd hefyd yn arwain at risgiau 'sawl straen' lle mae'r cynnydd yn nhymheredd y dŵr, llif uchel eithafol a sychder (fel yn 2022) yn newid y dull o ryddhau a gwanhau ac yn newid effeithiau biolegol llygryddion.
7. Yn erbyn cefndir amgylchiadau sy'n newid a chodi ymwybyddiaeth y cyhoedd o faterion ansawdd dŵr, nid yw dyraniadau adnoddau CNC ar gyfer monitro ansawdd dŵr wedi datblygu'n gyfochrog â hynny. Yn 2019 (y flwyddyn lawn olaf o fonitro cyn cyfyngiadau Covid) dim ond 16000 o samplau ansawdd dŵr a gasglwyd gennym o gymharu â 30000 o samplau yn 2012.
8. Mae angen dealltwriaeth a dulliau newydd o fynd i'r afael â phroblemau ansawdd dŵr, wedi'u hategu gan sail dystiolaeth gadarn ac effeithiol sy'n llywio camau gweithredu. Mae'r dull confensiynol o fonitro ansawdd dŵr, sy'n cynnwys casglu samplau cemegol a biolegol y dyfroedd i asesu 'cyflwr' ein hafonydd, wedi darparu'r dystiolaeth i fynd i'r afael â rhai agweddau ar darddle penodol o lygredd, ond mae'r ystod esblygol o lygryddion, rhyngweithio rhwng tarddleoedd, ac effeithiau hinsoddol yn gofyn am ffordd well o weithredu.

Asesiad

9. Mae'r gwaith presennol i ymchwilio i faterion ewtroffigedd mewn afonydd ACA ac effeithiau gollyngiadau gorlif carthffosiaeth cyfunol (CSO) wedi amlygu bylchau yn ein sylfaen dystiolaeth ansawdd dŵr sy'n cyfyngu ar ein gallu i ymateb yn effeithiol.
10. Dau ffactor pwysig wrth ystyried cwmpas a math o dystiolaeth ansawdd dŵr yw **graddfa ofodol a chryfder y dystiolaeth**.
 - a. *Graddfa ofodol.* Mae'r casgliad o dystiolaeth ar raddfeydd gofodol gwahanol yn hanfodol i'r ddealltwriaeth o faterion ansawdd dŵr. Mae monitro sentinel ar raddfa genedlaethol yn caniatáu inni ganfod pwysau sy'n newid a phwysau sy'n

dod i'r amlwg ar ansawdd dŵr, gan helpu i werthuso polisiâu a mesurau cenedlaethol ar yr un pryd. Mae monitro ymchwiliadol mwy 'ystwyth' ar raddfeydd dalgylch a lleol yn caniatáu inni dargedu materion/ problemau ansawdd dŵr fesul sector, tarddle, neu lygrydd, a gwerthuso ymyriadau. Rydym yn pennu'r sefyllfa genedlaethol drwy rwydwaith cynrychiadol ('sentinel') o bwyntiau samplu ansawdd dŵr. Ar raddfeydd dalgylch a lleol mae angen gwneud gwaith samplu gofodol-ddwys ar gyfer problemau penodol ansawdd dŵr neu effeithiau biolegol er mwyn pennu achosion ac effeithiau manwl. Mae'r agwedd ar raddfa amser hefyd yn bwysig, er enghraifft, wrth ystyried natur ddeinamig gorlifoedd carthffosiaeth cyfunol a digwyddiadau amaethyddol, a'r rhyngweithio rhwng digwyddiadau hinsoddol ac ansawdd dŵr.

- b. *Cryfder tystiolaeth.* Byddwn bob amser yn cael ein herio gan y lefelau amrywiol o hyder yn ein tystiolaeth ansawdd dŵr. Cwestiwn allweddol yw **pa gryfder neu bwysau tystiolaeth sydd ei angen arnom i gefnogi cyflwyno gwelliannau ansawdd dŵr**, neu o'i roi ffordd arall, **pa lefel o dystiolaeth sy'n ddigon da?** Gellir dangos cryfder cymharol neu sicrwydd y dystiolaeth a geir drwy ffynonellau gwahanol fel a ganlyn:

Gwybodaeth anecdotaidd
Barn anarbenigol
Barn arbenigol
Modelau rhagfynegol (ystadegol, gofodol, proses etc)
Mesuriadau gwirioneddol (arsylwadau, samplu, arolwg)

Sicrwydd cynyddol

11. Yn y rhan fwyaf o achosion byddwn yn seilio penderfyniadau ar y dystiolaeth orau sydd ar gael, a gall ddod o un ffynhonnell neu gyfuniad o ffynonellau. Ar gyfer gwelliannau ansawdd dŵr bydd yn bwysig ystyried y cryfder (neu lefel yr hyder) sydd ei angen arnom i newid pethau.
12. Mae model DPSIR (**D**riving forces, **P**ressures, **S**tate, **I**mpact, **R**esponse) yn cynnig fframwaith sy'n cael ei dderbyn yn eang i archwilio'r dystiolaeth sydd ei hangen ar gyfer gwelliannau ansawdd dŵr. Mae'r model yn sail i'n hasesiadau ecosystem yn yr Adroddiad ar Sefyllfa Adnoddau Naturiol (SoNaRR). Mae darlun ar gyfer ffosforws yn afonydd Cymru wedi'i chynnwys yn Atodiad 1. Mae hyn yn dangos lle mae ein tystiolaeth yn gryf, ac yn bwysicach, lle nad yw'r dystiolaeth mor gryf o bosib, a lle mae angen canolbwyntio'n hymdrechion i ddylanwadu ar gamau gweithredu a chanlyniadau.
13. Mae dwy raglen waith fawr wedi'u sefydlu i gydlynu'r ymateb i ffosforws afonydd ACA a phroblemau gollwng gorlif carthffosiaeth cyfunol. Trwy ein Prosiect Afonydd ACA rydym wedi pennu methiannau'r safon ffosforws yn ogystal â'r model dosrannu tarddiad er mwyn penderfynu ar gyfraniadau at lwythi ffosforws o darddiadau gwahanol. Mae'r anghenion tystiolaeth pellach a nodwyd yn cynnwys:
- deall llwybrau ffosforws
 - gwella ein dealltwriaeth o ddosraniad ffosforws o darddiadau gwasgaredig gwledig, gan gynnwys unedau dofednod a llwyrgwmpo
 - asesu effeithiau biolegol
 - ehangu tystiolaeth ar effeithiolrwydd mesurau adfer sy'n seiliedig ar natur, megis gwlyptiroedd a grewyd a lleiniau clustogi

- tystiolaeth i fynd i'r afael â phroblemau ffosforws mewn slwtsh carthion
14. Rydym wedi cynnull *Tasglu Gwella Ansawdd Afonydd Cymru* er mwyn cydlynu camau gweithredu ar draws Llywodraeth Cymru, rheoleiddwyr, cwmnïau dŵr a sefydliadau anllywodraethol amgylcheddol er mwyn rheoli a gwella gorlifoedd carthffosiaeth cyfunol. Bydd rhaglen fonitro ymchwiliadol yn cael ei sefydlu rhwng CNC a chwmnïau dŵr i gasglu gwybodaeth a phenderfynu ar ofynion hirdymor ar gyfer monitro gorlifiadau gan gynnwys monitro cyfansoddiad gollwng (e.e., halogyddion sy'n dod i'r amlwg) yn hytrach nag amledd gollwng yn unig. Yn uwchgyhadledd ffosffad ddiweddar Prif Weinidog Cymru, fe ymrwymodd cwmnïau Dŵr Cymru/Welsh Water a Hafren Dyfrdwy i fynd i'r afael ag effeithiau niweidiol gorlifoedd carthffosiaeth cyfunol ar ansawdd dŵr erbyn 2030. Mae Dŵr Cymru/Welsh Water yn cyflwyno £100m o gyllid Cynllun Rheoli Asedau (AMP) i gefnogi'r gwaith hwn a lleihau gollyngiadau ffosforws yn ei waith trin carthion.
15. **Ein dull o fonitro yn y dyfodol.** Rydym yn adolygu ein gwaith monitro ansawdd dŵr i sicrhau ei fod yn darparu'r dystiolaeth a fydd yn cefnogi ein hanghenion yn y dyfodol o fewn ein cyfyngiadau cyllidebol. Mae'r adolygiad yn ystyried ein hanghenion monitro tystiolaeth ansawdd dŵr, cynllun rhwydweithiau a rhaglenni monitro, y dulliau rydym yn eu defnyddio, a sut rydym yn cydweithio â darparwyr tystiolaeth eraill i wneud y defnydd gorau o'r gallu a'r adnoddau ar y cyd. Er mwyn ymateb i'r her ariannol, rydym yn debygol o ddatblygu'r dull 'sentinel' ac 'ystwyth'.
16. **Technoleg ac arloesi.** Nid ydym bob amser yn gwneud y defnydd gorau o dechnoleg nac yn arloesi yn ein gwaith tystiolaeth yn rheolaidd. Er mwyn gwneud defnydd o dechnolegau mwy newydd byddai angen buddsoddiad pellach i wireddu eu manteision llawn ac effeithlonrwydd. Mae'r technolegau sydd dan ystyriaeth ar hyn o bryd yn cynnwys:
- delweddau synhwyro o bell i gefnogi asesiadau o bwysau ansawdd dŵr seiliedig ar ddalgylch ac olrhain llygryddion mewn afon (gwaddodion a chloroffyl)
 - datblygu 'dalgylchoedd offerynnol' gan ddefnyddio sondiau a synwryddion ansawdd dŵr
 - rhwydweithiau telefesuredig i ganiatáu ffrydiau byw o ddata ansawdd dŵr
 - offer labordy arloesol i wella gallu ac effeithlonrwydd dadansoddi
 - dadansoddi data gwell drwy ddysgu peirianyddol a dulliau eraill
 - dulliau monitro ac asesu biolegol mwy costeffeithiol
17. Mae ein harbenigwyr labordy wedi arloesi gyda datblygu dulliau samplu goddefol mewn afon i fesur ystod o fetelau, plaladdwyr a chemegion diwydiannol. Mae'r broses o gyflwyno hyn wedi'i chyfyngu i ychydig iawn o ddalgylchoedd oherwydd costau ac adnoddau. Byddwn yn archwilio gyda'n harbenigwyr labordai lle gallai rhagor o gyfleoedd fodoli i ddatblygu dulliau monitro a dadansoddi arloesol.
18. **Dadansoddi a modelu gwell.** Gallwn wneud iawn yn rhannol am leihau'n gwaith monitro drwy ehangu ein defnydd o ddadansoddeg data a modelu. Mae'r rhain yn caniatáu inni ragweld cyflwr ansawdd dŵr lle mae bylchau monitro, a gwella ein dealltwriaeth o bwysau ansawdd dŵr trwy gyfuno setiau data fel y rhai a ddarperir gan wyddonwyr dinasyddion. Efallai na fydd cymaint o hyder yn y dystiolaeth a gynhyrchir o gymharu â mesuriadau gwaith maes, ond mae'n aml yn ddirprwy

derbyniol a bydd yn caniatáu targedu mwy effeithiol o ymdrechion monitro yn y dyfodol. Her allweddol yw datblygu arferion ailadroddadwy sy'n caniatáu inni ddiweddarau ac ymestyn ein dadansoddiadau heb fawr o amser nac ymdrech.

19. Enghraifft o ddadansoddiad gwell yw dull dadansoddol 'prawf o gysyniad' a ddatblygwyd yn ddiweddar i ragfynegi crynodiadau ffosffad ym mhob corff dŵr afon gan ddefnyddio dull dysgu peirianyddol. Mae'r dull yn cyfuno setiau data ar orchudd tir, topograffi, gollyngiadau, da byw, a phoblogaeth, gyda data monitro, ac fe'i datblygwyd gyda'r Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS).
20. Enghraifft arall yw lle cynhaliwyd gwaith modelu o lwythi ffosfforws yn afonydd ACA gan ddefnyddio meddalwedd modelu SAGIS. Datblygwyd SAGIS yn bennaf er mwyn helpu i werthuso ansawdd elifion tarddle penodol ond gellir ei ddefnyddio hefyd i amcangyfrif llwythi o ffynonellau eraill ac ar gyfer llygryddion eraill. Byddai datblygu modelau pellach yn ein helpu i ddeall y llwythi cymharol o ffynonellau gwasgareddig gwahanol yng nghefn gwlad, gan gynnwys unedau dofednod, tir âr, a choedwigaeth.
21. **Gwyddoniaeth Dinasyddion.** Mae llawer o fentrau gwyddoniaeth dinasyddion ar gyfer monitro ansawdd dŵr yn bodoli ac yn cynnig cyfleoedd pwysig i ymgysylltu, a darparu data lle mae gwybodaeth yn bodloni safonau ansawdd priodol. Ar hyn o bryd, rydym yn gweithio gyda grwpiau gwyddoniaeth dinasyddion ar afon Gwy a gyda'r *Rivers Trust Catchment Systems Thinking Cooperative* (CaSTCo) a ariennir gan Ofwat, sy'n archwilio dulliau partneriaeth o wella ansawdd dŵr mewn dalgylchoedd ledled Cymru a Lloegr, gan gynnwys afon Wysg. Rydym yn cynllunio buddsoddiad pellach er mwyn caniatáu mwy o gydweithio â grwpiau gwyddoniaeth dinasyddion, gan gydnabod yr angen am fframwaith partneriaeth fel bod pawb yn gwbl glir o ran cymhwysedd y dystiolaeth a gasglwyd.
22. **Gwaith cydweithredol i wella'r sail dystiolaeth.** Mae mentrau fel y *Tasglu Gwella Ansawdd Afonydd* yn dangos manteision gweithio ar y cyd i ddatrys problemau ansawdd dŵr. Mae'n amlwg nad oes gan un sefydliad unigol y cylch gwaith na'r ystod o sgiliau a gwybodaeth sydd eu hangen, er mwyn mynd i'r afael â'r materion cymhleth ar ei ben ei hun. Yr her i CNC yw adeiladu ar y dulliau partneriaeth hyn. Gall partneriaethau allanol cryf ein galluogi i fanteisio ar gyfranwyr mwy deinamig, megis prifysgolion, wrth dreialu neu ddatblygu dulliau a thechnolegau newydd.
23. Wrth gamu ymlaen, yr her yw gwneud defnydd gwell o'r dystiolaeth ansawdd dŵr a gasglwn drwy greu cynhyrchion tystiolaeth wedi'u dadansoddi a'u dehongli, a'u rhannu'n gyhoeddus. Trwy wneud hyn gallwn annog cyfranwyr dylanwadol i ddefnyddio'r dystiolaeth hon er mwyn llywio camau gweithredu gan ddylanwadu ar bolisiâu'r llywodraeth a buddsoddiadau sectoraidd. Ar hyn o bryd rydym yn cyhoeddi nifer cyfyngedig o gynhyrchion tystiolaeth graidd ar Borth Gwybodaeth Amgylcheddol Cymru, a gwefannau MapDataCymru (porth geo-ofodol Llywodraeth Cymru) a Water Watch Wales, ond gallwn wneud llawer mwy i roi cyhoeddusrwydd i'n tystiolaeth.

Crynodeb

24. Mae angen i ni ychwanegu at y mathau a'r defnydd o dystiolaeth i fynd i'r afael â'r problemau cymhleth sy'n effeithio ar ansawdd dŵr. Mae angen rhagor o dystiolaeth i ddeall yr holl ffynonellau llygredd sy'n cyfrannu at broblemau ansawdd dŵr, ynghyd â thystiolaeth gryfach i bennu effeithiolrwydd mesurau adferol. Mae llenwi'r bylchau tystiolaeth hyn yn bwysig er mwyn caniatáu targedu gweithredoedd yn effeithiol a rhoi mwy o hyder mewn buddsoddiad.
25. Mae penderfyniadau ar gyfer CNC o ran beth yw canolbwynt ein hymdrechion tystiolaeth mewnol. Fel y corff sydd â'r prif gyfrifoldeb dros fonitro ansawdd dŵr yng Nghymru, byddwn yn parhau i gasglu tystiolaeth ar gyflwr ein hafonydd. Ond mae manteision pwysig i'w cael o arloesi a gwneud defnydd gwell o dechnolegau, fel dadansoddi data a modelu. Bydd angen i ni ddatblygu ein galluoedd ymhellach yn y meysydd hyn, yn ogystal â chydweithio mwy â'n partneriaid i ddefnyddio'r sgiliau cyfunol i'r eithaf.

Argymhellion

26. Gofynnir i aelodau'r bwrdd ystyried y canlynol fel ffordd gyffredinol o lywio ein dull o gasglu tystiolaeth o ansawdd dŵr yn y dyfodol:
 - a) beth yw sail dystiolaeth effeithiol ar gyfer ansawdd dŵr, gan gydnabod y materion a'r problemau amrywiol, cymhleth ac esblygol sydd angen eu blaenoriaethu a mynd i'r afael â nhw o safbwynt ansawdd dŵr.
 - b) sut y dylem lenwi'r bylchau tystiolaeth, gan ystyried cryfder a graddfa'r dystiolaeth sydd ei hangen, a'r cyfloedd sy'n bodoli gyda thechnolegau a dadansoddeg data newydd.
 - c) sut y dylem weithio gyda'n partneriaid a'r byd academaidd i ddatblygu'r sail dystiolaeth, gan gydnabod y sgiliau a'r wybodaeth sydd gan sefydliadau eraill o bosib, a'r cyfyngiadau o ran adnoddau CNC.

Risgiau allweddol

27. Gall methu â datblygu a chryfhau'r sail dystiolaeth olygu nad oes gennym ddigon o dystiolaeth i dargedu camau gweithredu'n effeithiol a rhoi hyder yn y buddsoddiadau sydd eu hangen i fynd i'r afael â materion ansawdd dŵr.
28. Gall diffyg cyllid ein hatal rhag arloesi a buddsoddi yn yr ystod lawn o dechnolegau newydd o chwiliedyddion maetholion i seilwaith data i feddalwedd ddadansoddol a recriwtio staff gyda'r sgiliau technegol gofynnol.
29. Gall methu â chydweithio'n llawn â phartneriaid olygu colli cyfleoedd a bod unrhyw gynnydd o ran mynd i'r afael â materion ansawdd dŵr yn araf neu'n aneffeithiol.
30. Bydd y gwaith arfaethedig o adnewyddu ein Strategaeth Dystiolaeth a'r Cynllun Gweithredu ategol, a chwblhau ein Hadolygiad Monitro Dŵr Croyw, yn darparu'r fframweithiau ar gyfer rheoli a lliniaru'r risgiau hyn i'r perwyl gorau.

Y camau nesaf

31. Bwrw ymlaen â'r *Prosiect Afonydd ACA* a'r *Tasglu Gwella Ansawdd Afonydd* i fynd i'r afael â phroblemau cyfredol ansawdd dŵr.
32. Adnewyddu ein Strategaeth Dystiolaeth a'n Cynlluniau Gweithredu cysylltiedig i ddarparu'r fframwaith cyffredinol ar gyfer cyflwyno dystiolaeth a gefnogir gan Bwyllgor Cynghori ar Dystiolaeth CNC.
33. Parhau â'r Adolygiad Monitro Dŵr Croyw i ddatblygu ein dull o fonitro a dadansoddi ansawdd dŵr yn y dyfodol.
34. Datblygu dull gweithredu ar gyfer gweithio gyda gwyddonwyr dinasyddion a'u data.

Goblygiadau ariannol

35. Does dim asesiad wedi'i wneud o'r gost datblygu'r sail dystiolaeth angenrheidiol ar ansawdd dŵr. Drwy ymarfer llinell sylfaen diweddar Llywodraeth Cymru, fe wnaethom amcangyfrif y gost ychwanegol o ddarparu lefel wasanaeth uwch ar gyfer monitro ansawdd dŵr (20% o gynnydd) ar £1.2m. Mae hyn yn cynnwys samplu ansawdd dŵr, dadansoddi mewn labordy, rheoli data a gweithgarwch dadansoddi data.

Asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb

36. Nid yw Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb wedi ei wneud ar gyfer yr adroddiad hwn ond bydd yn ofynnol wrth adnewyddu'r Strategaeth Dystiolaeth a'r cynlluniau cysylltiedig.

Mynegai atodiadau

Atodiad 1 Gofyniad gwerthusiad o dystiolaeth DPSIR i fynd i'r afael ag achosion o ffosfforws mewn afonydd

Annex 1

DPSIR Appraisal of Evidence requirements to address Phosphorus in Rivers

	<i>National</i>	<i>Catchment</i>	<i>Water body/local</i>
Driving Forces Socio-economic <i>(Industry, energy, transport, tourism, agriculture)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Prof Haygarth paper • Rephokus project • Options for systemic change in food system 	<ul style="list-style-type: none"> • Rephokus Wye catchment study 	
Pressures <ul style="list-style-type: none"> - Climate Change - Point Source Pollution - Diffuse Pollution - Land-Use Change 	<ul style="list-style-type: none"> • Detailed understanding of P releases from land use practices including agriculture and forest management • Fate and transport of P in soils 	<ul style="list-style-type: none"> • SAGIS source apportionment and loading modelling for P • Catchment pressure assessments • Improved understanding of P loadings from rural land-use and septic tanks • Contribution of CSOs to P loadings • Understanding of P nutrient pathways (source to receptor) • Understanding why P levels continue to rise in some catchments 	<p>-----></p> <ul style="list-style-type: none"> • WFD risk assessments • Investigations – reasons for not achieving Good Status
State <ul style="list-style-type: none"> - Physical - Chemical - Biological 	<ul style="list-style-type: none"> • Surveillance monitoring – biological (inverts, diatoms, macrophytes) and physchem (OP, Total P) • P Trend analyses (medium-high confidence) 	<ul style="list-style-type: none"> • Operational monitoring • Investigative surveys (eg. U Wye biological survey) • SAC species feature monitoring • P trend analysis (low confidence) • Continuous monitoring (non-P dets) • Catchment nutrient balance 	<p>-----></p> <p>-----></p> <ul style="list-style-type: none"> • Continuous monitoring (non-P dets) • WFD classification assessment • SAC compliance assessment • Citizen science data • Continuous monitoring (P auto sampling)
Impact <ul style="list-style-type: none"> - Human health and welfare - Ecosystems 	<ul style="list-style-type: none"> • WFD P standard in rivers • SAC P target in rivers 		
Response	<p>←-----</p> <ul style="list-style-type: none"> • Good evidence on the costs & effectiveness of tried and trusted measures (eg. end of pipe solutions) • Improved evidence on the effectiveness of nature-based solutions (eg wetlands, use of algae, buffer strips) • Options for safe disposal of P in sewage sludge • Alternatives to land spreading of biowastes 	<p>Rephokus -----</p> <p>Nutrient calculators -----</p> <p>-----</p>	<p>-----></p> <p>-----></p> <p>-----></p>

Bold = identified gaps in evidence non-bold = sources of available evidence

Rhagolwg y Bwrdd – Tachwedd						
	Eitem	Preifat/ Cyhoeddus	Cwmpas	Diben	Amser	Noddwr
1	Agor y Cyfarfod	Cyhoeddus a Phreifat	Eitem Sefydlog		5	Cadeirydd
2	Adolygu Cofnodion	Cyhoeddus a Phreifat	Eitem Sefydlog		5	Cadeirydd
3	Diweddariad y Cadeirydd	Cyhoeddus a Phreifat	Eitem Sefydlog		10	Cadeirydd
4	Diweddariad y Prif Swyddog Gweithredol	Cyhoeddus a Phreifat	Eitem Sefydlog		10	Clare Pillman
5	Diweddariad y Pwyllgor	Cyhoeddus a Phreifat	Eitem Sefydlog		10	Cadeiryddion Pwyllgorau
6	Adroddiad Cyllid	Preifat	Eitem Sefydlog	Cymeradwyo'r sefyllfa ariannol ddiweddaraf	20	Rachael Cunningham
7	Diweddariad C2 Dangosfwrdd Perfformiad y Cynllun Busnes	Cyhoeddus	Craffu	Craffu a chyhoeddi Adroddiad Ch2	20	Claire Pillman
8	Rheoli Llifogydd a Digwyddiadau – Diweddariad Parodrwydd y Gaeaf	Preifat	Craffu	I ddiweddarau'r Bwrdd ar barodrwydd y gaeaf ar gyfer rheoli llifogydd a digwyddiadau	45	Ceri Davies
9	Adroddiad Llesiant, Iechyd a Diogelwch	Angen arweiniad	Craffu	Craffu ar gynnydd Adroddiad Blynyddol Llesiant, Iechyd a Diogelwch	30	Prys Davies
10	Cyflwyniad o Gynlluniau Busnes gan y Cwmnïau Dŵr	Cyhoeddus		Trafod y cynlluniau busnes a gyflwynwyd gan y cwmnïau dŵr	90	Ceri Davies
11	Strategaeth Ddigidol - cynllun cychwynnol	Cyhoeddus	Cymeradwyaeth	Craffu ar y cynllun cychwynnol o ganlyniad i gymeradwyaeth y Strategaeth Ddigidol - I gynnwys trafodaeth am gyfryngau cymdeithasol	30	Sarah Jennings

Rhagolwg y Bwrdd – Tachwedd						
	Eitem	Preifat/ Cyhoeddus	Cwmpas	Diben	Amser	Noddwr
12	Dynodiad Parc Cenedlaethol Newydd arfaethedig	Preifat	Trafodaeth	Trafod y dynodiad Parc Cenedlaethol newydd arfaethedig	30	Ceri Davies
13	Cylch Gorchwyl y Pwyllgor	Cyhoeddus	Cymeradwyaeth	Cymeradwyo'r diweddariad i Gylch Gorchwyl y Pwyllgor	10	Prys Davies
14	Trafodaeth Strategol ar Arloesi	Cyhoeddus	Trafodaeth	Trafodaeth Strategol ar Arloesi	60	Ceri Davies
15	Natur a Ni		Trafodaeth	Diweddariad	20	Prys Davies
16	Cynllun Corfforaethol		Trafodaeth	Trafodaeth ar gyfer llywio'r Bwrdd a syniadau'r Bwrdd	120	Prys Davies
17	Adolygiad o'r Digwyddiad	Private	Trafodaeth	I drafod yr Adolygiad Digwyddiad	30	Ceri Davies
18	Rhagolwg y Bwrdd	Cyhoeddus	Trafodaeth	Trafod eitemau sydd ar y gweill	5	Prys Davies
19	Unrhyw Fater Arall	Cyhoeddus a Phreifat		Os caiff unrhyw fater ei godi	5	

Papur Bwrdd

Dyddiad y Cyfarfod:	22 Medi 2022
Teitl y papur:	Adolygiad Cylch Gorchwyl Bwrdd CNC
Cyfeirnod y Papur:	22-09-B16
Noddir y Papur gan:	Prys Davies, Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth a Datblygu Corfforaethol
Paratowyd y Papur gan:	Clare Jones, Cyngorwr Arbenigol Arweiniol - Llywodraethu
Cyflwynir y Papur gan:	Colette Fletcher, Pennaeth Llywodraethu ac Ysgrifennydd y Bwrdd
Diben y Papur	Cymeradwyaeth
Crynodeb	Craffu, trafod, a chymeradwyo'r diwygiadau arfaethedig i'r Cylch Gorchwyl i Fwrdd CNC ac ystyried a oes angen unrhyw welliannau ychwanegol.

Cefndir

- Fel rhan o'n hymrwymiad i lywodraethu da, mae CNC wedi ymrwmo i adolygu Cylch Gorchwyl y Bwrdd a'i Bwyllgorau yn flynyddol. Cyflwynir Cylch Gorchwyl y Pwyllgorau a adolygwyd yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Tachwedd i'w gymeradwyo.
- Mae'r papur hwn yn cyflwyno Cylch Gorchwyl Bwrdd CNC ar gyfer craffu, trafod, a chymeradwyo. Mae'r newidiadau arfaethedig wedi'u tracio yn Atodiad 1 a bydd unrhyw newidiadau pellach yn cael eu cynnwys yn dilyn trafodaeth yn y cyfarfod.

Risgiau a chyfleoedd

- Mae llywodraethu da yn hanfodol i'r sefydliad, gan gefnogi penderfyniadau CNC, tryloywder, gwella gwerth am arian, etc. Bydd y gweithgareddau a gwmpesir yn y diweddariad hwn yn cyfrannu at y broses hon.

Goblygiadau ehangach

- (a) **Cyllid:** Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn gysylltiedig yn uniongyrchol â'r papur hwn.

- (b) **Cydraddoldeb:** Mae'r gofynion llywodraethu yn effeithio'n gyfartal ar bob aelod o staff. Ni ragwelir unrhyw effeithiau andwyol ar gyfer unrhyw grwpiau neu nodweddion gwarchoddedig.
- (c) **Cyfreithiol:** Ni cheisiwyd am unrhyw gyngor cyfreithiol wrth ddrafftio'r papur hwn gan nad oes angen hyn.
- (d) **Diogelu Data:** Nid oes unrhyw oblygiadau o ran diogelu data.

Camau Nesaf

- 4. Ar ôl cael ei gymeradwyo, bydd y Cylch Gorchwyl yn cael ei gyfieithu a'i lanlwytho i wefan a mewnrwyd CNC.

Argymhelliad

- 5. Gwahoddir y Bwrdd i graffu, trafod a chymeradwyo'r diwygiadau arfaethedig i Gylch Gorchwyl Bwrdd CNC ac ystyried a oes angen unrhyw welliannau pellach.

Mynegai i'r Atodiadau

Atodiad 1 – Cylch Gorchwyl Bwrdd CNC

Board Terms of Reference

Terms of Reference agreed: Sept 202~~2~~⁴

Next review date: Sept 202~~3~~²

1. Purpose

1.1. The role of the Natural Resources Wales (NRW) Board is to:

- 1.1.1. establish the vision and strategic direction and maintain oversight of NRW;
- 1.1.2. provide effective strategic leadership; defining and approving strategic direction and setting challenging objectives;
- 1.1.3. promote high standards of public finance, upholding the principles of regularity, propriety and value for money;
- 1.1.4. ensure that NRW's activities are conducted efficiently and effectively; and
- 1.1.5. oversee and monitor top-level performance to ensure that NRW fully meets its aims, objectives and performance targets.

1.2. The Board must ensure that effective arrangements are in place to provide assurance on risk management, governance and internal control. It must establish an Audit and Risk Assurance Committee chaired by a non-executive member (but not the Chair) to provide it with independent advice. The Board is also expected to assure itself of the effectiveness of internal control and risk management systems.

2. Scope

2.1 The Board is responsible for defining and approving the long-term vision and strategy for NRW to meet its responsibilities and duties under the Natural Resources Body for Wales (functions) Order 2013, Wellbeing of Future Generations (Wales) Act 2015, Environment (Wales) Act 2016 and all other relevant legislation.

2.2 Members of the Board are collectively responsible for ensuring that in the exercise of its functions NRW has due regard to the climate and nature emergencies, to pursuing and promoting the sustainable management of natural resources, and to ensuring the principles of sustainable management of natural resources are applied, so far as is possible within its powers.

3. Responsibilities

3.1. The responsibilities of the Board include to:

- 3.1.1. establish the vision, strategic aims and objectives of NRW consistent with its overall purpose and within the context of the Welsh Government's strategic aims and the policy and resources framework determined by the Minister;
- 3.1.2. ensure that NRW operates within its statutory and delegated authority, and that it discharges its statutory duties under the relevant Acts, other Statutory obligations and the Framework Document;
- 3.1.3. promote high standards of public finance, upholding the principles of regularity, propriety and value for money. In particular, instructions must not be given to the Chief Executive which conflict with their duties as NRW's Accountable Officer;
- 3.1.4. demonstrate high standards of corporate governance and integrity, and ensure that effective arrangements are in place to provide assurance on risk management, effective internal control and good record keeping;
- 3.1.5. demonstrate NRW's values in all endeavours, individually and collectively, modelling consistency of behaviours across the organisation;
- 3.1.6. appoint, with the prior approval of the Minister, a Chief Executive; and
- 3.1.7. hold the Chief Executive to account for performance and delivery against strategic and business plan priorities, objectives and budgets.

4. Board reserved matters

4.1. The matters set out in the table below are reserved to the Board.

Governance and control:

- 4.1.1. review and approve the Board's overall corporate governance arrangements;
- 4.1.2. approve substantive amendments to the Board's reserved matters;
- 4.1.3. approve terms of reference of the Board's committees, sub-committees, or working groups;
- 4.1.4. approve Board minutes;
- 4.1.5. approve Board and committee schedules of meetings;
- 4.1.6. approve delegation of any of the Board powers to the Chief Executive;
- 4.1.7. approve the scheme of financial delegation, covering delegation to the Chief Executive or Executive Team members;
- 4.1.8. approve the Statutory and Legal Scheme, covering delegation to the Chief Executive or Executive Team members;

- 4.1.9. approve the Framework Document with the Welsh Government, or successor documents;
- 4.1.10. approve the strategy and principles for management of risk.

Appointments:

- 4.1.11. appoint and dissolve Board committees, sub-committees, working groups, and their Chairs;
- 4.1.12. appoint and terminate the appointment of the Chief Executive, subject to the consent of the Welsh Government Minister responsible;
- 4.1.13. appoint Investigating and Inquiry Leads.

Strategy, Business Plan and budget:

- 4.1.14. approve (including varying) Corporate Strategies and Strategic Plans, subject to approval by the Welsh Government;
- 4.1.15. approve the annual Business Plan and annual budget, subject to approval by the Welsh Government;
- 4.1.16. approve NRW's key performance indicators;
- 4.1.17. ensure the statement of accounts complies with any directions given by the Minister, Auditor General, and good practice;
- 4.1.18. approve and present NRW's annual report and accounts to the Auditor General for Wales, the Minister, and the National Assembly for Wales.

Operational decisions:

- 4.1.19. approve the policy content of [corporate, strategic, documents and corporate policy that relate to NRW's strategy, purpose, and long-term vision](#);
- 4.1.20. [the Board has delegated the approval of the annual pay award to the People and Remuneration Committee \(PaRC\)](#) approve the pay remit;
- 4.1.21. approve the Scheme of Charges;
- 4.1.22. approve major organisational developments and changes to the organisation.

4.2. The Board retains oversight of all responsibilities delegated to the Board committees.

4.3. There may occasionally be a need to consider items between meetings on the Board's behalf in order to expedite urgent business or in the event of a major incident. If the need for urgent consideration of major and/or controversial items arises, the Board will normally delegate the matter to a specially convened Urgency Committee consisting of its Chair and two further Board members. If an item arises that is not major or controversial but is time critical, the Chair may use their discretion on whether to take Chair's action, advised if appropriate by the Board Secretary.

- 4.4. Where Chair's action on time critical items does take place, it will be considered appropriate (where possible) that the Chair seeks the views of members by email before taking their decision. All decisions taken by the Urgency Committee and/or Chair's action should be clearly reported to the Board as soon as possible and recorded in the minutes of its next meeting for information.
- 4.5. These Terms of Reference do not preclude the Chair or the Board deciding other matters, non-reserved, should they come to the Board for discussion or decision.
- 4.6. The Board will normally conduct an annual effectiveness review. This should include a self-review led by the Chair, including feedback from members of the Board, any lessons learned and potential improvements. The Board should consider commissioning an independent external review of effectiveness approximately once every three years.
- 4.7. The terms of reference will be reviewed annually, to ensure they are fit for purpose and functionally effective.
- 4.8. A record of each annual review of effectiveness and terms of reference will be made. Any recommendations for material change will be brought to the attention of the Board for approval.

5. Meetings

- 5.1. The Board will meet six times a year. ~~Non-confidential~~ Discussions will be held in public unless they are considered exempt based on the public vs private criteria approved by the Board. Interim Board updates will be held during the intervening months.
- 5.2. A meeting will be quorate for a particular agenda item if a majority of Board members are present for the whole of the item(s), and as long as the majority of those present are non-executive Board members. Deputies are not permitted.
- 5.3. For the purpose of determining whether a quorum is present, a Board member may be counted in the quorum if they are able to participate in the proceedings of the meeting, including by remote means (e.g. telephone or other digital link) and remain so available throughout the discussion and decision for each item for which they are counted as part of the quorum.
- 5.4. Board members must declare any potential conflict of interest at the relevant meeting, even if already recorded in the published Register of Interest. Any such declaration will be recorded in the minutes of the meeting.
- 5.5. Subject to their declarations of interest (the Chair may ask a Board member to withdraw from the discussion and/or abstain from voting if they feel that the potential for conflict of interest merits it), each Board member shall have the right to vote in any debate and to have their views recorded in the minutes.

- 5.6. In the event of no majority decision, the Chair of the Board shall have a second or casting vote, whether or not they previously voted on the matter.
- 5.7. Board members should not act as “representatives” of any specific sector. Subject to the Conflict of Interest rules, Board members are expected to make use of their wider experience, contributing fully to Board consideration of such issues, whilst making decisions collectively, based on the evidence and relevant criteria, for the benefit of NRW’s objectives.
- 5.8. Board members are expected to observe appropriate confidentiality and discretion in the conduct of matters of the Board and handling/safe-keeping of information and documents, in particular, in relation to any personal, proprietary, or commercial information.
- 5.9. The Board may, without setting any precedent, invite other officials, individuals or representatives of other organisations to attend all, or part of, its meetings. Attendees who are not members of the Board will not be entitled to vote.

6. Administration

- 6.1. The Secretariat will provide the service support for the Board. This includes arranging meetings, preparing agendas and papers, collating documents, communicating with Board members, taking minutes, circulating minutes and any relevant follow up or action points, and filing Board documents in the Document Management System to ensure a formal record is kept.
- 6.2. Agenda items will be agreed in advance with the Chair, and agendas and papers will be circulated one week (seven days) in advance of meetings. Executive Team members will sponsor and introduce agenda items put forward by their Directorate / sponsored business boards.
- 6.3. The Board will maintain a ‘forward look’ of standing items, which will be reviewed at each meeting and maintained by the Secretariat. Additional agenda items will be collated by the Secretariat and planned through the forward look and agreed with the Chair in advance. Items will be supported with written papers and/or oral presentations. Unless authorised by the Chair, late papers will not be circulated, and the item will be removed from the agenda.
- 6.4. Minutes will be taken of the meetings of the Board. This will include a record of decisions and reasons for decisions, and actions, together with a compiled action log to be maintained by the Secretariat and reviewed at each meeting. Draft minutes of the meeting and agreed action points will be agreed by the Chair and circulated within 10 working days of the meeting, with final minutes being circulated within 20 working days. Actions will be closed when the Board has seen sufficient evidence of completion or that the action has become absorbed into business as usual.

- 6.5. Previous minutes and action logs will be reviewed at each meeting. Minutes will be confirmed at the following meeting.
- 6.6. Papers and minutes from the non-confidential Board items will be translated and published on the NRW website.

7. Membership

- 7.1. The Chair, the Deputy Chair and the Board members are appointed by the Welsh Ministers. Article 3 paragraph 2 of the Schedule to the NRW (Establishment) Order 2012 specifies that there should be no fewer than five nor more than 11 non-executive members in addition to the Chair.
- 7.2. The appointments are made in accordance with the Commissioner for Public Appointments' Code of Practice for Ministerial appointments to public bodies. The length of each appointment is determined by Welsh Ministers in the appointment letter. In accordance with the Code, no individual will serve in any one post for more than 10 years.
- 7.3. The Establishment Order specifies that the Chief Executive must be a member of the Board. The Board can choose to appoint up to four further NRW employees (referred to in the Establishment Order as "executive members").

[END OF TERMS OF REFERENCE]

Current Members (as at Sept 2024)

Sir David Henshaw, Chair ([term end date 31 October 2023](#))

Professor Steve Ormerod, Deputy Chair ([term end date 31 October 2025](#))

Julia Cherrett, Senior Independent Director ([term end date 31 October 2025](#))

Karen Balmer ([term end date 8 May 2023](#))

Catherine Brown ([term end date 31 October 2022](#))

Geraint Davies ([term end date 31 October 2024](#))

[Paul Griffiths](#)

Zoë Henderson ([term end date 8 May 2023](#))

Professor Calvin Jones ([term end date 28 February 2023](#))

Mark McKenna ([term end date 28 February 2023](#))

Dr Rosie Plummer ([term end date 31 October 2024](#))

Professor Peter Rigby ([term end date 31 October 2023](#))

Clare Pillman, Chief Executive/Accounting Officer